

novi tednik

Tednik za Savinjsko regijo / št. 19/ Leto 75 / 7. maj 2020 / Cena 2,90 EUR / www.nt-rc.si/novi-tednik

Končno do večje sproščenosti

Epidemiološka slika v zadnjih dneh kaže, da je Slovenija, kar zadeva epidemijo koronavirusa, očitno prešla najtežje obdobje. Takšno stanje je tudi razlog za najbolj obsežno sproščanje ukrepov, ki je začelo veljati ta teden. Končno je napočil čas za malo več miru, sproščenosti in optimizma. str. 2-3

Foto: SHERPA

INTERVJU

Anton Kisovar, direktor podjetja Tehnos str. 26-27

ZADETKI

»Dnevi, ko se je bilo treba odločiti, ali bomo delali ali ne, so bili res težki. Zaposleni so pokazali veliko pripadnost podjetju in v teh sedmih tednih smo se še bolj povezali.«

Anton Kisovar, direktor podjetja Tehnos

»Zamislite si, da morate z invalidskim vozičkom več sto metrov dalje zato, ker je nekdo zasedel parking, ki pripada vam. V tem se lahko že naslednji trenutek znajde vsakdo zaradi nesreče, bolezni.«

Dragica Mirnik, predsednica Medobčinskega društva delovnih invalidov Celje

»Na tridesetletno pot smo ponosni, saj je to pot številnih prostovoljcev in drugih dobrih ljudi. V treh desetletjih smo bili vedno prisotni in hitro odzivni tam, kjer so se pojavljale stiske.«

Matej Pirnat, generalni tajnik Škofijske karitas Celje

»Že od nekdaj sem pričakoval, da se bo svet nekoč podal v biološko vojno, nisem si pa mislil, da jo bom doživel še za časa svojega življenja.«

Bori Zupančič, karikaturist

»V sedemdesetih letih je imela celjska košarka odlično strokovno vodstvo. Vsaka generacija je dala nekaj zelo dobrih ali odličnih igralcev.«

Matej Janžek, jugoslovanski mladinski reprezentant na EP leta 1980 v Celju

Kronologija od razglasitve epidemije do sproščanja ukrepov

Od tesnobe in strahu do večje sproščenosti in optimizma

Epidemiološka slika v zadnjih dneh kaže, da je Slovenija, kar zadeva epidemijo koronavirusa, očitno prešla najtežje obdobje. V zadnjih dneh je bilo okužb vedno manj, v nedeljo in ponedeljek celo nobene. Takšno stanje je tudi razlog, da se je lahko vlada odločila za najbolj obsežno sproščanje ukrepov, s katerimi je želela zavezati epidemijo, kar ji je očitno tudi uspelo. Končno je napočil čas za malo več miru, sproščenosti in optimizma. Ob teh ugodnih podatkih se tudi kronološko spomnimo dogajanja, ki je naše življenje vrglo iz vsakdanjih tirnic in nas postavilo pred veliko preizkušnjo.

ROBERT GORJANC

Prve informacije o novem nevarnem virusu, ki lahko nevarno, smrtonosno napade pljuča in ki je vzniknil na Kitajskem (kot pred približno dvema desetletjema Sars), so začele prihajati kmalu po novem letu. Novice iz Wuhana, vedno več je bilo podatkov o smrtnih žrtvah. Kitajske oblasti so za Wuhan razglasile karanteno in uvedle stroge varnostne ukrepe po vsej državi.

Virus se je postopoma razširil v druge države, Južno Korejo, Iran ..., od koder so prihajala poročila o novih žrtvah. Vedno bolj je postajalo jasno, da bo ta nevarni virus zajel tudi Evropo oziroma ves svet, da bo postal globalni pojav, kljub temu da Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) najprej še ni v dramatičnih tonih govorila o njem. Ta je med tem dobil ime koronavirus, prav tako je ime dobila bolezen, ki jo virus povzroča, covid-19. Naposled je tudi WHO morala širjenje virusa 11. marca razglasiti za pojav svetovnih razsežnosti, za pandemijo.

V pričakovanju prve okužbe

V Evropi je žarišče koronavirusa postala severna Italija, in sicer njena pokrajina Lombardija, od koder so prihajala srbiljiva poročila o prenapolnjenih bolnišnicah, velikem številu obolelih in mrtvih.

Slovenija, potem ko je koronavirus izbruhnil v sosednjih državah, še kar nekaj dni ni zabeležila nobene okužbe, a jasno je bilo, da gre samo za vprašanje časa, kdaj se bo to zgodilo. Prvi potrjen primer smo v Sloveniji zabeležili 4. marca, potem je bilo iz dneva v dan več primerov. Vlada Marjana Šarca je 12. marca, dan potem ko je WHO sporočila, da je svet zajela pandemija, v Sloveniji razglasila epidemijo. V skladu z zakonodajo se je aktivirala civilna zaščita, ki je začela izvajati prve vladne ukrepe za zavezitev epidemije, ki bi preprečili preveliko število hudo obolelih in preobremenitev zdravstvenega sistema. Zdravstveni delavci so

in se takoj po prisegi sešla na ustanovni seji v maskah, da bi tudi simbolično opozorila na resnost razmer v državi zaradi epidemije. Na ustanovni seji je nastal tudi krizni štab vlade za spopadanje z epidemijo, uradni govorec štaba in vlade je postal Jelko Kacin, tiskovni predstavnik vlade iz časa vojne za Slovenijo. Kar je bilo še eno znamenje, da je tudi Slovenija pravzaprav v vojnih razmerah, le da je sovražnik neviden.

Maske, razkužila in ostala zaščitna oprema, za katero je vladalo veliko pomanjkanje, so postali običajen del vsakdana, še zlasti potem, ko je vlada sprejela ostre ukrepe o obveznem nošenju mask, uporabi razkužil in rokavic v trgovinah, ki so skrajšale delovni čas, lekarnah in drugih javnih prostorih, ki so še lahko obratovali.

Nova vlada je zaustavila javni potniški promet, zaprla Letališče Jožeta Pučnika (razen za tovorna letala, sicer pa je nasploh letalski promet po svetu obstal), prepovedala zbiranje in druženje na javnih mestih in potem samo še stopnjevala ukrepe vse do uvedbe karantene, prepovedi gibanja izven občine stalnega ali začasnega prebivališča, razen s kakšno dopustno izjemo. Javno življenje je obstalo.

Javno življenje se je preselilo na splet

Šole so izvajale pouk na daljavo, v nekaterih podjetjih so zaradi varnosti zaposlenih začasno zaustavili proizvodnjo (BSH Nazarje, Gorenje ...), večina delavcev je začela delati

od doma, poslovno, družabno, kulturno in zabavno življenje se je preselilo na splet, na telefonske in videokonferenčne povezave. Naše življenje se je povsem spremenilo, obrnilo na glavo, treba se je bilo na novo organizirati, znajti in tudi preživeti v teh posebnih okoliščinah, saj so nekateri ostali brez služb, večina je odšla na čakanje.

Da bi omilil finančne in socialne posledice koronavirusa, ki naznanjajo v svetovnem merilu najhujšo recesijo in gospodarsko krizo po veliki depresiji iz tridesetih let prejšnjega stoletja, je državni zbor v začetku aprila najprej sprejel prvi vladni megapak, vreden tri milijarde evrov, pred kratkim še drugega, težkega približno dve milijardi, vlada pa pripravlja še tretji paket ukrepov pomoči, ki bodo ciljno usmerjeni v posamezne gospodarske panoge, med drugim v turizmu, ki je utrpel največje posledice.

Najhujša bitka se je bila na zdravstvenem področju za omejitve širjenja okužb v okvirih, ki bi jih naš zdravstveni sprejem še prenesel in omogočil ustrezno oskrbo vsem, ki so oboleli s covidom-19. Da se nam ne bi zgodil sindrom Italije in Španije, kjer je umiralo tudi po približno tisoč ljudi na dan. Prvo žrtev koronavirusa smo v Sloveniji zabeležili 15. marca, do danes se je število žrtev že približalo številki sto. Med žrtvami je bilo največ stanovalcev domov za starejše. Število okuženih se bliža številki 1.500, opravljenih je bilo že približno 60 tisoč testiranj.

Foto: SHERPA

Spomin na veliko zaskrbljenost postaja preteklost, previdno ravnanje je še vedno nujno.

ČETRTEK

PETEK

SOBOTA

NEDELJA

/fr: ARSO

Vladni ukrepi, ki še veljajo:

- prepoved množičnega zbiranja in organizacija množičnih prireditev (zabavnih, športnih ...)
- zaprte šole in vrtci
- prepoved javnega potniškega prometa
- prepoved izvajanja gledaliških in filmskih predstav
- zaprte trgovine, večje od 400 kvadratnih metrov
- zaprti bazeni, hoteli ...
- nošenje mask in razkuževanje rok v trgovinah, lekarnah in drugih zaprtih prostorih prodajaln

Čakanje na vstop v frizerski salon (Foto: SHERPA)

Vrata je ob zaščitnih ukrepih ponovno odprla Osrednja knjižnica Celje in uporabniki so lahko med drugim spet začeli vračati izposojeno gradivo. (Foto: SHERPA)

Javna parkirišča v Gosposki ulici v Celju, s katerimi upravlja družba ZPO Celje, so bila v ponedeljek že povsem zasedena. (Foto: SHERPA)

V ponedeljek so obiskovalci ponovno lahko popili kavo tudi na vrtu gostinskega lokala v Mestnem kinu Metropol. (Foto: SHERPA)

Odprti gostinski lokali na terasah, frizerski saloni, knjižnice, muzeji ...

Val sproščanja ukrepov po prvomajskih praznikih

Dnevi pred prvomajskimi prazniki in po njih so prinesli največji val sproščanja ukrepov, ki jih je sprejela vlada ob razglasitvi epidemije koronavirusa 13. marca letos. Še pred praznikom dela, minuli četrtek, je vlada odpravila karanteno, omejitev gibanja med občinami, še dva dni prej je dovolila ponovno odprtje muzejev in knjižnic. Pravi val sprostitev ukrepov se je začel po prvomajskih praznikih.

ROBERT GORJANC

Zaradi še vedno veljavne prepovedi množičnega zbiranja na javnih mestih so prvomajski prazniki minili brez množičnih sindikalnih shodov in druženj na tradicionalnih točkah. Ob odpravi karantene je vlada prebivalce pozvala, naj (spet) množično ne oblegajo turističnih središč, da se ne bi ponovno poslabšala epidemio-

loška slika in da ne bi zapravili doseženih rezultatov v minulih dveh mesecih, kar so ljudje tudi upoštevali.

Tudi na priljubljenih izletniških točkah v Celju – na Starem gradu, kjer so bile za obiskovalce med prazniki odprte zunanje površine, ter na Celjski koči, kjer je ponovno začel delovati bobkarti – večje

gneče ni bilo. Hotel na Celjski koči kot tudi drugi gostinski lokali v knežjem mestu so po prvomajskih praznikih ob upoštevanju varnostnih navodil odprli terase in vrtove, kar je po pričakovanju naletelo na dober odziv med obiskovalci, še zlasti ob ponedeljkovem sončnem vremenu. Vrata je v Celju po mesecu in pol odprla tudi Osrednja knjižnica Celje, kar so obiskovalci prav tako z nestrpnostjo pričakovali, čeprav zaradi izvajanja zaščitnih ukrepov izkušnja uporabe knjižničnih storitev še nekaj časa ne bo takšna kot prej. Ker so muzeji in knjižnice že naslednji dan sprejmejo obiskovalce, se je izkazal za nerealnega, saj so bili v teh kulturnih ustanovah še brez pravih usmeritev in navodil pristojnega ministrstva, zato jih tudi niso mogli uresničiti čez noč.

Bolj živahno tudi mestno središče

Po praznikih so začeli obratovati tudi frizerski in kozmetični saloni, fotokopirnice, zlatarji, urarji, čevljarji, fotografi, šivilje in drugi obrtniki, prav tako trgovine do velikosti 400

kvadratnih metrov. Del omenjenih storitev je na voljo tudi v trgovskih središčih, če imajo trgovine in lokali ustrezne zunanje dostope in površine.

»Od ponedeljka je v Citycentru Celje odprtih 23 prodajaln in lokalov, svoja vrata so odprle tudi terase gostinskih lokalov. Poskrbljeno je za izvajanje vseh predpisov in varnostnih navodil,« je pojasnila center managerka Citycentra Celje Darja Lesjak.

Od začetka tega tedna je dovoljeno tudi obiskovanje cerkva, seveda ob upoštevanju zaščitnih ukrepov, kar pomeni uporabo mask, razkuževanje rok, predpisano 1,5 razdaljo med verniki v klopih ... Na prilagojen način (individualno, manjše skupine) so lahko oživili organizirano vadbo tudi kolektivni športi. Še vedno pa ni jasno, kdaj se bo na primer nadaljevalo državno nogometno prvenstvo, seveda pred praznimi tribunami, in ali bomo v tej sezoni vsaj na televiziji še lahko gledali nogometaše Celje, ki se borijo morda za naslov prvaka oziroma za Evropo, in velenjskega Rudarja.

Bolj živahen poslovni in družabni utrip se pozna tudi v mestnem središču in na javnih parkiriščih, ki so v Celju kot v večini drugih slovenskih mestnih občin od ponedeljka spet plačljiva.

Kar nekaj obiskovalcev več je po rahljanju ukrepov obiskalo tudi Celjsko kočjo, a prav posebne gneče ni bilo. (Foto: Andraž Purg – GrupA)

novi tednik radio celje

Cenjene stranke obveščamo, da

MALE OGLASE, ČESTITKE, OBVESTILA IN OSMRTNICE

za **Radio Celje** in **Novi tednik**

od ponedeljka, 11. 5. 2020 v času uradnih ur (8.00- 16.00)

SPREJEMAMO SPET NA SEDEŽU PODJETJA (Prešernova 19, Celje).

ŠE VEDNO JIH LAHKO POŠILJATE TUDI PO ELEKTRONSKI POŠTI

na naslova marketing@radiocelje.com ali agencija@nt-rc.si

ali jih sporočate po **TELEFONU 03 4225 144.**

Hvala za razumevanje.

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje

Zdravilišča počasi oživljajo, čeprav nekatera niso čisto zamrla

Najprej fizioterapija in gostinstvo, potem bazeni

Z rahljanjem vladnih ukrepov počasi oživljajo tudi zdravilišča, čeprav nekatera niso povsem prekinila svoje dejavnosti, na primer v negovalnih oddelkih za tiste najtežje bolnike, ki so bili premeščeni iz bolnišnic na zdraviliško zdravljenje (dve takšni zdravilišči od treh v Sloveniji sta tudi v Laškem in na Dobrni). Nekatera termalna središča so začela izvajati še fizioterapijo in druge storitve, hoteli pa so za obiskovalce odprli terase restavracij.

ROBERT GORJANC

V Thermani Laško so minuli torek v svojem spa centru ponovno začeli izvajati wellness storitve, kot so nega telesa, obraza, masaže, ayurvedski tretmaji ... Od danes so ponovno na voljo ambulantne fizioterapije, zaenkrat za vse z napotnico s stopnjo nujnosti zelo hitro in tiste, ki jim je bila marca rehabilitacija prekinje-

na zaradi prenehanja dejavnosti. Predvsem gre za bolnike, ki so bili k njim napoteni na rehabilitacijo po poškodbah in stanjih po operacijah.

Od jutri bo odprta tudi terasa kavarne Hotela Thermana Park. »Terasa je bila celovito prenovljena lani, zdaj smo jo uredili tako, da omogoča zadostne razdalje med miza-

mi. Ukrepe je pripravila ekipa sodelavcev, v kateri sta poleg programskih vodij tudi zunanja sodelavka – specialistka infektologije in sodelavka, ki pokriva varstvo pri delu. Sledimo vsem varnostnim standardom, usmeritvam strokovnih komisij za posamezna področja ter priporočilom NIJZ,« je povedala Mojca

Leskovar, predsednica uprave Thermane Laško.

Za ponovno oživetev navedenih dejavnosti so v tem tednu ponovno vpoklicali skupno 15 sodelavcev iz gostinstva, fizioterapije in wellnessa. Povpraševanju se bodo prilagajali in po potrebi delovni čas podaljšali ter aktivirali še koga.

V Thermani Laško se sicer ob prilagajanju postopkov in protokolov t. i. koronastandardom pripravljajo tudi na začetek delovanja v ostalih dejavnostih, kot so kopanje v bazenih, savne, fitnes, nastanitve. Poleg tega opravljajo številna obnovitvena dela, ki so jih ponavadi opravili v drugi polovici septembra, letos pa zaradi okoliščin nekaj mesecev prej.

V Thermani Laško ocenjujejo, da bo zaradi zaprtja vseh nenujnih dejavnosti od razglasitve epidemije in zaradi postopnega oživljanja ostalih izpad prihodkov znašal približno 30 odstotkov. Odpovedane so bile seveda vse rezervacije za drugo polovico marca, za april, maj in veliko tudi za junij. Za junij predvsem v zvezi s kongresnimi in športnimi dogodki. »Trenutno smo z zasedenostjo v drugi polovici leta zadovoljni. Vendar se nam z nejasnimi pravili in napovedmi glede organizacije večjih dogodkov ter z nejasnostmi glede prehajanja državnih mej situacija iz dneva v dan slabša. Povpraševanje manjših skupin in individualnih gostov ostaja in tudi mi ostajamo optimisti. Prej kot bodo znani ukrepi sproščanja za hotelsko dejavnost in dejavnost termalnih kopališč, prej bomo lahko jasno komunicirali z našimi trgi in tudi prej začeli polniti kapacitete. Od danes na jutri je hotel težko napolniti,« je še pojasnila Mojca Leskovar.

Kavarna Hotela Evropa je v ponedeljek sprejela prve goste.

V celjskem podjetju nove kadrovske rošade

Cetis zmanjšal število izvršnih direktorjev

V Cetisu so se spet odločili za nekaj kadrovske spremembe v vrhu podjetja. Upravni odbor ostaja še naprej 5-članski, dobil je le novo namestnico predsednika. Več sprememb je med izvršnimi direktorji. Namesto štirih ima podjetje po novem le tri, od tega enega novega. Javnih podatkov, kako je celjsko podjetje, ki sodi med vodilne evropske izdelovalce varnostnih in komercialnih tiskovin, poslovalo lani, še ni. Letno poročilo o poslovanju celotne skupine in matičnega podjetja v letu 2019 bo objavljeno do konca maja.

JANJA INTIHAR

V Cetisu pojasnjujejo, da so se za kadrovske spremembe, ki so začele veljati 1. maja, odločili zaradi optimizacije vodenja podjetja. Upravni odbor je razrešil tri izvršne direktorje – Branka Babiča, Simona Žnidarja in Tino Bačić, ki jo je imenoval za namestnico predsednika odbora. Nova izvršna direktorja sta postala dosedanja člana upravnega odbora Radenko Mijatović in Davor

Vlahek, ki sicer še naprej ostajata v odboru. Mijatović je kot izvršni direktor zadolžen za področje komercialnih tiskovin, Vlahek za področje ekonomike in financ. Tretji izvršni direktor ostaja Roman Žnidarič, ki je pred uvedbo enotirnega sistema pred približno dvema letoma vodil Cetis kot predsednik uprave. Žnidar je v podjetju odgovoren za področje varnostnih tiskovin.

Predsednik upravnega odbora Cetisa ostaja Peter Groznik, ki je tako kot Radenko Mijatović tudi direktor ljubljanske družbe MSIN. Ta je malo več kot 78-odstotna lastnica celjske družbe, v kateri je večji delničar – s 15-odstotnim deležem, ki ga imata skupaj Slovenski državni holding in Kapitalska družba – še vedno država. Nekaj odstotkov delnic ima tudi družba Optimus naložbe v lasti izvršnega direktorja Romana Žnidariča. Groznik in Mijatović sta direktorja MSIN od marca lani, ko se je Marko Mohar, ki je polovični lastnik te družbe, umaknil z vodilnega mesta.

Iščejo nove poti do kupcev

Podatki o tem, kako sta Skupina Cetis, ki v šestih družbah v Sloveniji in v tujini zaposluje 600 ljudi, ter matično podjetje Cetis poslovala lani, bodo javno objavljeni do konca maja.

Za zdaj je znano le, da je lanski izvoz skupine znašal 31,4 milijona evrov. V prvem lanskem polletju je skupina imela 33 milijonov evrov prihodkov od prodaje. Približno polovico ali 56 odstotkov prihodkov je ustvarila na domačem trgu, ostalo v več kot tridesetih državah v Evropi, Južni Ameriki, Afriki in na Bližnjem vzhodu.

Tudi matična družba v Celju je v prvi polovici lanskega leta prihodke povečala, znašali so 18,7 milijona evrov. Največ, 13 milijonov evrov prihodkov je ustvarila s prodajo varnostnih tiskovin, delež izvoza je bil 52-odstotni.

Cetis v času pandemije ni ustavil proizvodnje. Kot pravijo v podjetju, si

v največji možni meri prizadevajo izpolniti vsa naročila, hkrati prilagajajo prodajne pristope ter iščejo nove poti do kupcev, da bi lahko tudi dolgoročno zagotovili stabilno delovanje.

Foto: arhiv NT (SHERPA)

Cetis ima od 1. maja namesto štirih samo tri izvršne direktorje.

Unitur: gostinske storitve v drugi polovici maja

»V Termah Zreče smo včeraj začeli ambulantno fizioterapijo. V nadaljevanju bomo sproščali delovanje posameznih specialističnih ambulant, pri čemer bomo spoštovali vsa navodila in priporočila, ki sta jih pripravila NIJZ in ministrstvo za zdravstvo. Dokončne odločitve glede izvajanja gostinske dejavnosti na terasah in letnih vrtovih še nismo sprejeli. Najverjetneje bomo gostinsko dejavnost na terasah in vrtovih restavracij začeli izvajati v drugi polovici maja,« je povedala Simona Kalan, vodja prodaje v podjetju Unitur.

V podjetju so pripravili več variant ocene izpada prihodka, pri čemer bo odvisna tudi od ponovnega zagona turističnega gospodarstva in

odpovedi zagotovo še prejemale, saj gostje z dokončno odpovedjo počitnic čakajo vse do zadnjega trenutka. Iz poslanih povpraševanj in povratnih potrditev pa že beležimo željo domačih gostov po ponovnem obisku naših centrov,« je še povedala Simona Kalan.

Eurotas Hoteli: »Ostali smo brez vseh prihodkov«

Iz podjetja Eurotas hoteli so nam sporočili, da so v ponedeljek odprli teraso Kavarnne Evropa s ponudbo pic ter Pizzerie&Spageterije Koper. »Ob tem smo sledili navodilom NIJZ in uredili priporočeno razdaljo med mizami, zaposleni nosijo maske, gostom so na voljo razkužila, prav tako smo poskrbeli za razkuževanje površin, pri medosebnih stikih zaposlenih vzdržujemo

Zaenkrat še ni znano, kdaj bo na Rogli spet odprta pot med krošnjami dreves. Iz ljubljanskega podjetja Pot med krošnjami Pohorje so nam povedali, da še preučujejo okoliščine in usklajujejo postopke, bi pa obiskovalce morda znova lahko sprejeli že v maju.

uvajanja trenutnih in pričakovanih prihodnjih subvencij, povezanih z interventnim zakonom, ki bo po napovedih v tretjem paketu nekoliko bolj namenjen turistični panogi.

V Uniturjevih centrih največ nočitev ustvari domači gost, v letu 2019 je to predstavljalo 58 odstotkov vseh realiziranih nočitev. »Struktura gostov, od katerih smo zabeležili odpovedi za čas od marca do maja in delno tudi za junij, je raznolika: nemško govoreči gostje, športne ekipe, udeleženci kongresnega turizma (MICE) in druge organizirane skupine. Individualni gostje so svoje rezervacije ali odpovedali ali prestavili na kasnejši čas. Do ponovnega odprtja bomo

priporočeno razdaljo vsaj 1,5 metra,« je povedala Dagmar Pečovnik, vodja marketinga in prodaje v Eurotas Hotelih.

Naša sogovornica je še povedala, da beležijo stodontni upad prihodkov, ker so morali začasno prenehati obratovanje. »Naši zaposleni so v času zaprtja na čakanju, zaradi epidemije nismo odpuščali, saj se zavedamo, da je v kriznih časih skrb za zaposlene izrednega pomena. Vlada je priskočila na pomoč s subvencijami za čakanje na delo, želimo pa si, da bi sledila še veriga podobnih ukrepov, ki bodo pripomogli k temu, da si naša panoga opomore,« je še dejala Dagmar Pečovnik.

Foto: SHERPA

Iztok Altbauer, direktor SSNZ

»Široko usklajevanje varnostnih protokolov«

»Po odpiranju zdravilišč za ambulantne fizioterapije računamo, da bi v začetku prihodnjega meseca lahko sprejeli tudi stacionarne goste v zdraviliščih ter obiskovalce bazenov in drugih wellness storitev, do takrat pa bo treba še dobro uskladiti vse varnostne protokole,« je povedal Izток Altbauer, direktor Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč (SSNZ).

Te zdaj usklajujejo z NIJZ, s Slovensko turistično organizacijo (STO), z obrtno in turistično gostinsko zbornico, združenjem hotelirjev, agencij, letališčem v Ljubljani ... Povezujejo se tudi z mednarodnimi skupnostmi, od evropskega združenja za odpiranje vodnih parkov so pridobili protokole za odpiranje bazenov, sledijo tudi smernicam svetovne zdravstvene organizacije (WHO). »Najpomembnejše merilo in

vodilo je, da zaščitimo tako goste kot zaposlene,« je še poudaril naš sogovornik.

Pričakuje, da se bodo v zdravilišča najprej vrnili domači gostje, ki predstavljajo skoraj polovico obiskovalcev zdravilišč. »Najprej bomo nagovarjali njih, seveda ne bomo zanemarjali stikov in povezav s partnerji iz tujine. Predvidevamo, da bodo prvi gostje v naših zdraviliščih in slovenskem turizmu po sprostitvi ukrepov

iz nemško govorečih držav. Pogoj seveda je odprtje državne meja in kot se je Avstrija o tem dogovorila z Nemčijo, upam, da se bo tudi Slovenija z Avstrijo in s Hrvaško,« je še povedal Izток Altbauer.

RG

Mojca Leskovar, predsednica uprave Thermane Laško

»O odpuščanjih ne razmišljamo!«

Predsednico uprave Thermane Laško Mojca Leskovar smo povprašali o urejanju statusa zaposlenih v času zaprtja term in delu zdravilišča, morebitnih odpuščanjih, o dosedanjih in napovedanih ukrepih vlade:

»Večina naših zaposlenih trenutno čaka na delo. Od 16. marca izvajamo le inštitucionalno varstvo v domu starejših za 165 in v oskrbovanih stanovanjih za 14 oskrbovancev. Prav tako še vedno v okviru nujnih zdravstvenih storitev na oddelku za rehabilitacijsko zdravstveno nego v Zdravilišču Laško izvajamo nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja za direktne premestitve bolnikov UKC in bolnic, in sicer nevroloških, nevrokirurških in travmatoloških bolnikov. Skupaj je od 490 zaposlenih trenutno aktivnih le 170, torej v domu starejših, na negovalnem oddelku, v terapiji

in vseh potrebnih podpornih dejavnostih.

O odpuščanju zaposlenih ne razmišljamo, ne bomo pa mogli podaljševati vseh pogodb za določen čas ter nadomeščati odhodov v pokoj ter drugih prekinitev dela. Enako velja za vsa pogodbeno delovna razmerja in študentsko delo. Je pa odvisno, kako dolgo bo vse skupaj trajalo in kako se

bodo po postopnem oživljanju naših dejavnosti odzivali naši ključni trgi.«

Kako ocenjujete dosedanje ukrepe vlade za pomoč turistični in gostinski dejavnosti ter kakšne ukrepe za pomoč panogi še pričakujete?

Brez t. i. megazakona ne bi bili sposobni zadržati vseh zaposlenih, prav tako podjetje izpada prihodkov v marcu, aprilu in maju brez pokritja nadomestil za plače likvidnostno dolgo več ne bi zmoglo. Glede na sprejet Zakon o garancijski shemi si želimo predvsem, da bi bili postopki pridobitve garancije za potrebe likvidnosti enostavni, hitri ter učinkoviti, s čim manjšimi administrativnimi procedurami. Prav tako bi bilo nujno, da bi ta garancijska shema trajala tako dolgo, da bo turizem spet začel normalno delovati. V primeru, da bi se garancijski potencial, ki je danes definiran v višini 10 odstot-

kov prihodkov oz. 10 odstotkov izplačanih plač, izkazal za premajhna, pričakujemo, da bo vlada ta delež zvišala.

V nadaljevanju pričakujemo podaljšanje pomoči v smislu pokritja nadomestil za plače do ukinitve vseh omejitvenih preventivnih ukrepov in glede na postopno oživljanje vsaj še nekaj mesecev po tem ter s tem reševanje delovnih mest na daljši rok. Kritje nadomestil za plače bi moralo biti sorazmerno z obsegom poslovanja in zaposlovanja.

Potrebna bo tudi pomoč pri zniževanju nekaterih drugih stroškov. Turistična podjetja smo se znašla v situaciji, ko v mirovanju objektov tečejo številni na več ravneh, priključnine, omrežnine, takse ... Na ravni občin pa komunalne storitve, NUSZ. Pričakujemo, da nam bo tretji paket ukrepov prinesel občutno znižanje teh stroškov.

RG

Tuš in GoOpti združila moči

V času epidemije koronavirusa je vedno več Slovencev začelo kupovati s pomočjo spleta. Tuš je v zadnjem mesecu zabeležil kar 3.600-odstotni porast vrednosti spletnih naročil, prijav v njegovem spletnem supermarketu je 13-krat več. Pri dostavi živil se je Tuš povezal s prevoznikom GoOpti.

Epidemija je mednarodno podjetje GoOpti, ki se ukvarja s cestnimi prevozi potnikov,

zelo prizadela, zato že ves čas išče različne možnosti za preživetje. Ena od njih je sodelovanje s Tušem in z njegovo spletno trgovino, ki je sicer na voljo že v 22 mestih, kjer kupci svoje nakupljene izdelke prevzemajo na posebnih prevzemnih mestih pred Tuševimi trgovinami. V Celju, Ljubljani in Mariboru po novem kupljena živila dostavljajo na dom GoOptijevi vozniki.

Foto: Tuš

Steklarji spet delajo

Po sedmih tednih v Steklarni Rogaška spet delajo. V službo se je včeraj vrnila večina proizvodnih delavcev, pisarniški delavci še naprej ostajajo doma. Večina je na čakanju, ostali delajo od doma.

Steklarna je proizvodnjo ustavila 17. marca, prižgane so ostale le peči za taljenje stekla, s čimer je tovarna ves ta čas ohranjala le 7 odstotkov svojega proizvodnega dela. Vodstvo družbe je ponovni zagon prestavljalo iz tedna v teden, razlog za to sta bila po njegovem pojasnilu zmanjšanje naročil in še zlasti ogromen padec prodaje na ameriškem trgu.

Od včeraj spet dela približno 80 odstotkov proizvodnih delavcev, ostali bodo še naprej doma na čakanju. Marsikdo bo najbrž doma

dočakal odpoved delovnega razmerja. Pogajanja in pogovori o odpuščanju ter ugotavljanju presežkov so trenutno ustavljeni. Sindikat in vodstvo podjetja naj bi jih nadaljevala v prihodnjih dneh, vendar le pod pogojem, pravi predsednik tovarniškega sindikata Stjepan Križnik, če bo vodstvo upoštevalo vsaj polovico njihovih predlogov. Sindikat med drugim predlaga, naj med presežke najprej uvrstijo malo več kot 100 tistih zaposlenih, ki jih do upokojitve čaka le še eno leto ali leto in pol, saj bodo ob dobri odpravnini lažje prebrodili izgubo dela kot matere samohranilke. Po prvotnih napovedih naj bi steklarna odpustila 200 ljudi, in sicer maja 130 in septembra še 70.

JJ

Zbornica še zbira prijave za inovacije

Regionalna gospodarska zbornica Celje že nekaj časa zbira prijave za izbor najboljših inovacij v regiji za leto 2020. Prejšnja leta je običajno zbiranje zaključila aprila, letos je zaradi epidemije koronavirusa prijave mogoče poslati do 12. junija.

Na razpisu lahko sodelujejo podjetja, samostojni podjetniki in samostojni inovatorji, ki so svojo inovacijo prvič poslali na trg ali jo uporabili v svojem proizvodnem procesu med 1. januarjem 2018 in 30. marcem 2020. Posebna strokovna komisija bo inovacije ocenjevala v petih katego-

riah – za izdelek ali storitev, za izboljšanje proizvodnega procesa, za nov način trženja, za nove organizacijske metode v poslovnih praksah in za nove ideje ali koncepte, ki odgovarjajo na potrebe družbe. Letošnji izziv je sodelovanje kulturno-kreativnih industrij z gospodarstvom.

Lani je na izboru s 17 inovacijami sodelovalo 70 inovatorjev iz dvanajstih podjetij, prijavila sta se tudi dva samostojna inovatorja. Inovacije, ki so izbrane za najboljše v regiji, vsako leto dobivajo priznanja tudi na državnem izboru.

JJ

Novo krožišče tudi pred Celjskimi mesninami

Krožišče na Glaziji končano do sredine maja

CELJE – Mestna občina bo predvidoma sredi maja namenu predala novozgrajeno krožišče na Glaziji, v teh dneh pa končuje gradnjo montažnega krožišča na Trnoveljski cesti pred Celjskimi mesninami. Obe krožišči bosta prispevali k umiritvi prometa in večji varnosti udeležencev v prometu.

ROBERT GORJANC

Krožišče na Glaziji bo nadomestilo trikrako krožišče, ki povezuje Ljubljansko cesto z Garažno hišo Glazija in s Splo-

šno bolnišnico Celje. Podjetje Voc Celje od novembra lani gradi krožišče, ki je zaradi izbruha epidemije koronavirusa

moralo začasno prekiniti dela za 14 dni. Pogodbena vrednost del znaša malo manj kot 290 tisoč evrov, denar je občina zagotovila v občinskem proračunu. Ljubljanska cesta predstavlja glavno zahodno mestno vpadnico iz smeri Levca in je prometno zelo obremenjena, zato je bilo izvajanje gradbenih in cestnih del na Glaziji izjemno zahtevno, promet je bil v času delne zapore oviran.

Novo krožišče na Glaziji bo bistveno prispevalo k večji pretočnosti in umiritvi prometa na Ljubljanski cesti. Dolgoročno bo zelo pomembno tudi zaradi načrtovane širitve garažne hiše in ureditve izvoza za reševalna vozila Zdravstvenega doma Celje. Da bi povečala varnost in pretočnost prometa v tem delu mesta, celjska občina gradi še eno krožišče, na Trnoveljski cesti pred Celjskimi mesninami. »Velikost krožišča je bila določena z elaboratom prometne ureditve in upošteva vse potrebne zakone in pravilnike o projektiranju cest,« so sporočili iz MOC. Tako kot na Glaziji dela izvaja Voc Celje, in sicer od 28. aprila letos, končal pa jih bo predvidoma konec tega tedna. Vrednost montažnega krožišča vključno z vsemi gradbenimi deli znaša približno 38 tisoč evrov.

Gradnja novega krožišča na Glaziji se končuje. (Foto: SHERPA)

Vrtci in šole še čakajo na navodila

Potem ko je vlada za 18. maj napovedala sproščanje ukrepov tudi na področju vzgoje in izobraževanja, podrobnejša navodila, kako bo to videti v praksi, še niso znana. Ve se le, da naj bi najprej odprli vrtce, osnovne šole za prvo triletje ter srednje šole za zaključne letnike, če bodo za to primerni zdravstveni pogoji. Več bo jasno v prihodnjih dneh, ko bo NIJZ pripravil varnostna navodila za posamezne ravni izobraževanja.

Zagotovo bodo nato vrtci in šole potrebovali še nekaj časa za ustrezno prilagoditev načina dela, zato pričakujejo, da bodo navodila prejeli pravočasno. V javnosti je medtem zakrožilo več neuradnih informacij o organizaciji dela, in sicer naj bi bile skupine otrok manjše kot sicer, v vrtcu do šest otrok in v šolah največ deset otrok v razredu. Ob tem se odpira vrsta vprašanj, od tega, kako bodo to lahko izvedli vrtci, ki so bili že sicer v stiski s prostorom, kako bodo vzgojiteljice poskrbele za ustrezno varnostno razdaljo med njimi, kakšne igre se bodo sploh lahko igrali ... Bodo lahko šli v vrtce le nekateri otroci, glede na delo staršev? Kje bodo vrtci in šole našli dodaten kader, ki bo potreben za manjše skupine in razrede?

Teden kasneje naj bi za učenci prvih treh razredov v šole prišli še devetošolci. »Odprli bomo tudi razrede v osnovnih šolah s prilagojenim programom. Prav tako se odpirajo glasbene šole in vsi varstveni zavodi, ki so ta trenutek zaprti. Odprli bomo tudi razrede za tiste, ki so vpisani v zadnje letnike ljudskih univerz. Za vse ostale učenke in učence ter dijakinje in dijake se bo šolanje končalo na daljavo,« je sporočilo ministrstvo za izobraževanje. Da takšna kombinacija učenja na daljavo in dela v razredu prinaša nove težave za učitelje, je že jasno.

TC

Stari grad ponovno odprt za obiskovalce

CELJE – Ponovno odprtje Starega gradu med prvomajskimi prazniki, ko se je bilo mogoče sprehoditi po zunanjih grajskih površinah, je naletelo na lep odziv obiskovalcev. »V treh dneh je Stari grad obiskalo 348 obiskovalcev, med njimi niso bili le Celjani, temveč tudi obiskovalci iz drugih krajev Slovenije,« so povedali v Zavodu Celeia Celje (ZCC), ki upravlja z največjo celjsko turistično znamenitostjo.

Po dveh dneh premora je Stari grad svoja vrata ponovno odprl včeraj, poslej pa bodo na ogled vsi prostori, razen VR- in AR-doživetja. Grad bo odprt vse dni v tednu od 10. do 20. ure. »Ob tem velja opozorilo, da je na gradu lahko istočasno največ 100 ljudi hkrati. Če bo število obiskovalcev preseglo 100, bodo morali naslednji na obisk počakati. Na gradu bosta do nadaljnjega dva informatorja v odpiralnem času, zaradi nadzora gibanja obiskovalcev in upoštevanja ukrepov,« so povedali v ZCC.

Na podlagi smernic ministrstva za kulturo zaenkrat na gradu ne bodo izvajali vodenih ogledov in programa Žive zgodovine.

Od včeraj je ponovno odprt tudi Turističnoinformacijski center (Tic) na Glavnem trgu. Galerija sodobne umetnosti in Likovni salon Celje sta odprta od torika do sobote med 11. in 18. uro, v nedeljo in ponedeljek sta galeriji zaprti. Drevesna hiška v Mestnem gozdu Celje, Spominska hiša Alme M. Karlin, dvorani Celjskega doma in Galerija Račka do nadaljnega ostajajo zaprti.

RG

Bolnišnica počasi v normalne tirnice

CELJE – V splošni bolnišnici vzpostavljajo organizacijo dela ponovno v normalne tirnice. V Celju tako ne bodo več hospitalizirali bolnikov z covidom-19, ampak jih bodo nameščali v ljubljanski in mariborski klinični center ter v bolnišnico Golnik.

Zato so v celjski bolnišnici že povečali obseg dela v ustaljenih programih dela. Povečali so tudi operativni del na 70 odstotkov, spet izvajajo tudi nenujne operativne posege. V ambulantnem

delu bolnišnice pregledajo približno 800 oziroma 850 bolnikov dnevno, kar je 80 odstotkov programa, ki ga izvedejo sicer v »normalnih« razmerah. To pomeni, da se bolnišnica vrača v razmere, ki so bile pred epidemijo.

Do sredine tega meseca naj bi svojo prvotno namembnost dobili tudi tisti oddelki, ki so bili zdaj namenjeni izključno obravnavi okuženih oziroma obolelih s covidom-19. Tudi organizacija dela se postopoma vrača v stare tirnice, res pa je, da

to terja svoj čas, pravijo v bolnišnici. Do sredine maja naj bi tudi uredili normalno delo v Urgentnem centru Celje, ki je bil v času epidemije covid-19 urgentni center, vse nujne preglede za ostale bolnike, pri katerih ni obstajal sum nove koronavirusne bolezni, pa so opravljali na nekdanji urgenci. Kljub temu bo v urgentnem centru še vedno tako imenovana siva cona, ki bo namenjena tistim, pri katerih bi sum na covid-19 še vedno obstajal.

SŠol

Kolesarski protest tudi v knežjem mestu

CELJE – V središču mesta je bil prvega maja zvečer, kot v drugih slovenskih mestih, miren kolesarski protest z naslovom Z balkonov na kolesa. Na njem so udeleženci izražali nezadovoljstvo zaradi nekaterih ukrepov vlade, ki zadevajo omejevanje svoboščin v času epidemije koronavirusa, nepreglednega nabavljanja zaščitne medicinske opreme ... Hkrati je šlo tudi za protest proti kapitalističnemu izkoriščanju in zatiranju.

Pri pripravi že petih zaporednih kolesarskih protestov je sodelovalo več kot 20 nevladnih organizacij in skupnosti. V eni, Gibanju za

dostojno delo in socialno družbo, so med drugim zapisali, da letošnji 1. maj označuje začetek novega vala ekonomske in socialne krize, ki je nastopila kot posledica boja proti globalni pandemiji koronavirusa. »Oblast in kapitalizem nam ponujata družbo individualizacije, izkoriščanja, zatiranja. Naša odločitev mora biti, da v globalni besednjak vrnemo besede, kot so vzajemna pomoč, solidarnost in antiavtoritarnost. Pri tem ne moremo računati na nikogar drugega kot na sebe, svoje prijatelje in sosede,« so še zapisali.

RG, foto: SHERPA

Kolesarji na Glavnem trgu v Celju

BRASLOVČE – Suša že vpliva na kakovost in količino krme

Mlečna donacija za socialno ogrožene družine

V času epidemije koronavirusa se je marsikatera družina znašla v težki finančni situaciji. Tega se zavedajo tudi v Kmetijski zadrugi Braslovče, zato so v sodelovanju z braslovško občino in Mlekarno Celeia med Braslovčane razdelili 1.800 litrov trajnega mleka.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Količina je simbolična, v občini Braslovče je namreč 1.800 gospodinjstev. »Že od začetka tega negotovega obdobja smo v stiku z vodstvom občine in s civilno zaščito. Med pogovori smo ugotovili, da bi ljudem tovrstna donacija zelo prav prišla. Ker se v zadrugi vselej trudimo po najboljših močeh za stranke in ker želimo pomagati lokalnemu prebivalstvu, smo se odločili za donacijo,« je povedal direktor Kmetijske zadruge (KZ) Braslovče Boštjan Čulk, ki je k sodelovanju pri donaciji povabil tudi Mlekarno Celeia, s katero zadruga tudi sicer sodeluje. »V zgolj nekaj dneh smo izvedli celotno akcijo,« je bil zadovoljen Čulk. Slednjemu se je zahvalil tudi braslovški župan Tomaž Žohar, ki je ob tem izpostavil pomen solidarnosti in pomoči v teh težkih časih. Tako Čulk kot Žohar sta prepričana, da tokratna akcija ni bila zadnja in da bodo v prihodnjih dneh oziroma tednih na podoben način še pomagali občanom.

Čulk pravi, da kot edina KZ v občini skušajo svojo ponudbo prilagajati potrebam ljudi in podeželskega okolja. »Ta akcija je na nek način tudi zahvala vsem strankam, ki so se obračale in se še v teh negotovih časih obračajo na nas. Do zdaj smo se vselej trudili, da

smo jim znali svetovati in jim ponuditi dobro blago ter storitve po ugodnih, dostopnih cenah. Za to se bomo trudili tudi v prihodnje,« pravi Čulk.

Epidemija že znižala ceno mleka

Trenutna gospodarska slika v državi ni zavidljiva in s težavami se vsak dan bolj srečujejo tudi kmetje. Zaradi krize, ki jo je povzročila pandemija koronavirusa, se je odkupna cena mleka že znižala, je dejal direktor braslovške KZ. »Na ravni Mlekarnice Celeia smo se že aprila dogovorili za znižanje odkupne cene. Za zdaj odkup še poteka normalno, prodaja žal ne več tako oziroma v takšnem obsegu, kot bi si želeli. Ustvarjajo se tudi že zaloge, ampak računamo na to, da bo potrošnja začela ponovno naraščati, da se bo življenje postopno vrnilo v ustaljene tirnice.« Ob tem dodaja, da bodo trenutne razmere zagotovo močno vplivale predvsem na manjše kmetije, kjer bi se lahko odločili za trajno prekinitev proizvodnje mleka. »Za zadrugo kot odkupovalca in prodajalca oziroma dobavitelja repromateriala bi bilo to zelo neprijetno,« pravi in poudarja, da se mora zadruga usmerjati v nove oziroma dodatne aktivnosti, sploh na področju trgovinske dejav-

nosti. »Prodajali bomo to, kar ljudje potrebujejo, vedno bolj tudi gradbeni material, drva, les, servisne storitve. Res želimo zagotoviti široko ponudbo tega, kar ljudje na podeželju potrebujejo.« Tako se iz klasično usmerjene kmetijske zadruge vedno bolj usmerjajo v popoln servis za stranke.

Poleg korone grozi še suša

Vreme zadnja leta močno vpliva na količino in kakovost pridelkov. Vedno pogostejša so obdobja zelo spremenljivega

vremena in izrazitih vremenskih pojavov. Potem ko je letos marsikje po državi pridelek vzela pozeba, zobe že kaže tudi suša. Kljub padavinam v zadnjem obdobju suša še naprej preti.

Savinjska dolina je precej prodnato območje, zaradi česar so kmetje v tem času že občutili pomanjkanje padavin. »Tako je bila prva košnja že zmanjšana za polovico in to se bo poznalo v celotni letni proizvodnji. Cena mleka pada, krme ne bo in jo bo treba dokupovati, prihodki

kmetij bodo res veliko manjši,« ocenjuje direktor KZ Braslovče, ki je edina zadruga v dolini, ki ima v lasti dva večja namakalna sistema in z njima tudi upravlja. To sta Letuš in Šmatevž, ki obsegata približno 400 hektarjev površin. Kot je še povedal Čulk, se je letos potreba po namakanju že pokazala, a so se za zdaj uporabniki odločili, da bodo počakali na naravo. Braslovške namakalne sisteme tudi sicer najpogosteje uporabljajo za namakanje hmeljskih nasadov. Vodni viri namreč niso neomejeni in so

vezani na Žovneško jezero ter Savinjo. Kot pravi Čulk, trenutno stanje za starejše nasade še ni kritično, pri mlajših nasadih pa je namakanje skoraj nujno. Za zdaj hmeljarji za to skrbijo še vsak zase, najverjetneje tudi zaradi stroškov, pravi Čulk in dodaja, da bi sistem zagnali, takoj ko bi nekdo za to izkazal zanimanje. »Je pa res, da če k temu pristopi zgolj en uporabnik, ta krije vse stroške.«

Se bo pa suša, kot je še povedal Čulk, letos zagotovo poznala. »Na krmi se že pozna,« pravi. Tako pri količini kot pri kakovosti. Posledično bo verjetno slabše kakovosti tudi mleko, kar bo verjetno še dodatno znižalo odkupno ceno in prihodki kmetij se bodo še znižali. Pri tem ministrstvo z razpisi spodbuja kmete k investicijam. »Kako naj kmetje investirajo v nove stroje ali stavbe, če še za krmo nimajo?« se sprašuje Čulk.

Foto: TT - Utrip S. D.

Kmetijska zadruga Braslovče je v sodelovanju z Mlekarno Celeia tamkajšnji civilni zaščiti predala 1.800 litrov trajnega mleka. Toliko litrov, kolikor je v občini gospodinjstev. Pripadniki civilne zaščite so donacijo razdelili med občane.

Seja v gasilskem domu in z maskami

ŽALEC – Čeprav seje občinskih svetov marsikje v tem času izvedejo na daljavo, so se v Žalcu odločili, da bodo učinkovitejši, če se bodo srečali »v živo«. Seveda ob primerni zaščiti in na zadostni varnostni razdalji. Svetniki so se tako na redni aprilski seji tako sestali kar v gasilskem domu, seveda primerno opremljeni.

Med prvimi točkami dnevnega reda je bila potrditev sklepa, na podlagi katerega

bo žalska občina predsedniku in članom občinskega štaba civilne zaščite lahko iz-

plačala zaslužene nagrade za dobro opravljeno delo v času izrednih razmer. Svetniki so

odločili, da se predsednika civilne zaščite nagradi z do 30 odstotki plače župana, medtem ko člani štaba prejmejo do 20 odstotkov županove plače. Nagrado bodo prejeli tudi vpoklicani poveljnik in člani Gasilskega poveljstva Občine Žalec.

Prav tako so žalski svetniki in svetnice imenovali predstavnike v novoustanovljeni javni zavod Mladinski center Žalec, ki naj bi zaživel to jesen. Kdo bo vodil zavod, ki sta ga v enakih deležih ustanovila Občina Žalec in Študentski klub Žalec, uradno še ni znano, bodo pa v svetu zavoda kot predstavniki občine sedeli Matic Krajšek, Biserka Neuholt Hlastec in Katarina Vasle.

Kdo bo gradil nov vrtec?

V prvi obravnavi so svetniki obravnavali tudi predlog odloka o javno-zasebnem partnerstvu za projektiranje, gradnje, vzdržev-

vanja in upravljanja vrtca Žalec Zahod. »Temeljna cilja predlaganega koncesijskega akta sta opredelitev javnega interesa in opredelitev modela javno-zasebnega partnerstva, s pomočjo katerega se bo javni interes najbolj učinkovito in gospodarno uresničil,« je pojasnil župan Janko Kos.

Občina želi z javno-zasebnim partnerstvom zgraditi 8-oddelčni vrtec Žalec Zahod. S tem bi zagotovila dodatna prosta mesta za otroke stare od 1 do 6 let ter zadostila prostorskim normativom. »V Žalcu je zasebni investitor v letu 2019 zgradil več novih stanovanj, novogradnja se nadaljuje tudi v letu 2020. Izhajajoč iz tega lahko predvidevamo do 60 novih vrtčevskih otrok. Poleg tega Občina Žalec zadnja leta ne dosega več zakonskega prostorskega normativa notranje igralne površine na otroka,« župan ocenjuje trenutno stanje in dodatno pojasnjuje, da če bi upoštevali prostorski

normativ iz pravilnika, bi brez storitve varstva ostalo več kot 170 otrok.

V občini za zdaj morebitnega partnerja še ne razkrivajo, zanimanje za tovrstno sodelovanje naj bi izkazalo več ponudnikov.

Nov stacionarni radar

Potem ko so lani v Žalcu postavili prvi stacionarni radar na lokalni cesti skozi Petrovče, bodo skušali na ta način promet umiriti tudi ob Ulici Savinjske čete v Žalcu. Ker je na tem odseku občinske ceste problem tudi prekoračena obremenitev s hrupom, je zmanjšanje hitrosti vožnje še toliko bolj nujno. O mestu stacionarnega radarja so na terenskem ogledu dogovorili predstavniki občine in Medobčinskega inšpektorata in redarstva Celje. Radar bo meril hitrost tako v smeri Griž kot v smeri Žalca.

LKK, foto: T. T. - Utrip S. D.

Žalski svetniki so, kot to velevaljo navodila, na seji nosili maske.

Čprav čez ograjo balkona, je domač obraz lepo videti.

PREBOLD – V domu upokojencev za zdaj ni okužbe

Uspešni v boju proti virusu

Med domovi za starostnike, kjer nimajo še nobene potrjene okužbe z novim koronavirusom, je tudi Dom upokojencev Trbovlje z enoto v Preboldu. Tam že ves čas uspešno izvajajo vse predpisane zaščitne ukrepe. Čeprav se z okužbo za zdaj na srečo še niso srečali, imajo pripravljeno izolacijsko sobo, kamor bi ob znakih okužbe z novim virusom lahko takoj premestili morebitne okužene stanovalce.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

V preboldski enoti doma upokojencev trenutno biva 145 stanovalcev in kot pravi direktorica **Danica Hren**, je njihov največji uspeh do zdaj, da so vsi – tako stanovalci kot zaposleni – ostali zdravi. »Želimo si, da bi tako tudi ostalo,« pravi in dodaja, da so v domu že prve znake vzeli zelo resno, a da so vse ukrepe začeli uvajati postopoma. S tem so, kot še pove, skušali karseda zmanjšati stres, ki so ga ob vseh novosti in prepovedih starostniki zagotovo čutili.

Kot je pojasnila Hrenova, so najprej dom in njegove stanovalce ločili od zunanjskega sveta, nakar so jih začeli postopoma navajati na omejeno gibanje po domu s čim manj in kasneje tudi z nič druženja. »Najprej smo jih začeli navajati tako, da niso več jedli v skupni jedilnici, temveč po nadstropjih. Kmalu so začeli obedovati v svojih sobah. Upam si trditi, da smo s tem preprečili številne stiske.« Domski bife je bil ena bolj priljubljenih točk za srečevanje in predvsem druženje ob popoldanski kavici, še pove direktorica. »Ker je to zdaj prepovedano, skrbimo, da stanovalcem popoldansko kavo postrežemo v sobi.« Hkrati se je bife v času koronakrize preoblikoval v pri-

ročno trgovino. »Ker svojci ne morejo na obisk, poskrbimo, da starostniki ne ostanejo brez stvari, ki so jim ljube, s katerimi si krajšajo dneve oziroma se z njimi posladkajo. Vse to je pomembno, da ohranjamo dobro razpoloženje in zdravje,« pojasnjuje Danica Hren, ki je zelo ponosna tudi na ekipo zaposlenih.

Prav zaposleni so tisti, ki v tem času nosijo veliko breme. Da bi karseda dobro varovali tako njihovo zdrav-

je kot zdravje stanovalcev, so sočasno z vsemi ostalimi ukrepi uvedli precej strog nadzor nad počutjem zaposlenih. Tako jim na primer ob prihodu na delo izmerijo temperaturo. Vsi si morajo razkužiti obutev in preden začnejo delati morajo poročati tudi o trenutnem počutju in o tem kje so se v prostem času gibali in s kom so bili v stiku. »Zaposleni na delo ne prihajajo hkrati, temveč v razmaku, tako da se ne srečujejo pri vhodu niti se ne gnetejo vsi hkrati v garderobi. Tudi ko odhajajo z dela, je enako,« pojasnjuje direktorica.

Na okužbo so pripravljeni

Čprav bodo, kot pravita direktorica in vodja enote Miroslava Golež, naredili vse, da bi stanovalce obvarovali

pred okužbo, so pripravljene tudi na to, da bo do nje prišlo. Dosledno upoštevajo vse predpisane ukrepe, eden od teh je vzpostavitev posebnih območij v domu. Med njimi je tudi izolacijska cona, ki je povsem ločena in kamor bi v primeru pozitivnega testa začasno namestili okuženega stanovalca do sprejema v bolnišnico. V izolacijski coni je vse narejeno tako, da se čiste in nečiste poti ne križajo. Tako na primer zaposleni, ki bi bil pri okuženi osebi v popolni opremi, bi le to slekel v posebnem prostoru, ki ga imenujejo nečisti filter. Če bi na primer stanovalec kazal znake okužbe, bi ga premestili v sivo območje, kjer bi mu odvzeli bris in kjer bi počakal na rezultate. Če bi bil bris negativen in bi se pojavili bolezenski znaki potem bi tak stanovalec ostal v sivem območju. Če bi bil izvid pozitiven, bi ga namestili v rdečo območje oziroma izolacijsko sobo. Največja želja vseh v domu – tako stanovalcev kot zaposlenih – je, da bi postelje, pripravljene v izolacijski sobi, ostale prazne.

Stik s svojci je zdravilen

Velika prednost preboldskega doma starejših je, da imajo vse sobe balkone, kar močno olajša bivanje v trenutnih zaostrenih razmerah. »Stanovalci lahko gredo na zrak in poklepetajo s sosedi na varni razdalji. Svojci so jih lahko obiskali pod balkoni, kar je mnogim zelo veliko pomenilo. Sicer pa smo prav vsem omogočili videoklice s pomočjo vseh sodobnih naprav in aplikacij,« še pove direktorica in dodaja, da so zaposleni zdaj še posebej pozorni, da imajo stanovalci ves čas »polne telefone«.

Ob tem Goleževa poudarja, da se še vedno trudijo, da v domu izvajajo dejavnosti, ki so stanovalcem pomagale ohranjati psihofizično kondicijo. Seveda vse v okviru navodil in na varni razdalji.

Foto: MRB

Nujno spiranje vodovodnega omrežja

CELJE – Zaradi epidemije covid-19 se je poraba pitne vode v mnogih stavbah zmanjšala ali ponekod tudi povsem ustavila. Da bi se izognili morebitnim težavam pri oskrbi s pitno vodo po ponovnem odprtju objektov, kot so šole, vrtci, gostinski lokali, frizerski saloni, javne ustanove in zdravstvene ustanove, turistične in poslovne stavbe ..., v podjetju Vodovod-Kanalizacija Celje (Vo-Ka) uporabnikom svetujejo, naj pred uporabo vode za uživanje intenzivno sperejo interno vodovodno omrežje. To storijo tako, da pustijo teči vodo iz vseh pip vsaj 15 minut.

»Preventivno spiranje internega (hišnega) omrežja svetujemo tudi večkrat med letom, ko voda v omrežju zaradi počitnic, dopustov, nastanitve v počitniških hišah ... dlje časa ni v uporabi. Zastajanje vode v internem omrežju poveča tveganje za mikrobiološko neskladnost, voda lahko ima tudi neprijeten vonj in okus,« so še zapisali v podjetju Vo-Ka Celje, kjer so ta nasvet posredovali na podlagi navodila Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

Preden se uporabniki stavb lotijo spiranja, lahko tudi odstranijo mrežice s pip in jih namočijo v kis ali jih zamenjajo. Pri večjih stavbah lahko podaljšajo priporočen čas (15 minut) glede na velikost omrežja in premer vgrajenih cevi. Med spiranjem lahko pride do pojava kalne vode. Če se voda v priporočenem času spiranja ne zbistri, je treba spiranje podaljšati oz. ponoviti.

»Ob tem priporočamo, naj poleg vodovodne inštalacije (hladna voda) uporabniki izvedejo tudi spiranje omrežja za toplo vodo in drugih naprav (pitniki, kavni avtomati, zobozdravstveni stroji), saj tudi ti sistemi niso bili v uporabi.«

Dodatne informacije in priporočila za izvedbo spiranja lahko uporabniki najdejo na spletni strani NIJZ ali na spletni strani Vo-Ka Celje, kjer so v času epidemije koronavirusa ves čas zagotavljali nemoteno delovanje in nadzor kakovosti pitne vode. »Rezultati odvzetih vzorcev kažejo, da je pitna voda skladna z zahtevami veljavnih predpisov in varna za pitje ter pripravo hrane,« so še sklenili v Vo-Ka Celje.

RG

Več stanovanj tudi za mlade družine

ŠMARJE PRI JELŠAH – V občini je za prihodnja leta predvidena gradnja več stanovanjskih sosesk. Prva naj bi bila vseljiva že spomladi prihodnje leto.

Podjetje PRO-JEN bo v Zadržah zgradilo pet objektov s po dvema stanovanjema. Nizkoenergetske stavbe bodo zrasle v neposredni bližini trgovine Kea. Graditi naj bi začeli v teh dneh in končali v letu dni. Stanovanja bodo merila od 76 do 87 kvadratnih metrov, vsako bo imelo tudi lastno zelenico in parkirni prostor.

STO

Vlaganja v ceste

ZREČE – Po prvomajskih praznikih začenja občina drugi del prenove ceste v Božjah. Gre za 182 tisoč evrov vredno letošnjo naložbo. Prvi del prenove ceste je bil opravljen lani. Na cestnem področju ima občina za letos še več načrtov.

Tako trenutno izbira izvajalca prenove dela Kovaške ceste, in sicer do krožišča pri Sparovi trgovini. Ta del ceste naj bi občina prenovila v poletnih mesecih. Ocenjena vrednost naložbe je 130 tisoč evrov. Občina je letos opravila že manjša dela na cesti proti Gorenju, kjer je razširila ovinka.

BJ

Teden Evrope tokrat na spletu

CELJE – V Tednu Evrope je Informacijska točka Evrope Direct Savinjska, ki deluje v okviru Celjskega mladinskega centra, vsako leto organizirala različne dejavnosti. Letos je bilo v teh dneh načrtovanih pet dogodkov, zaradi razmer bodo izvedli dva, in sicer na spletu.

Včeraj je bila spletna delavnica, namenjena nevladnim organizacijam, ki so izvedele več o razpisih v okviru EU, ki omogočajo sofinanciranje različnih projektov. V ponedeljek, 11. maja, bo v počastitev dneva Evrope spletni koncert s skupino Spotless Minds. Koncert si bo mogoče ogledali na Facebookovem in Youtube profilu Infopentlja in Mcc Celjski mladinski center.

TC

V začetku leta so porušili rdečo stavbo Lorgerjeve domačije.
(Foto: Žiga Lah Koštomaj)

Tako bodo izgledala oskrbovana stanovanja v Šmarju pri Jelšah.

ŠMARJE PRI JELŠAH – Oskrbovana stanovanja vedno bližje

Potok se bo umaknil gradbenim strojem

Župan Matija Čakš in šmarski podjetnik Janko Orač sta pred dnevi podpisala 170 tisoč evrov vredno pogodbo za drugi del gradnje oskrbovanih stanovanj v Šmarju pri Jelšah. Če bo šlo vse po načrtih, bodo prvega od treh stolpičev začeli graditi že konec tega leta. Trenutna dela naj bi končali v treh mesecih.

SAŠKA T. OCVRK

Za šmarsko občino je gradnja skupno 45 oskrbovanih stanovanj že dlje časa ena pr-

venstvenih nalog. Na mestu nekdanje Lorgerjeve domačije, ki so jo porušili v začetku

leta, bodo v neposredni bližini šmarskega doma starejših zrasli trije stolpiči s po 15 stanovanji. V investicijskem načrtu za letos prestavitev potoka izpod Barbare predstavlja pomemben korak. Projekte za pridobitev gradbenega dovoljenja je izdelalo podjetje Hidrosvet, ki je tudi nadzornik del. Občina je sicer že oddala tudi vlogo za pridobitev gradbenega dovoljenja. Prvo lopato

bodo predvidoma zakopali že konec leta ali najkasneje v začetku prihodnjega.

Gradnja bo postopna, saj investitor ne bo gradil vseh treh blokov hkrati. Vrednost posameznega stolpiča je milijon evrov. Projekt v skupni vrednosti tri milijone evrov bo občina izvedla v sofinanciranju z nepremičninskimi in s stanovanjskim skladom Slovenije. Zanimanja za seli-

Janko Orač in župan Matija Čakš pri podpisu pogodbe

tev v oskrbovano stanovanje v središču kraja je med starejšimi Šmarčani že doslej veliko. Župan Matija Čakš je ob tej temi večkrat dejal, da si v takšnem ali drugačnem javno-zasebnem investicijskem

partnerstvu želi občina ohraniti toliko pristojnosti, da pri novih možnostih namestitve za tretje življenjsko obdobje domačini ne bodo spregledani.

Foto: arhiv občine

Sodobno zasnovana oskrbovana stanovanja v središču Polzele bodo na voljo do poletja.

Oskrbovana stanovanja do konca junija

POLZELA – Epidemija je nekoliko upočasnila tudi nekatere gradbene projekte v Občini Polzela, a jih ni ustavila. Tako delavci celjskega gradbenega podjetja Remont v teh dneh pospešeno nadaljujejo gradnjo oskrbovanih stanovanj v središču Polzele. Ta naj bi bila na voljo že v začetku poletja.

Pri načrtovanju je investitor sledil vsem veljavnim standardom in smernicam. Predhodno je opravil analizo podobnih objektov v Sloveniji in tujini, v ta projekt prenesti najboljše prakse. Stanovanja, ki bodo razporejena v štiri etaže, bodo različnih kvadratur (od 38 do 55 kvadratnih metrov) in razporeditev.

Stanovanja bodo imela nadkrite balkone oziroma lože ter ločene shrambe v stanovanju ali ob njem. V pritličju bo skupni prostor za kuhinjo, knjižnico in prostorom za skupno druženje vseh stanovalcev oziroma obiskovalcev z možnostjo izhoda v atrij.

Stanovanja bodo namenjena upokojujencem oziroma starejšim od 60 let, predvsem tistim, ki že potrebujejo delno pomoč in nego po potrebi, obenem pa lahko še samostojno bivajo. Vrednost investicije je ocenjena na 1,5 milijona evrov, projekt bo končan do konca junija.

LKK
Foto: TT

Razširjena poslovna cona za nova delovna mesta

VELENJE – V mestni občini v teh dneh odpirajo novo delovišče. Izbran izvajalec začetja dela za razširitev poslovne cone Stara vas. Skoraj 650 tisoč evrov vreden projekt naj bi bil končan avgusta, do konca septembra mora biti po pogodbi pridobljeno še uporabno dovoljenje.

Mestna občina Velenje (MOV) je v začetku leta izvedla razpis, na katerega se je prijavilo devet ponudnikov. Najugodnejšo ponudbo je podalo podjetje Andrej iz Šoštanj. Občina je z izbranim izvajalcem skoraj 650 tisoč evrov vredno pogodbo podpisala 1. aprila. Dela na terenu so se začela v tem tednu, končana naj bi bila do sredine avgusta. Nadzor nad izvedbo projekta bo opravljalo Komunalno podjetje Velenje. »Projekt bo prispeval k trajnostne-

mu okoljskemu in prostorskemu razvoju ter k uravnoteženi in h kakovostni infrastrukturni opremljenosti občine. Po izvedbi investicije bomo razpolagali s komunalno urejenimi površinami, ki so dobro prometno dostopne in zanimive za potencialne nove investitorje oz. za investitorje, ki so že izkazali zanimanje. Predvsem projekt zagotavlja tudi nova delovna mesta, kar je za regijo ključnega pomena,« pravijo v občini.

MOV je že konec lanskega leta obvestila vrtičkarje, ki imajo v najemu vrtičke na delu zemljišča, kjer se bo gradilo, naj letos ne obdelujejo teh vrtičkov in naj z zemljišč umaknejo vso opremo. »O tem smo jih ponovno obvestili pretekli teden,« so še povedali.

LKK, foto: MOV

Pravnomočno uporabno dovoljenje za razširjeno poslovno cono Stara vas naj bi bilo zagotovljeno do konca septembra.

Pomoč prostovoljcev Škofijske karitas Celje je med epidemijo še posebej dragocena.

30-letnica delovanja Slovenske karitas

Dandanes deluje v vsaki vasi

Prvega maja je minilo 30 let od ustanovitve Slovenske karitas. Leta 1990 so bile ustanovljene tudi prve župnijske karitas našega območja, ki je takrat spadalo še pod mariborsko škofijo. Škofijska karitas Celje je bila vzpostavljena leta 2007, in sicer po ustanovitvi celjske škofije. Dandanes, še posebej med epidemijo, je človekoljubna ustanova nepogrešljiva.

BRANE JERANKO

Prvo veliko nalogo je začela Karitas opravljati že pol leta po ustanovitvi. Na našem območju je prišlo do prvo-novembrske katastrofalne poplave, ki je pustošila tudi po dolini Savinje. Drugo veliko nalogo si je Karitas zadala, ko so začeli prihajati k nam vojni begunci iz držav, ki so nastale na območju Jugoslavije. Oboje je spodbudilo delovanje Karitas ter privabilo prve prostovoljce. »Na tridesetletno pot smo ponosni, saj je to pot številnih prostovoljcev in drugih dobrih ljudi. V treh desetletjih smo bili vedno prisotni in hitro odzivni tam, kjer so se pojavljale stiske,« omenja generalni tajnik

»Na tridesetletno pot smo ponosni, saj je to pot številnih prostovoljcev in drugih dobrih ljudi,« je povedal generalni tajnik Škofijske karitas Celje Matej Pirnat. (Foto: arhiv NT&RC, GrupA)

Slovensko karitas je ustanovila 1. maja 1990 Slovenska pokrajinska škofovska konferenca. Njena naloga je uresničevanje dobrodelnega in socialnega poslanstva Katoliške cerkve. Pri tem sodeluje z državnimi ustanovami, ki so zadolžene za socialno področje. Slovenska karitas povezuje škofijske karitas v Celju, Kopru, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti in Novem mestu. Škofijsko karitas Celje, ki povezuje številne župnijske karitas, je leta 2007 ustanovil takratni celjski škof dr. Anton Stres. Predsednik Škofijske karitas Celje je Rok Metličar, ki je tudi začasni upravitelj Škofije Celje.

»Med najbolj ranljivimi osebami so še vedno starejši z nizkimi pokojninami in posamezniki, večinoma samski moški, stari manj kot 65 let, ki zaradi invalidnosti, bolezni ali težav v duševnem zdravju težko dobijo zaposlitev in še težje ustvarijo družino ali trdno partnersko vez. Med starejšimi je veliko osamljenosti, marsikdaj se soočajo tudi z nasiljem družinskih članov,« je zapisano v poročilu o lanskem delu Škofijske karitas Celje.

Škofijske karitas Celje **Matej Pirnat**. Med drugim so se pojavljale naravne nesreče, migracije, epidemija ...

V treh desetletjih je Karitas rasla, saj je poleg materialne pomoči razvijala še drugačne oblike. Gre za svetovanja in socialno-varstvene programe, med njimi programe za brezdomce, za mamice, za preprečevanje nasilja nad ženskami, za boj proti trgovini z ljudmi ... Prav tako izvaja preventivne programe. Karitas pomaga tudi v tujini, na primer na Balkanu in v Afriki. Danes je Karitas navzoča tako rekoč v vsaki slovenski vasi, saj deluje 464 župnijskih karitas. V Sloveniji je prejelo lani pomoč s hrano skoraj sto tisoč ljudi, v različne programe nematerialne pomoči jih je bilo vključenih 159 tisoč. Jedro človekoljubne ustanove predstavljajo prostovoljci, ki jih je v celotni državi 11 tisoč.

Med epidemijo

Novo preizkušnjo za človekoljubno delo predstavljajo razmere, ki so se pojavile po izbruhu epidemije. Škofijska karitas Celje med njo redno zagotavlja hrano svojim uporabnikom. Pri tem uporablja različne varne možnosti, od

puščanja pred vrati do paketnega načina. Uporabnikom nudi tudi druge vrste pomoči, med drugim telefon za pomoč v duševni stiski ali zgolj za kramljanje.

Med epidemijo so učenci deležni učne pomoči na daljavo in oskrbe z učnimi pripomočki. Spet drugi uporabniki Karitas izdelujejo doma zaradi socialnega vključevanja vizitke. Karitas je sprejela tudi nekaj nalog na področju zaščite in reševanja ter med drugim prinaša hrano občanom, ki so se znašli v samizolaciji. V občini Žalec na primer Karitas prinaša vsak

»Menimo, da je danes še posebej pomembno ljudem povrniti občutek sprejetosti in zaupanja, da vendarle obstajata človeška solidarnost in sočutje, ki sta močnejša od individualizma in sebičnosti časa. Nikoli se ne bomo naveličali poudarjati, da se človek sam lahko izgubi (pogubi), samo skupnost in občestvo pa lahko človeka rešita stiske in tesnobe (ga odrešita),« je zapisano v zborniku ob letošnjem plenumu Škofijske karitas Celje, ki ga je preprečila epidemija.

Za dobrodelno organizacijo Slovenska karitas predstavlja novo preizkušnjo epidemija koronavirusa. »Tudi v tej preizkušnji se je pokazalo, da lahko Karitas dokaj hitro in organizirano odgovori na nastale težave ter se pri tem poveže in sodeluje z drugimi dobrodelnimi in človekoljubnimi organizacijami,« je ob nagovoru ob 30-letnici Slovenske karitas izjavil njen predsednik, mariborski nadškof Alojzij Cvikel, rojak iz Nove Cerkve pri Vojniku. »V zadnjih razmerah se spet kaže, kako zelo je ljudem potrebna tudi psihosocialna pomoč, saj vedno bolj narašča število klicev, a ne le po pomoči, ampak preprosto po pogovoru in klicu po nekem, ki se mu lahko zaupa,« je še dejal predsednik.

Varna pomoč uporabniku med epidemijo pred njegovimi vrati.

Med najbolj odmevnimi projekti Karitas je vsakoletni dobrodelni koncert Klic dobrote, ki je vsako leto v Celju v dvorani Golovec. Novembra je bil organiziran že 29. koncert Klic dobrote. Med koncertom je Karitas uspelo od dobrih ljudi zbrati 152 tisoč evrov pomoči, namenjene družinam v stiski.

dan tople obroke hrane tistim občanom, ki si jih zaenkrat ne morejo kupiti v gostinskih obratih ali jih dobiti v šolah. »Tako da skušamo biti ljudem blizu na različne načine tudi

v teh časih, ki so izredni in nenavadni, ko se nove normalnosti šele privajamo,« je povedal generalni tajnik Matej Pirnat. Med epidemijo požrtvovalno pomagajo mladi prostovoljci, ki so začasno zamenjali starejše, ki jih epidemija bolj ogroža.

Epidemija bo imela, kot kaže, dolgotrajne posledice. Kot je povedal Pirnat, se Škofijska karitas Celje obenem pripravlja na čas po epidemiji, ki bo povzročila, da se bo precej ljudi spet znašlo v stiskah. »Tistim, ki bodo izgubili službo, želimo na začetku ponuditi paket materialne pomoči, ki bo stisko ublažil. Tudi zato, da bodo ljudje vedeli, da jim nekdo stoji ob strani in da niso ostali sami,« je dodal generalni tajnik.

Foto: arhiv ŠKC

Prizorišče na Starem gradu je zagotovo eno tistih, kjer bi ob ustreznih varnostnih ukrepih lahko pripravljali prireditve na prostem. Prizor je iz muzikala Veronika Deseniška v produkciji Hiše kulture Celje.

O sproščanju kulturnih dejavnosti še veliko neznank

Bolj nevarno kot v cerkvah in gostilnah?

Kako ste si minule tedne krajšali čas? Mnogi boste odgovorili, da ob gledanju filmov, poslušanju glasbe in branju knjig. Torej ob kulturno-umetniški ponudbi. Zdaj ko se spet vračata družabno življenje in gospodarstvo, mora imeti svoje mesto tudi kultura. »Družabno življenje se namreč dogaja v kinodvoranah, na koncertih in v gledališčih, gospodarstvo pa se ne oživlja zgolj z vlaganji v ceste, ampak ima kultura izkazano enega največjih multiplikativnih učinkov,« ugotavljajo slovenski kulturniki, združeni v trideset različnih organizacij, ki te dni opozarjajo na težave, ki so jih prinesli tedni, ko je javno življenje zamrlo. Ob tem se bojijo napovedi, da se izvajanje nekaterih kulturnih dejavnosti ne bo začelo niti v prihodnjih mesecih in da bo to pomenilo katastrofo za mnoge izvajalce in organizacije.

TATJANA CVIRN

V Sloveniji je več kot tri tisoč ljudi samozaposlenih v kulturi. Sedanje razmere so jih močno prizadele, saj so jim onemogočile delovanje, ki jim zagotavlja preživetje, prvi napovedani ukrepi vlade pa po ocenah kulturnikov niso prinašali prave pomoči.

Kakšno je trenutno stanje in kaj so prinesle dopolnitve zakona, ki ureja pravico do izredne pomoči tudi za samozaposlene v kulturi? V Društvu Asociacija, ki povezuje nevladne organizacije in samostojne ustvarjalce na področju kulture in umetnosti, že od začetka epidemije poudarjajo, da bo kultura močno prizadeta in da kriza na tem področju ne bo trajala zgolj nekaj mesecev, am-

pak bo daljša, temu ustrezni bodo morali biti tudi ukrepi.

Zaskrbljenost samozaposlenih

»Trenutno splošno stanje med samozaposlenimi v kulturi je zaskrbljenost. Veliko poklicev je namreč vezanih na javne izvedbe, kot so na primer gledališke predstave, projekcije filmov in glasbeni koncerti. Ne glede na sproščanje ukrepov se predvideva, da bodo tovrstni tipi dogodkov dovoljeni med zadnjimi in še to verjetno v omejeni obliki. Tudi ko bodo sproščeni, ostaja velik vprašaj, koliko posameznikov se bo odločilo tovrstne prireditve sploh obiskati. Ob tem je od

javnih kulturnih dogodkov odvisno veliko poklicev v kulturi, seveda so tu na prvem mestu ustvarjalci, a za tem tudi tehniki, kritiki, novinarji in drugi.«

Med ukrepi za pomoč samozaposlenim v kulturi sta možnosti pridobitve temeljnega mesečnega dohodka ter oprostitev plačila prispevkov. A osnutek je imel številne pomanjkljivosti, saj bi bili le redki upravičeni do vsega tega. Kaj se je medtem spremenilo tudi na osnovi konstruktivnih dopolnil Asociacije? »Zakon je po zadnji noveli tudi po zaslugi naših predlogov veliko boljši, kot je bil na začetku.« Upad prihodka se ne določa več glede na prihodke februarja, ampak glede na letno povprečje. Ob tem so veliko jasneje opredeljeni tudi mejni primeri, na primer tisti, ki niso imeli dejavnosti odprte v letu 2019 ali so jo odprli nedavno. Zelo pomembno je, da bodo do pomoči upravičeni tudi samozaposleni s krajšim delovnim časom, saj je takšnih primerov v kulturi veliko. Ostaja sicer problem, da je izjava, s katero zaprosijo posamezniki za temeljni dohodek, javna, kar po našem mnenju nima nobene utemeljitve. Pomembno je tudi, da bodo pomoč vračali brezobrestno. »Vse to daje relativno dobre pogoje za pridobitev pomoči. Ostajajo pa seveda že ome-

njeni problemi, ki so vezani predvsem na srednjeročno obdobje, ko ostaja še veliko neznank,« pravijo v Društvu Asociacija.

Vračanje umetnosti s spleta v življenje

Da si čimprej želijo navodil, kako začeti oživljanje glasbene, gledališke in kinematografske dejavnosti, ki niso nič bolj nevarne, kot so na primer sproščeni verski obredi ali gostinska dejavnost, so ministru za kulturo Vasku Simonitiiju in vladi pred dnevi pisali iz Hiše kulture Celje. Zavedajo se, da na odločanje o prioritetah pri sproščanju ukrepov

poleg znanstvenih podatkov in metod pomembno vplivajo tudi pritiski interesnih združenj. »Tako imenovani kulturni sektor je v tem boju za naklonjenost politike in javnosti zagotovo zelo šibak, saj se morajo samozaposleni umetniki posvečati reševanju lastne eksistenčne problematike, javni kulturni zavodi pa morda kot del državnega aparata slednjega ne želijo dodatno obremenjevati.« Zato v dopisu poudarjajo vlogo nevladnih producentov, ki imajo pripravljen program in sredstva ter lahko prevzamejo pobudo pri postopnem oživljanju področja. Ob primernih var-

nostnih ukrepih, sploh če gre za izvedbe na odprtih prizoriščih, ni razlogov, da teh dejavnosti ne bi omogočili, menijo v Hiši kulture Celje. Vlado pozivajo, naj vsaj deloma ter na odgovoren in varen način umetnost spet vrne s spletnih platform v realno življenje. »Skupaj smo v krizi in skupna je tudi naša kolektivna frustracija. Prepričani smo, in tu se zagotovo strinjate, da lahko pri razreševanju te frustracije tako kot že ničkolikokrat v zgodovini ključno vlogo odigra prav umetnost,« zaključujejo svoj dopis v Hiši kulture Celje.

Foto: arhiv NT (SHERPA)

Od brezupa do borbe

Kako razmere vidita dve samozaposleni v kulturi, dramaturginja, plesna pedagoginja in kritičarka Nuša Komplet Peperko ter dramaturginja in režiserka Lea Kukovičič, letošnja dobitnica celjskega kristalnega grba za uspešnost v študijskem obdobju? Tako sta si dopisovali ...

Nuša: »Po prvem tednu samoizolacije sem bila prepričana, da bomo vse nadoknili. Še več in še bolje in da so na vidiku nova dvajseta prejšnjega stoletja, ko ko je po odhodu španske gripe zacvetel nadrealizem kot najvišja oblika vseh revolucionarnih gibanj. Se smeješ v brk, Lea?«

Lea: »Ne, ne smejem se več. V sedmih tednih karantene sem šla skozi različna obdobja. Teden 1: brezup (na koncu tunela ni svetle prihodnosti, ampak luč vlaka, ki pelje v našo smer). Teden 2: humor (spremljanje vseh možnih »memov«). Teden 3: poroka (na spletu sem se zaljubila v filozofa in začrtala najino poroko). Teden 4: zdržati (treba je zdržati obdobje »preizkušanja« in obdržati projekte iz preteklosti). Teden 5: gnus (na živce so mi začeli iti vsi spletni projekti in pogovori med filozofi in umetniki). Teden 6: fikcija (vse prejšnje tedne nisem bila zmožna brati fikcije. V tednu 6 je zame fikcija podaljšek realnosti oziroma t. i. potencial realnosti). Teden 7: borba (borba za svoj poklic in spoznanje, da je pomembno, kako sem z ljudmi, in se boriti za to, v kar verjamem. Ampak organizirati se je treba drugače od tega, kar poznam).«

Zlorabe parkirnih invalidskih kart

Omogočajo jih ukrepi, ki jih sploh ni

O kršitvah, ki so povezane s parkiranjem na invalidskih parkirnih prostorih, smo v zadnjih letih poročali večkrat. Opozorjali smo, da je še veliko malomarne-

žev, ki se pravil ne držijo in ki ne upoštevajo tega, da je parkirni prostor za invalide namenjen – invalidom. Tistim, ki ne zmorejo hoditi ali imajo status invalida zaradi drugih zdravstvenih težav. V upanju, da smo se v zadnjih letih kot družba vendarle naučili medsebojnega spoštovanja, smo stanje spet preverili in bili presenečeni. »Žal ne morem reči, da se je spremenilo na bolje. Kultura ljudi na tem področju je »šla« celo korak nazaj. Parkiranje na prostoru za invalide nekateri še vedno zlorablajo,« pravi Dragica Mirnik, predsednica Medobčinskega društva delovnih invalidov Celje. Iz našega preverjanja trenutnega stanja sledi, da policija in redarji lahko kaznujejo tistega, ki na primer z invalidsko parkirno karto svojca, ki je že mrtev, parkira na invalidskem parkirnem prostoru. Nihče pa ne more kaznovati svojca, ker te karte po smrti imetnika ni vrnil, čeprav bi jo po zakonodaji moral. Torej je krog sklenjen. Ali ta sistem omogoča takšne kršitve – ki bi morda morale biti celo kazniva dejanja? Kdo se bo prvi zganil in kaj naredil?

SIMONA ŠOLINIČ, Foto: SHERPA

Celjski policisti so od 1. januarja do začetka letošnjega marca zaznali 407 kršitev, povezanih s parkiranjem na označenem parkirnem prostoru za invalide, in dve kršitvi neupravičene uporabe parkirne karte. Zaradi kršitve nepravilnega parkiranja so izdali 223 navadnih plačilnih nalogov, izrekli 180 opozoril ter izdali 4 odločbe v hitrem postopku. V dveh primerih, ko so ugotovili nepravilnosti parkiranja invalidov, so izrekli opozorili.

Marsikdo s kršitvami povzroča dostojanstvo in spoštovanje invalidov.

Kultura ljudi se je poslabšala

»Še pred leti sem si kdaj dovolila opomniti, da je invalidsko parkirno mesto namenjeno invalidu, če sem opazila, da je kdo, ki ni imel invalidske parkirne karte, parkiral na tem prostoru. Danes si tega ne upam več, saj so me kršitelji pri tem do zdaj že prevečkrat nadržali in ozmerjali. Opažam, da te kršitve izvajajo isti ljudje. Nekdo pripelje vozilo, sicer ima invalidsko karto, ki je verjetno od svojca, parkira avto, nato gre in vozilo na parkirnem mestu pusti ves dan. Če ga že kdo opomni, pravi, da je pač pripeljal svojca ali da gre po njega, čeprav to ne drži. Torej gre za zlorabo, ki je nihče natančno ne preverja. In to se dogaja. Vsak dan,« pravi Dragica Mirnik iz Medobčinskega društva delovnih invalidov Celje.

Takšnih primerov je ogromno. »Na lastne oči jih vidim,« pravi Mirnikova, ki vsa ta leta jasno poziva odgovorne na občinskih ravneh in v državi, naj vendarle nekaj naredijo. »Teh kršitev se družba sploh ne zaveda, dokler se koga osebno ne dotaknejo. Samo en dan na invalidskem vozičku bi lahko koga izučil. Ker bi videl, da ne more parkirati povsod, da težko izstopi iz vozila, če nekdo drug parkira preblizu, ali sploh ne more parkirati na tistem prostoru, ki je namenjen njemu. Ljudje mislijo, da to ni pomembno. A ni res! Zelo pomembno je,« je jasna sogovornica.

Kdaj strožje kaznovanje?

Mirnikova na vprašanje, ali bi morale biti kazni strožje, pove: »Mislim, da se ne

Predsednica Medobčinskega društva delovnih invalidov Celje Dragica Mirnik

moremo izgovarjati, da ne. Morali bi stopiti skupaj in na tem področju narediti red, saj je resnično skrajni čas. Edina pametna poteza bi bilo strožje kaznovanje. Lahko bi se zgledovali po Avstriji, kjer si nihče ne drzne parkirati na prostoru za invalide, saj ga vedno nekdo prijavi, če ga opazi, redarji ali policija pa dosledno kaznujejo. Verjamem, da je redarjev premalo in da ne morejo biti ves čas prisotni povsod, ampak čas je, da res naredimo red,« dodaja Mirnikova.

Pojasnuje, da so nekateri ljudje zelo preiščeni, da so točno »preštudirali«, kdaj redarjev ni na nekaterih lokacijah. »Tržnica v Celju je takšen primer. Ali parkirni prostori pred celjsko upravno enoto. Včasih grem proti večeru tam mimo in vsi invalidski parkirni prostori so zasedeni. Ko so gostinski lokali odprti, so kršitelji v lokalih. Vedo, da jih takrat nihče ne bo kaznoval,« pojasnjuje predsednica društva, ki dnevno dobiva telefonske klice invalidov, naj vendarle pomagajo pri tem, da se bodo te stvari uredile, kot je treba.

Z vsemi žavbami namazani

Da so kršitelji z vsemi žavbami namazani, dobro ve, saj ima informacij ogromno. »Opazila sem tudi žensko, ki ima sicer invalidsko karto zaradi bolnega otroka. A dnevno se s tem vozilom vozi v službo in vozilo pusti na parkirnem mestu za invalide. To ni prav, to lahko stori takrat, kadar pelje v vozilu tudi otroka, ne pa za svoje potrebe. Če do nje pristopijo redarji, pove, da gre po otroka, in za redarje je to dovolj. Ljudje so torej preiščeni, vedo, kaj morajo reči, da jim uporabo te karte »opravičijo«, pravi Mirnikova. Če redarji koga opozorijo ali kaznujejo, se ta kršitelj znajde in na redarstvo odnese invalidsko karto ne-

koga drugega z izgovorom, da ga je spremljal, še dodaja sogovornica.

Drugo, zelo hudo področje, kjer se dogajajo tovrstne kršitve, skoraj že kazniva dejanja, predstavlja zloraba parkirnih kart po smrti svojca. Čeprav bi morali svojci parkirno karto po smrti invalida v tridesetih dneh upravni enoti vrniti, se to redkokdaj zgodi. Karto nekateri vseeno uporabljajo naprej, da lahko parkirajo na invalidskih prostorih. »Ali tega redarji in policija res ne morejo preveriti v evidencah? Gre za uradni dokument in to bi moralo biti urejeno tako kot vrnitev oziroma uničenje osebne izkaznice v primeru smrti svojca. Nekateri, ne boste verjeli, tega niti ne vedo. Pred časom se mi je znanka

»Tudi sama sem bila zelo ovirana, vem, kako je hudo, ko ne moreš narediti niti nekaj korakov. Naj ljudje dajo možnosti tistim, ki ne morejo hoditi ali to storijo zaradi invalidnosti zelo težko, da lahko parkirajo tam, kjer je zanje prostor. Pomembno je, da so invalidi samostojni in da družba zanje nekaj stori.«

celo pohvalila, da še vedno uporablja karto od babice. In ko sem jo vprašala, ali se zaveda, kaj s tem počne, jo je isti trenutek uničila oziroma vrnila upravni enoti. Obstaja del ljudi, ki takšne kršitve zavestno počnejo,« dodaja Mirnikova.

V Ljubljani je strožje, pravi: »Videla sem, ko je ženska le za tri minute parkirala pred trgovino na prostoru za invalide. Ko je prišla nazaj do vozila, je kaznen že bila napi-

sana. Opravičevanje, da se ji je res mudilo, čeprav je bilo to vidno, da je bila tam le tri minute, ni pomagalo. Verjamem, da bo naslednjič premislila, preden bo storila kaj podobnega.«

Je pa velik korak naprej, da se je celjska občina vključila v projekt Občina po meri invalidov in da zdaj obstaja svet invalidov, ki v sodelovanju z invalidi preverja, kaj bo v občini še treba spremeniti, da bi se invalidom olajšalo življenje, še zaključuje Mirnikova.

predstavljate si?

»Zamislite si, da ste na invalidskem vozičku in morate z njim prevoziti več sto metrov samo zato, ker vam je nekdo vzela nekaj, kar vam pripada. In na tej točki se lahko že naslednji trenutek znajde vsakdo zaradi nesreče, bolezni. Ljudje se ne zavedajo, kako majhen korak je do tega trenutka!«

Bodo našo pobudo vzeli zares?

Celjski občinski redarji so lani voznikom, ki so parkirali na označenih parkirnih mestih za invalide in na vidnem mestu niso imeli nameščene veljavne parkirne karte, izrekli 259 glob. Če svojec parkirne karte, ki se glasi na po-

Glede na podatke redarstva po številu kršitev nedovoljenega parkiranja na invalidskih parkirišč in po številu zlorab parkirnih kart najbolj izstopata središči Celja in Žalca.

Ni ukrepov?

Tudi Ministrstvo RS za infrastrukturo – tako so nam tam odgovorili – do zdaj še ni podalo predloga za spremembo pravilnika ali zakonodaje, ki govori o zlorabi invalidskih parkirnih kart. In tudi tam pojasnjujejo enako kot na celjski upravni enoti: »V primeru, da imetnik parkirne karte pristojni upravni enoti ne prijavi spremembe, ki vpliva na spremembo podatkov, vpisanih na parkirni karti (osebno ime oziroma naziv upravičenca ter stalno ali začasno prebivališče oziroma sedež upravičenca), zakonodaja ne predpisuje ukrepov za upravičenca izdane parkirne karte.«

Po mnenju številnih invalidov in tudi celjskega medobčinskega društva delovnih invalidov bi bil takšen ukrep več kot nujen, saj bi vsaj malo zaježil oziroma onemogočil možnosti kršitev, torej to, da nekdo, ki ima takšno karto, po smrti svojcev, ne bi mogel tako očitno izvajati kršitve. »Ministrstvo za infrastrukturo ne razpolaga s podatki o številu kršitev, torej o številu neupravičeno uporabljenih parkirnih kartah kot tudi o številu neupravičenih parkiranj na parkirnih mestih, označenih za invalide. S temi podatki razpolagajo posamezna občinska redarstva in policija. Izvajanje in razvijanje preventivnih programov, kampanj in akcij s področja varnosti cestnega prometa je skladno z določbo 9. člena Zakona o voznikih ena temeljnih nalog Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa,« so nam odgovorili, saj nas je zanimalo, ali je ministrstvo kdaj podalo predlog za javno akcijo osveščanja o parkiranju na prostorih za invalide.

Skladno z določbo 66. člena Zakona o pravilih cestnega prometa vodi ministrstvo za infrastrukturo evidenco izdanih parkirnih kart, ki vsebuje naslednje podatke: zaporedno številko vpisa, osebno ime, EMŠO upravičenca oziroma naziv upravičenca, stalno ali začasno prebivališče oziroma sedež upravičenca, serijsko številko parkirne karte, datum izdaje ter številko odločbe oziroma številko potrdila izbranega osebnega zdravnika. Podatke v evidenco o izdanih parkirnih kartah vnašajo upravne enote.

kojnega invalida, ne vrtno upravni enoti v tridesetih dneh, je to v skladu z določbami Zakona o pravilih cestnega prometa prekršek, ki se ga obravnava skupaj z ugotovitvijo zlorabe parkirne karte in njenim odvzemom.

Na vprašanje, kdo je pristojen za ukrepanje v primeru zlorabe takšne invalidske karte, v občini pravijo, da policija in občinsko redarstvo. Zanimalo nas je tudi, ali vodijo kakšno evidenco, koliko je zlorab takšnih invalidskih kart. »Posebnih evidenc o tem, koliko je zlorab invalidskih parkirnih kart, ne vodimo, sicer pa občinski redarji odvzamejo vse parkirne karte, za katere na terenu ugotovijo, da so zlorabljene. Na leto je takšnih primerov od pet do deset,« pravijo v Mestni občini Celje.

Na občino smo naslovili tudi vprašanje, ali je morda do zdaj že kdaj podala kakšen predlog za spremembo pravilnika ali zakonodaje, ki govori o tovrstni zlorabi. »Na sestankih z invalidskimi organizacijami, s katerimi dobro sodelujemo, smo problem izkoriščanja parkirnih kart za invalide že večkrat izpostavili. Invalidske organizacije so konkretne predloge, s katerimi bi lahko rešili ta problem, naslovile na pristojno ministrstvo. Med drugim so predlagale, da bi izdelali takšne parkirne karte, ki jih ne bi bilo mogoče ponarediti in bi bile sledljive. Dogaja se, da posamezniki uporabljajo upravičeno karto tudi po njegovi smrti, čeprav bi jo morali vrniti,« pravijo v občini, kjer dodajajo, da se kultura voznikov sicer iz leta v leto nekoliko izboljšuje.

Spoštovanje bi moralo biti večje

»Je pa še vedno veliko nevestnih voznikov, ki svoja vozila parkirajo na invalidskih mestih brez veljavne parkirne karte. Občinski redarji zoper nevestne voznike seveda ustrezno ukrepajo. Menimo, da bi bilo treba voznike v Sloveniji o tem še bolj osveščati. Želimo si, da bi pokazali več spoštovanja do tistih, ki so jim namenjena označena parkirna mesta,« še pravijo v občini. Zato nas je zanimalo tudi, kolikokrat je občina oziroma občinski svet za preventivo samoiniciativno uvedel kakšne preventivne akcije, ki bi opozarjale na takšno nedovoljeno početje, kot je nepravilno parkiranje na označenih mestih za invalide.

»Akcije, ki bi bila povezana s parkiranjem na mestih za invalide, še ni bilo. Pobuda je zanimiva, zato se bomo povezali z Agencijo za varnost v prometu in obenem pregledali primere dobrih praks, ki bi lahko bili podlaga za izvedbo podobne dejavnosti. Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu MOC se vključuje v akcije, ki so povezane s prizadevanji za povečanje prometne varnosti (alkohol, varnostni pas, uporaba mobilnih telefonov ...) in jih organizira ravno Agencija za varnost v prometu,« še pojasnjujejo v celjski občini.

Ali obstaja evidenca zlorab parkirnih kart?

Poglejmo, kako zapletena je »birokracijska« pot pri evidenci o invalidskih parkirnih kart. Upravne enote v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku po krajevni pristojnosti na podlagi Zakona o pravilih cestnega prometa izdajajo parkirne karte upravičencem. Računalniška evidenca o izdanih kartah je vzpostavljena na podlagi Zakona o varnosti cestnega prometa v pristojnosti Ministrstva RS za notranje zadeve. Toda v skladu z Zakonom o pravilih v cestnem prometu evidenco vodi ministrstvo, pristojno za promet. Toda pri tem gre očitno samo za evidenco parkirnih kart in ne za evidenco njihovih zlorab.

»Parkirna karta je dokazilo, da smejo upravičenci (invalidi, zdravstveni delavci, delavci socialnih služb in delavci invalidskih organizacij) parkirati vozila tudi na krajih, kjer to sicer ni dovoljeno, za največ dve uri, če tako parkirana vozila ne ogrožajo drugih udeležencev v cestnem prometu. Oblika in vsebina parkirne karte ter postopek za njeno izdajo, njeno veljavnost, način označevanja vozila in evidenco izdanih parkirnih kart je na podlagi Zakona o pravilih v cestnem prometu določen s Pravilnikom o parkirni karti,« pravijo na Upravni enoti Celje.

OB ROBU

Ali ni to žalostno?

Ko se na socialnih omrežjih znajde fotografija vozila, ki je napačno parkirano na prostoru za invalide, se s kavča vsuje plaz obtožb. To je najlažje. Ampak največkrat ob tem ni klica na policijo ali redarsko službo. Ko bi bil tako velik odziv vedno, ko kdo tudi dejansko opazi koga pri takšnem parkiranju, bi bila situacija drugačna.

SIMONA ŠOLNINIČ

Ljudje še vedno mislimo »to ni naša stvar« in gremo s sklonjeno glavo naprej. Kot da ne vidimo kršitelja, ki je vzel nekemu nekaj, kar ta nujno potrebuje. Mi pač nismo Avstrija.

Koliko preventivnih akcij ste bralci v zadnjih letih opazili o osveščanju na področju parkiranja na invalidskih parkirnih mestih v Sloveniji? Ne mislim oznak, ki so postavljene. Te so vidne vsem, a jih veliko ljudi ne upošteva. Mislim prav preventivne akcije, spote, plakate, zloženke ...

»Eden od ukrepov je osveščanje oziroma pogosta preventivna kampanja medijev o nesprejemljivosti takšnih ravnanj,« so nam odgovorili s policije. Toda samo mediji ne moremo osveščati o prometu kulturi. Mi lahko o tem poročamo, pišemo. Ko smo policijo vprašali, koliko preventivnih akcij je samoiniciativno uvedla na področju osveščanja ljudi o parkiranju na invalidskih prostorih, na to vprašanje nismo dobili odgovora.

Pravzaprav nihče od tistih, na katere smo naslavljali vprašanja o samoiniciativnih preventivnih akcijah, teh ni izvedel. Ali ni to žalostno?

Kršitelji imajo pogosto dražje avtomobile ...

Tudi na policiji evidenco o zlorabi invalidskih parkirnih kart nimajo. Sicer dodajajo, da pri tem, da nekdo uporablja parkirno invalidsko karto nekoga drugega, ki ga ob parkiranju ni oziroma je celo pokojen, ne gre za kaznivo dejanje, ampak samo za kršitev. Kdo je torej pristojen za natančno ugotavljanje, ali kdo zlorablja invalidsko karto?

»Predpisana kazen je 80 evrov za voznika, ki neupravičeno uporabi parkirno karto. Policist ali občinski redar, ki ugotovi zlorabo parkirne karte, jo vozniku odvzame in jo pošlje upravni enoti, ki je to karto izdala. O odvzemu se vozniku izda potrdilo,« pravijo na Policijski upravi Celje. »Prometna kultura voznikov vozil s slovenskimi registrskimi tablicami na mestih za invalide je slaba. Ta parkirna mesta so pogosto zasedena z vozili višjega ali visokega cenovnega razreda, ki običajno nimajo pravice parkiranja na teh mestih. Celjski policisti vsaj enkrat letno (prvi teden v decembru, saj je 3. december mednarodni dan invalidov) poostreno izvajamo nadzor parkiranja na mestih za invalide. Na mednarodni dan izvajamo represivne dejavnosti, v preostalih dneh tega tedna praviloma izrekamo opozorila tistim, ki ne spoštujejo parkirnega režima. Drugače se vsakokrat odzovemo na prijavo takšnih nepravilnih ravnanj,« pravijo na celjski policiji.

Na naši vprašanji, ali na upravni enoti vodijo evidenco o zlorabi invalidske parkirne karte, če jo svojec po imetnikovi smrti ne vrne oziroma ne javi nobene spremembe v tridesetih dneh po imetnikovi smrti, in kakšni so ukrepi, če tega ne stori, so nam s celjske upravne enote odgovorili: »Upravne enote ne vodimo evidenco zlorab parkirnih kart, je pa v 67. členu Zakona o pravilih v cestnem prometu v četrtem in petem odstavku predpisana prekrškovna odgovornost voznika, ki je parkiral na označenem parkirnem mestu in nima parkirne karte oziroma neupravičeno uporabi parkirno karto. Za ugotavljanje prekrškovne odgovornosti iz 67. člena tega zakona je pristojna pooblaščenca uradna oseba, nadzor opravljajo policija in mestna redarstva.«

Kdo preverja, ali so imetniki kart še živi?

O tem, koliko prijav sprememb je upravna enota dobila v zadnjem letu in kaj so najpogostejši razlogi za spremembe, nismo dobili jasnega odgovora, iz katerega bi bilo razvidno število teh prijav. »Določba 8. člena pravilni-

ka, da mora imetnik parkirne karte v pristojni upravni enoti v tridesetih dneh prijaviti vsako spremembo, ki vpliva na spremembo podatkov, vpisanih v parkirni karti, ne določa prekrškovne odgovornosti.«

Kdo torej preverja, ali so osebe, ki so invalidi, navedeni na kartah, še žive oziroma kako so podatki o imetnikih parkirnih kart usklajeni s podatki iz evidence umrlih? »Evidence vpisa sprememb podatkov na izdanih parkirnih kartah upravne enote ne vodimo, zato nimamo podatka o tem. Imeli smo nekaj postopkov zaradi zamenjave vozila oziroma zamenjave registrskih tablic vozil upravičencev – zdravstvenih delavcev. Nekaj je bilo tudi postopkov nadomestitve parkirne karte ob pogrešitvi. Ob smrti upravičenca sorodniki vračajo parkirne karte zaradi uničenja,« še dodajajo na Upravni enoti Celje, kjer menijo, da je »zakonodaja na tem področju dobro urejena in usklajena z zakonodajo Evropske unije«. Zato Upravna enota Celje na področju morebitnih sprememb obstoječega pravilnika ali zakonodaje, ki govori o tovrstni zlorabi, nima predlogov, so še dodali.

Alkohol »gonilo« vandalizma

Kdo namerno uničuje stvari v Velenju?

Čeprav se je glede na statistiko število primerov vandalizma v zadnjih letih na Celjskem zmanjšalo, je Mestna občina Velenje letos že večkrat pozvala ljudi, naj prijavljajo primere poškodovanja stvari na javnih krajih. Vandalizem je pogosto »skrit« za kaznivimi dejanji poškodovanja tujih stvari. Teh je na našem območju kar nekaj.

SIMONA ŠOLINIČ

V zadnjih tednih smo že poročali o trim stezi nad Vilo Herberstein v Velenju, kjer so vandali poškodovali številne označevalne table in uničili orodje za telovadbo. To je lahko zelo nevarno, če bi ga kdo uporabljal, saj bi lahko prišlo tudi do telesne poškodbe. Gmotne škode v takšnih primerih vandalizma niso ravno nizke. Takšna dejanja so obsojanja vredna. V Velenju tako policija in redarji te dni izvajajo preventivne ukrepe.

Od poškodovanja stekla do uničenja ograje

Velenjska občina je pozvala vse občane, naj policiji ali redarjem prijavijo tovrstna dejanja ali storilce, če jih izsledijo. Pred tedni je občina v javnost poslala celo posnetek videonadzorne kamere, kjer sta vidni osebi, ki uničujeta steklo na velenjski promenadi oziroma na mostu čez Pako. Očitno je takšen način prinesel učinke, saj naj bi bila velenjska policija že na sledi storilcema. A

steklo na tem delu tokrat ni bilo poškodovano prvič. Že leta 2017 sta bili vandalsko uničeni dve zaščitno-varovalni stekli na mostu čez Pako. Takrat so se vandali spravili tudi nad javne sanitarije. V zadnjem času je bila v Velenju poškodovana tudi ograja na igrišču ob pumptrack poligonu, nekdo je poškodoval tudi steklo pri Centru Nova in s tem povzročil ogromno škodo.

Na Policijski postaji Velenje pravijo, da primerov vandalizma ni tako zelo veliko. V primeru poškodovanja stekla pri trgovskem središču je policija storilca že dobila. Gre za starega znanca policije, ki je trenutno v priporu tudi zaradi ostalih kaznivih dejanj. V primeru poškodovanja stekla na mostu čez Pako bo policija podala kazensko ovadbo zoper znana storilca, pravi komandir Policijske postaje Velenje **Boštjan Debelak**. To pomeni, da so storilcema tudi na sledi.

Pijani v vandalizmu

»Vandalizma kot prekrška v lanskem in predlanskem

Koga je motila ograja ... Foto: MOV

letu ni bilo. Smo pa takšne primere obravnavali kot kaznivo dejanje poškodovanja tuje stvari. Tudi pri teh ne beležimo porasta, ampak gre za povprečje zadnjih petih let, torej je letno približno 40 tovrstnih kaznivih dejanj. Letos takšnih kaznivih dejanj ni veliko, beležili smo med drugim poškodovanje naprave za izposajo koles v mestu in storilca izslediti ter ga tudi kazensko ovadili,« dodaja Debelak. V vseh primerih, kjer so storilce prijeli, je šlo za moške v srednjih letih. »Največkrat je kaznivim dejanjem botroval alkohol, torej so stvari poškodovali v alkoholiziranem stanju,« še dodaja Debelak.

... in trim steza v Velenju?

Primeri vandalizma s poškodovanjem tuje stvari so pred časom bili tudi v Rogaški Slatini. Tam so neznani storilci v ribnik ob ribiški koči zmetali več stolov in mizo, ki je last ribiške družine. Prav tako so uničili več košev za smeti ter razdejali okolico.

Kazenski zakonik vandalizma ne označuje kot posebnega kaznivega dejanja, ampak ga policija kot nesprejemljivo obliko ravnanja v družbi obravnava kot prekršek ali kaznivo dejanje glede na namen izvršitve dejanja ter posledico oziroma posledice tega dejanja. Tako so vandalizem v Sloveniji lahko denimo kazniva dejanja zoper premoženje (poškodovanje ali uničenje stvari, ki so posebnega ali zgodovinskega pomena, ali naravne znamenitosti, poškodovanje tuje stvari ...) ali pa kazniva dejanja zoper javni red in mir (skrunitev grobov). Za vandalizem lahko štejejo tudi kazniva dejanja zoper splošno varnost ljudi in premoženje (poškodovanje ali uničenje javnih naprav) in podobno. V posameznih primerih policisti izvedejo tudi ukrepe v skladu s 16. členom Zakona o varstvu javnega reda in miru, ki določa, da gre za prekršek, če kdo namerno poškoduje, prevrne, odstrani ali kako drugače v nasprotju z namenom uporabe ravna s spominskimi obeležji in z objekti javne infrastrukture.

V Velenju so letos neznanci poškodovali tudi avtomat za živila, delovni stroj, ki so mu prerezali tudi pnevmatike. V Celju je pred tedni neznanec v nočnem času v Gubčevi ulici v izložbo trgovine vrge večji kamen in razbil steklo. V trgovino ni vstopil.

Moškega, ki je brez razloga razdejalo napravo za izposajo mestnih koles, je policija že prijela in kaznovala. Foto: MOV

V Sloveniji se med vandalizmom največkrat pojavljajo uničevanje spominskih obeležij, klopi, igral, dreves, grobov, razbijanje okrasnih plošč na zidovih, uličnih svetilk, pisanje po zidovih, prevračanje smetnjakov, uničevanje prometnih in drugih znakov, parkiranih avtomobilov ... »Vse oblike vandalizma so nesprejemljive in jih moramo obsoditi, saj lahko v nasprotnem primeru prerastejo v ravnanja, ki neposredno vplivajo na občutek varnosti v posameznem okolju,« pravijo na policiji. Foto: SHERPA

Preiskava domnevno zaradi nadzora gradbišča bolnišnične novogradnje

NPU nad odpoved pogodbe ministrstva?

Nacionalni preiskovalni urad naj bi zbiral obvestila v povezavi z bolnišnično novogradnjo v Celju. V celjski bolnišnici sicer nimajo nobenih uradnih informacij s policiji ali z ministrstva za zdravje, šlo pa naj bi za preiskavo, ki se nanaša na menjavo nadzora na gradbišču, pravi poslovna direktorica celjske bolnišnice Margareta Guček Zakošek.

SIMONA ŠOLINIČ

»Kot je znano, je Ministrstvo RS za zdravje 22. januarja prekinilo pogodbo o nadzoru gradbišča s podjetjem Navor. Poudarjam, da je celjska bolnišnica samo uporabnik in nima nobenih formalnih odgovornosti pri vodenju projekta. Na to smo tudi v začetku leta opozarjali, saj je bilo gradbišče en dan celo brez nadzora, ker so inšpektorji takrat gradbišče zaprli. Od imenovanja novega nadzornika, družbe DRI, je sistem nadzora ponovno vzpostavljen. Pomembno je, da ta preiskava s celjsko bolnišnico ni povezana v smislu odgovornosti, pristojnosti ali vpliva,« pravi Guček Zakoškova.

Ministrstvo za zdravje na območju Splošne bolnišni-

ce Celje izvaja prvi del nadomestne novogradnje. Gre za trenutno največjo naložbo v zdravstvu. Ministrstvo je imelo na podlagi izvedenega javnega razpisa iz leta 2011 s podjetjem Navor že sklenjeno pogodbo za izvajanje svetovalnega inženiringa s kontrolo projektne dokumentacije, vodenjem investicijskega projekta ter nadzorom gradnje in opremljanja objekta nadomestne novogradnje. Zapletlo se je, ko je ministrstvo to pogodbo podjetju Navor nenadoma odpovedalo. »To pomeni, da smo v bolnišnici s tem izgubili vpliv na dokončno projektiranje, ki še vedno poteka, in gradnjo. S stališča bolnišnice, ki je končni

uporabnik te investicije, je to velika težava,« so že v začetku leta sporočili iz bolnišnice. Nato je ministrstvo sredi februarja podpisalo novo pogodbo, ki jo je za nadzor sklenilo z družbo DRI.

Da je tudi bolnišnica pomislila, da gre za določene nepravilnosti, kaže njen februarjski dopis: »Zaradi zaščite svojih interesov bo bolnišnica naredila vse, da se gradnja nadaljuje zakonito in transparentno, od ministrstva za zdravje pa zahtevala, da se nam še naprej omogoči čim večji vpliv nad projektiranjem in gradnjo, saj so vendarle bolnišnica in njeni zaposleni tisti, ki bodo v novih prostorih vršili delovni proces.«

Napihali več, kot je dovoljeno

Celjski policisti so minuli konec tedna spet poostreno nadzorovali promet. Enajst voznikov je bilo pod vplivom alkohola, enega so pridržali do streznitve. Več kot 60 voznikov je vozilo prehitro. V nadzoru so ustavili tudi 92 voznikov motorjev, dvajset jih je kršilo cestne predpise.

V Marija Dobju so kaznovali voznika avtomobila, ki je napihal več kot dva promila alkohola. Zaradi vožnje pod vplivom alkohola so včeraj v Celju kaznovali tudi vozniku trikolesnika. Prav tako včeraj je voznik motornega kolesa v Andražu nad Polzelo zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo trčil v avtomobil. Motoristu, ki je imel v krvi 0,82 promila alkohola, so začasno odvzeli voziško dovoljenje in mu izdali plačilni nalog. So pa policisti v zadnjih dveh dneh zasegli tudi dve osebni vozili voznikoma, ki sta vozila brez voziških dovoljenj. Prvemu so vozilo zasegli v Šoštanj, drugemu v Mestinju.

Natočil in odpeljal

Pred dnevi je voznik kombiniranega vozila na avtocestnem bencinskem servisu Tepanje v kombinirano vozilo natočil gorivo in odpeljal, ne da bi poravnal račun. Voznika, šlo je za romunskega državljanca, so nato ustavili v bližini Vranskega in ga pospremili na najbližji bencinski servis, kjer je poravnal račun. Pri sledenju do ustavitve je Romun storil več cestno-prometnih prekrškov. Izrečeno globo je poravnal na kraju.

Kuril vzmetnice

Kljub prepovedi kurjenja v naravi in prepovedi kresov zaradi epidemije so na Celjskem zadnji aprilski dan ponekod manjši kresovi vendarle zagoreli. Policisti so zato kršiteljem izdali plačilne naloge, v nekaterih primerih pa izrekli opozorila.

So pa v Slovenskih Konjicah, sicer ne zaradi kresa, denarno kaznovali moškega, ki je kljub prepovedi kuril suho smrekovo vejevje, iz podobnega razloga so kaznovali še občana v Mariji Reki, ki je kuril vzmetnice, in moškega na območju Rogatca. Gasilci so zaradi požara morali posredovati še v Spodnjih Nagonjah, kjer je zagorelo v enem od skladišč trgovine. Do požara je prišlo zaradi samovžiga smeti.

Nekdanja odvetnica bo morala ponovno na zatožno klop

Vrhovno sodišče je razveljavilo sodbo nekdanji odvetnici iz Žalca Bredi Kovač. Leta 2017 so jo na celjskem okrožnem sodišču obsodili na dve leti in deset mesecev zapora, nato je višje sodišče izrečeno kazni spremenilo v pogojno kazni enega leta in pol s preizkusno dobo štirih let. Vrhovni sodniki so sodbo razveljavili, ker naj bi bila Kovačevi kršena pravica do obrambe. To pomeni, da bodo nekdanji odvetnici v Celju morali soditi ponovno.

O tej zadevi smo poročali več let, saj so se na nas obračale njene stranke, ki

so same – s poizvedovanjem na sodišču – ugotovile, da kot odvetnica zanje ni sprožila postopkov, za katere so jo pooblastile. Med drugim naj bi jih zavaljala, da so obravnave preklicane, nakar so stranke ugotovile, da določenih tožb sploh ni vložila na sodišče. Pri tem naj bi ponaredila celo uradni dokument sodišča. In to so ji tožilci v obtožnici tudi očitili. Zagovornica Kovačeve je med postopkom zahtevala tudi izločitev sodnice in celo takratnega predsednika celjskega sodišča, češ da se poznata z obtoženko, a je sodnica, ki je postopek vodila, ta predlog gladko zavrnila

z utemeljitvijo, da je šlo za poskus zavlačevanja in za spodkopavanje avtoritete sodišča. Do razveljavitve je zdaj prišlo, ker naj bi v postopku omenjali dve izvedenski mnenji strokovnjakov s področja psihologije o stanju obtožene. Vendar ju niso neposredno zaslišali. Pri mnenjih izvedencev, v postopku je nastopal tudi tretji izvedenec, je prišlo do nekoliko različnih mnenj o tem, ali se je in kako Kovačeva v času kaznivih dejanj sploh zavedala svojega početja. Kdaj se bo novo sojenje začelo, zaenkrat še ni znano.

SŠol

Vlamljal zaradi drog

Preiskovalni sodnik je za 30-letnega Celjana, ki so ga kriminalisti prijeli zaradi več vlomov in tatvin, odredil pripor. Moški je osumljen, da je od januarja do aprila vlomil v dve trgovini, dva gostinska lokala in v prostore enega podjetja. Osumljen je tudi tatvine v trgovini. S kaznivimi dejanji je lastnikom povzročil za osem tisoč evrov škode.

Gre za starega znanca policije, ki je bil zaradi kaznivih dejanj tudi obsojen. Na vesti ima več tatvin denarja, cigaret, brezalkoholnih in alkoholnih pijač ter računalniške opreme. »V hišni preiskavi smo več ukradenih stvari na-

šli in mu jih zasegli. 30-letnik je odvisnik od prepovedanih drog. Denar za nakup pridobiva izključno s storitvami kaznivih dejanj,« so sporočili s Policijske uprave Celje.

Konjiški policisti so prijeli občana, pri katerem so našli

in mu zasegli več kosov električnega orodja, ki izvira iz kaznivih dejanj, storjenih na območju Zreč, in več kosov različnega orodja ter aparatov, ki izvirajo iz drugih kaznivih dejanj na Celjskem. Nekateri zaseženi predmeti izvirajo iz

kaznivega dejanja, storjenega v Avstriji. Moškemu so zasegli tudi pištolo. Velenjski policisti so ovdali moškega, ki so mu zasegli dve kolesi, električni skiro ter manjšo količino prepovedane droge.

SŠol

Če kdo pogreša kolesi, naj se oglasi na Policijsko postajo Velenje. Foto: PUC

Iščete dober nakup ali odlično storitev?

POZOR!

Preglejte aktualno ponudbo

Pridelava,
prodaja in
veleprodaja odličnega
domačega
paradižnika

Izvrsten domač paradižnik

Korenine podjetja Grede Tešanovci, d. o. o., so v Zelenjadarski zadrugi Grede Tešanovci, z. o. o. Ta se je leta 2009 preoblikovala v družbo z omejeno odgovornostjo.

Podjetje je v celoti prevzelo dejavnost zadruga in se ukvarja s proizvodnjo in prodajo visoko kakovostnega paradižnika. Paradižnik smo začeli pridelovati že leta 2001, od leta 2005 poslujemo z dobičkom.

Pridelava poteka na hidroponski način v steklenjaku s površino 1 ha. Pri pridelavi paradižnika ne uporabljamo kemičnih pesticidov. Za varstvo nasada uporabljamo izključno biološko zaščito

Naš paradižnik dobite v vseh boljše založenih prodajalnah po Sloveniji.

GREDE
PRIDELOVALCI
PARADIŽNIKA
• Brez uporabe pesticidov •

Pridelovalci visokokakovostnega paradižnika na grozdih, brez uporabe kemičnih pesticidov.

ZNANJE in IZKUŠNJE od leta 2001

GREDE TEŠANOVCI d.o.o., Tešanovci 1c, 9226 Moravske Toplice, Slovenija, tel. številka: 041 942 818

Pri nas vam nudimo izvrsten domač paradižnik, ki ga pridelujemo že skoraj 20 let. O kakovosti pričajo številne zadovoljne in stalne stranke, zato le pokličite in razvajajte svoje brbončice tudi vi.

Hmezad
Kmetijska zadruga Braslovče z.o.o.
Braslovče 23, 3314 Braslovče
E naslov: kzbraslovce.kp@siol.net

Uporabljajte zdaj, plačajte kasneje

Hitro in enostavno obročno odplačevanje do 24 mesecev
Velja za vse nakupe (razen živila) do vrednosti 3.000 eur
Brez skritih stroškov
Do 24 obrokov
T: 03 703 12 40

novi tednik

gsm:
041 703 373
Marko Hrovat s.p., Dobriša vas 41a, Žalec

RIBOGOJNICA ŽALEC
Gojenje in prodaja sladkovodnih rib
Delovni čas: pon-pet: 7.00-14.00, sob., ned., prazniki: 8.00-12.00

Po sveže ribe v domačo ribogojnico!

BIRObit
DIGITALIZIRAJTE POSLOVANJE
www.birobit.si
Canon

GRADBENA TRGOVINA
GRADBENA TRGOVINA D.O.O., Spodnje stranice 16, 3206 tomaz@gradbena-trgovina.si
www.gradbena-trgovina.si T: 051 612 666, 070 96 99 55

**IZDELAVA FASAD
SALON KERAMIKE
GRADBENI MATERIAL**

Čevapčiči s sirom
3,99 €/kg

www.fingust.si
03/492-71-30
Cesta na ostrožno 22, Celje

FINGUŠT
MESNINE ŠTAJERSKE
PRAGERSKO

Čistilka (m/ž) (Prebold)

Od vas pričakujemo vsaj končano osnovnošolsko izobrazbo, doslednost, prijaznost, vestnost in pripadnost delodajalcu. Oseba naj bo urejena, zaupanja vredna, natančna in zanesljiva. Ponujamo vam zaposlitev za krajši delovni čas, 4-ure dnevno, zaposlitev za določen čas, možnost zaposlitve za kandidate s statusom invalida. Prijave zbiramo do 15. 5. 2020. Ograje Kočevar, d. o. o., Tovarniška cesta 11c, 3312 Prebold. Več informacij na www.trgotur.si.

Vodja proizvodnje (m/ž) (Celje)

Od kandidatov pričakujemo najmanj 5 let delovnih izkušenj na primerljivih delovnih mestih, odlično poznavanje principov in orodij vodenja proizvodnega procesa, ve-

ščine načrtovanja, izvajanja, nadziranja, izboljševanja proizvodnega procesa, večšine samostojnega sprejemanja kakovostnih odločitev, dobro obvladovanje elektronske komunikacije (Windows, MS Office), prednost pri zaposlitvi bodo imeli kandidati z znanjem nemškega in angleškega jezika. Prijave zbiramo do 25. 5. 2020. Elastomeri, d. o. o., Bežigradska cesta 4, 3000 Celje. Več informacij na www.trgotur.si.

Razvojni inženir / konstruktor (m/ž) (Prebold)

Od vas pričakujemo izrazito razvojno usmerjenost, skrbnost, veselje do dela z ljudmi, osredotočenost na rešitve, visoko motiviranost, osredotočenost, natančnost, visoko ali univerzitetno izobrazbo strojne

ali druge tehnične smeri. Obvladovanje programskih orodij, kot so AutoCAD, Solidworks ... Prednost imajo kandidati z delovnimi izkušnjami v proizvodnih podjetjih na področju razvoja izdelkov. Prijave zbiramo do 15. 5. 2020. Ograje Kočevar, d.o.o., Tovarniška cesta 11c, 3312 Prebold. Več informacij na www.trgotur.si.

Prodajni inženir (m/ž) (Velenje, teren)

Od kandidata pričakujemo vsaj VI. stopnjo izobrazbe elektrotehnične smeri, 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, dobro znanje angleščine, zelo dobro znanje MS Office paketa, primerno strokovno poznavanje področja elektrotehnike, vozniški izpit B-kategorije, odgovornost, natančnost, vztrajnost, komunikativnost, samoiniciativnost in angažiranost za prodajo, zmožnost dela v timu in tolerantnost, veselje do dinamičnega dela na terenu in dela z ljudmi. Prijave zbiramo do 15. 5. 2020. FBS elektronik, d. o. o., Prešernova cesta 8, 3320 Velenje.

Več informacij na www.trgotur.si.

Posluževalec CNC-strojov (m/ž) (Prebold)

Od kandidata pričakujemo popolno izobraževanje tehnične smeri (strojni mehanik), vsaj III. stopnjo izobrazbe, 1 leto delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, izpit za upravljanje viličarja. Prijave zbiramo do 15. 5. 2020. Ograje Kočevar, d. o. o., Tovarniška cesta 11c, 3312 Prebold. Več informacij na www.trgotur.si.

Prodajni inženir (m/ž) (Prebold)

Zaželeno je aktivno znanje angleškega jezika, znanje še enega tujega jezika (nemškega) predstavlja prednost. Zaželeno je poznavanje prodajnih postopkov, vozniški izpit B-kategorije, višji nivo uporabe računalniških orodij (MS Windows, MS Office), najmanj eno leto delovnih izkušenj na področju prodaje. Prednost imajo kandidati, ki so delali v podjetjih z mednarodnimi izkušnjami. Pričakujemo pogajalske in organi-

zacijske sposobnosti, zmožnost dela v timu, skrb za profesionalno in osebno rast ter stalno nadgradnjo znanja. Prijave zbiramo do 15. 5. 2020. Ograje Kočevar, d. o. o., Tovarniška cesta 11c, 3312 Prebold. Več informacij na www.trgotur.si.

Lakirničar, upravljalac linije prašnega barvanja (m/ž) (Prebold)

Pričakujemo izrazito usmerjenost v kakovost svojega dela, skrbnost, natančnost, usmerjenost v iskanje rešitev, vztrajnost, usmerjenost v doseganje rezultatov, vsaj III. stopnjo izobrazbe, prednost imajo kandidati z izobrazbo tehnične usmeritve, kandidati z 2 letoma delovnih izkušenj na področju prašnega lakiranja imajo prednost, pripravljenost za učenje na področju upravljanja lakirne linije, usmerjenost v doseganje ciljev, odgovornost. Prijave zbiramo do 15. 5. 2020. Ograje Kočevar, d. o. o., Tovarniška cesta 11c, 3312 Prebold. Več informacij na www.trgotur.si.

novi tednik

Vedno z menoj!

90,6 95,1 95,9 100,3

radio celje

Vedno z menoj!

Dragi zvesti naročniki in bralci Novega tednika,

Znan pregovor pravi, da tisti, ki bere, živi tisoč življenj. Kdor ne bere, pa zgolj eno samo. Naši zvesti bralci zagotovo živite več življenj. Obveščeni ste o dogajanju v naši regiji, cenite kakovostno novinarsko vsebino, številne nasvete, zgodbe. Radi se zabavate, prejimate darila, nakupujete ugodneje.

Hvala za vašo zvestobo in zaupanje v vsebino našega časopisa in v ekipo, ki za vas pripravlja najbolj aktualne vsebine. Hvala, ker nas berete, hvala, da cenite dobre novinarske vsebine, hvala, da nas tudi v teh drugačnih časih spremljate.

Cenjeni poslovni partnerji,

Hvala, da tudi v teh kriznih časih prepoznate vrednost regionalnega medija, ki se s ponosom ponaša, da je prvi v regiji. Hvala vam, da nas podpirate pri našem delu in da nam še naprej zaupate. Skupaj pišemo nezamenljivo in edinstveno zgodbo.

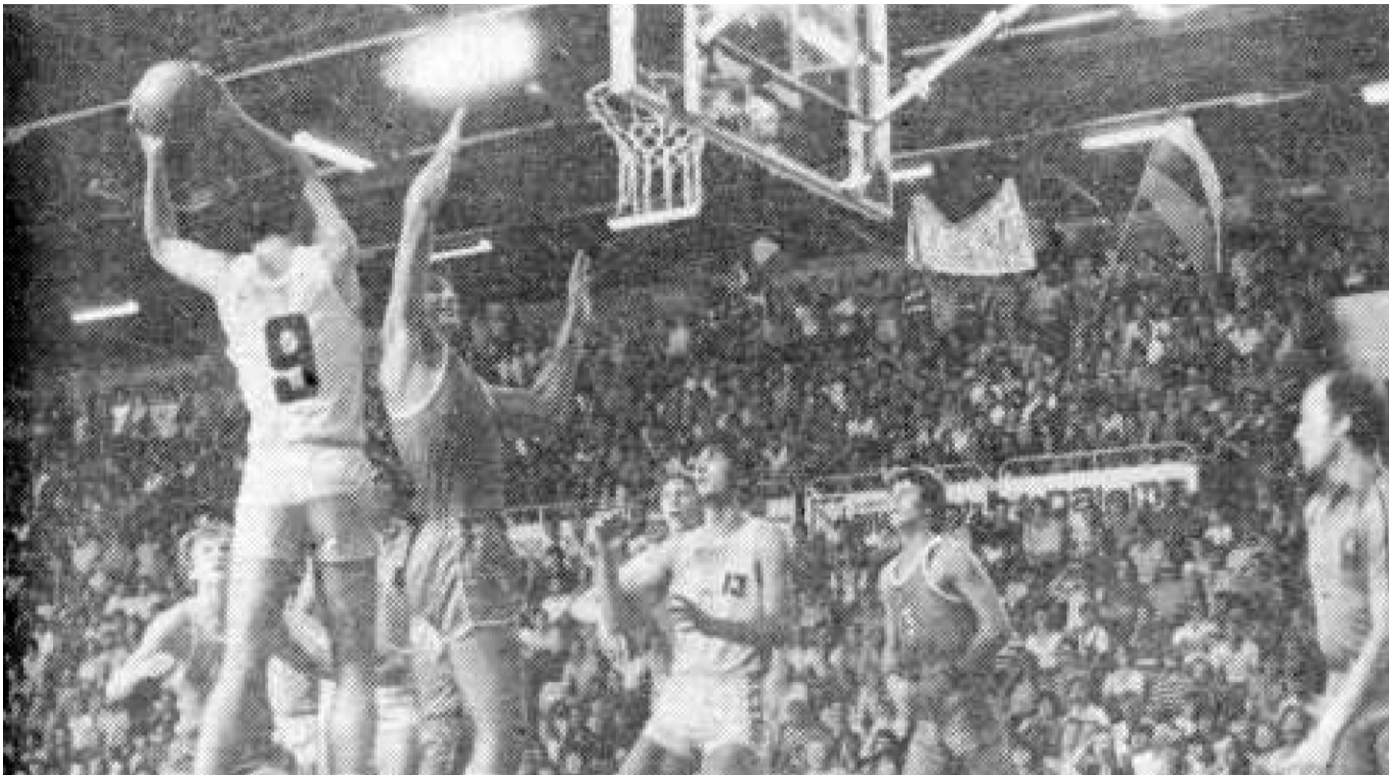
Ekipo Novega tednika in Radia Celje

Vedno z menoj!

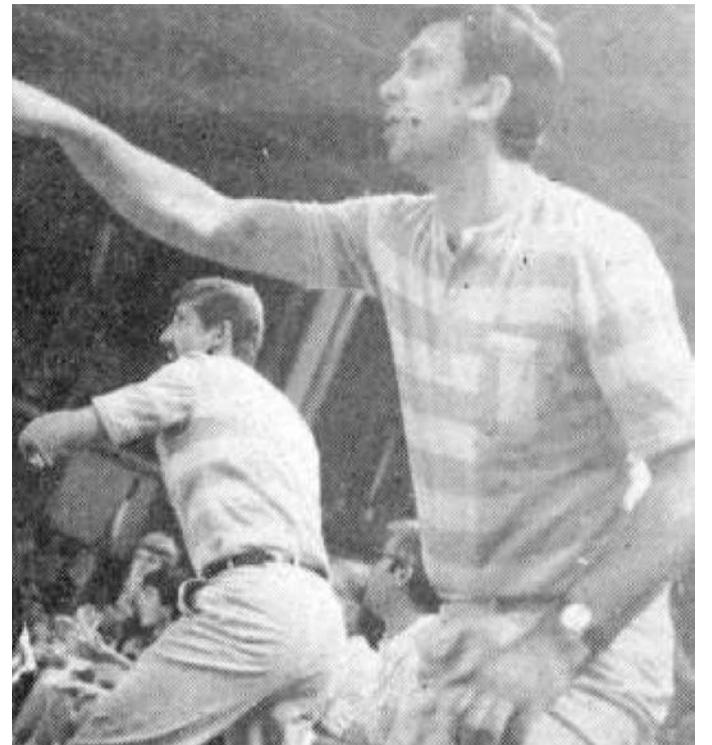
novi tednik radio celje

www.nt-rc.si

Obisk gledalcev prvega obračuna med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo je presešel vsa pričakovanja.

Selektorju Luki Stančiću (desno) so stvari v drugem delu finalne tekme ušle z vajeti. Njegov pomočnik je bil Janez Drvarič.

Pred 40 leti je Celje gostilo najboljše mladinske košarkarske reprezentance v Evropi

Jok in stok ob srebrni medalji sklenila izvrstno prvenstvo

Pred osemdesetimi leti se je rodil Mile Čepin, najpomembnejša košarkarska osebnost v Celju, leta 1950 je bila ustanovljena Košarkarska zveza Slovenije, odigrano je bilo prvo svetovno prvenstvo v košarki (za moške). Leta 1960 se je rodil Matjaž Tovornik, ki je bil tako kot tudi Aleš Pipan in Zoran Golc (letnika 1959) član jugoslovanske reprezentance. Ljubljana je leta 1970 doživela delirij, ko je Jugoslavija v dvorani Tivoli postala svetovni prvak po zmagi nad Združenimi državami Amerike. Deset let kasneje v Moskvi ni bilo ameriških košarkarjev in jugoslovanski so prvič osvojili olimpijsko zlato, Celje je pričakalo najboljše mlade košarkarje stare celine. To je nekaj mejnikov (po dekadah), ki so vplivali na razvoj košarke na celjskem območju.

DEAN ŠUSTER

Dvorana Golovec je v svoji peti sezoni gostila 9. mladinsko evropsko prvenstvo v košarki (Mep). Bilo je med 22. in 30. avgustom 1980. V organizacijski odbor je bilo vključenih kar 33 ljudi. Priprave so trajale dolgo, kajti projekt je bil zelo zahteven. Predsednik odbora je bil Branko Martič (oktobra bo minilo desetletje, odkar je

umrl), vlogo podpredsednika je opravljal Vili Šuster, sekretar je bil Otmar Koštomaj. Organizacijski odbor so sestavljali številni celjski športni delavci, koristna je bila pomoč iz celjskega atletskega društva, ki je že bilo vajeno večjih prireditev. V projekt so bili vključeni skoraj vsi člani Košarkarskega kluba Celje, trenerji, igralci

in igralke. Organizacijski komite Mepa je kot predsednik vodil Milan Kučan, podpredsednik je bil Miran Potrč, sekretar Celjan Jože Geršak. Od članov komiteja omenimo Aleša Ilca, Bojana Planinška, Venčeslava Zalezino, Milana Zupančiča, Zvoneta Dragana, Jožeta Marolta, Staneta Meleta, Marka Soka in Toneta Rožmana.

Šest zmag zapovrstjo

V Celju je bilo dvanajst reprezentanc. Nastanjene so bile v dijaškem domu. Večina je bila zelo zadovoljna s hrano. »Le Italijani so se kmalu preselili v hotel na Dobrno, kjer so bivali na lastne stroške,« se spominja podpredsednik Mepa. Čepin je šlo za najstnike, so imeli izraelski košarkarji posebno varovanje iz svoje domovine. Bili so v skupini B skupaj z Belgijci, Bolgari, s Čehoslovaki, Francozi in Španci. Jugoslavija je igrala v precej močnejši sku-

pini, v kateri so bile še Italija, Švedska, Turčija, Zvezna republika Nemčija in Sovjetska zveza. V predtekmovanju je vsa pričakovanja prireditev presenetil obisk tedaj velikega derbija med Jugoslavi in Sovjeti. Dvorana Golovec je bila rekordno polna, na športnih prireditvah kasneje ni bilo toliko obiskovalcev. Prodanih je bilo 4.800 vstopnic, zato je bilo govora o več kot pet tisoč gledalcih, ki so se veselili zmage naše izbrane vrste s 116:100 (57:45).

Nepopisno razočaranje

Do finala je bila Jugoslavija neporažena. Zanj je igral tudi Celjan Matej Janžek. Tik pred EP je brez nastopa ostal drugi član celjske Libele Robert Medved. Poleg Janžka so selekcijo sestavljali še Srđan Dabić, Nebojša Zorkić, Marko Ivanović, Milan Medić, Zoran Čutura, Mirosljub Mitrović, Žarko Đurišić, Tomo Tirin-

ger, Goran Grbović, Branko Vukičević in Nikola Lazić. V polfinalu so gladko odpravili Bolgare (103:80), ki so bili presenečenje prvenstva in so ob koncu po zmagi nad Španci osvojili bronasto kolajno. Selektor domače selekcije je bil Luka Stančić, ki je do tedaj imel za seboj ogromno izkušenj in uspehov z mlajšimi reprezentancami. Vse je v uvodnih minutah finalnega obračuna s Sovjetsko zvezo kazalo, da bo nadaljeval svojo odlično bero. Njegovi varovanci so namreč vodili z 18 točkami razlike! Navdušenje v dvorani je bilo izjemno. Gledalcev je bilo sicer zaradi strožjih varnostnih ukrepov manj kot na prvem medsebojnem obračunu v predtekmovanju, česar pa ni bilo mogoče čutiti. Za ponazoriti

IX. MLADINSKO EVROPSKO PRVENSTVO V KOŠARKI
IX. CHAMPIONNAT JUNIOR DE BASKET-BALL D'EUROPE
CELJE, 20.-30. VIII. 1980
JUGOSLAVIJA

To je bil uradni znak prvenstva. Njegov avtor je Minja Bajagić, dolgotrni oblikovalec pri Novem tedniku.

tev moram predstaviti svojo osebno izkušnjo. Kot bodoči srednješolec sem pisal statistiko tako kot še Zvezdan in Zoran Martič ter Matej Polutnik, ki so že bili gimnazijci. Sedeli smo nedaleč od roba igrišča. V zadnjih minutah finala je bilo težko spremljati dogajanje, kajti vedno več ljudi se je drenjalo ob nas. Po dramatičnem zaključku in porazu (81:83) imam še

Mladinska jugoslovanska reprezentanca med pripravami na EP. V sprednji vrsti je prvi z desne Matej Janžek. Robert Medved je v zadnji vrsti košarkarjev četrti z leve.

Trenutki po koncu finalnega obračuna. Večina reprezentantov Jugoslavije je bila neutolažljiva.

Prizor s tekme Jugoslavija – Italija. Žogo ima v rokah Srdan Dabić.

Matej Janžek ob sprejemu čestitke in srebrne medalje

Finalno tekmo si je ogledal tudi Stane Dolanc, ki je bil velik ljubitelj košarke. Desno od njega sedita Miran Potrč in Aleš Ilc. Povsem levo je Branko Martič.

zdaj pred sabo sliko deklet, ki so kričala od joka, nekateri odrasli so brez sramu ihteli. »Imeli smo najboljše vstopnice za ogled finala,« se je pošalil Zoran Martič. Kot igralec je bil leta 1982 z Libelo jugoslovanski kadetski prvak, kot trener se

je zelo izkazal v vlogi selektorja. Leta 1998 je vodil slovensko selekcijo do 22 let na evropskem prvenstvu v italijanskem Trapaniju, ki je osvojila drugo mesto (igrali so tudi Celjan Goran Jurak, Žalčan Primož Kobale in Konjičan Miloš Šporar). Dve

leti kasneje so slovenski košarkarji do 20 let pod Martičevim vodstvom postali evropski prvaki na Ohridu. Med šampioni sta bila v Makedoniji tudi Šentjurčan Davorin Škornik in Velenječan Smiljan Pavić.

Foto: arhiv NT

»Vstopnice za finalno tekmo so razprodane in mnogi se strinjajo, da bi za finalno tekmo Celjani potrebovali dvorano s kapaciteto 10 tisoč sedežev. Po zaključku v Hali Golovec bo zadnje srečanje mladine Celja in vseh nastopajočih v mestnem parku, kjer bo ples. Igral bo plesni orkester Žabe, pela bo Ditka Haberl. S pesmijo v noč se bo končalo skoraj desetdnevno srečanje mladih košarkarjev Evrope v Celju. Spomini bodo ostali in to resnično samo lepi!« To je v Novem tedniku zapisal Tone Vrabl.

Matej Janžek (drugi z leve) se je zelo zgodaj uveljavil v članskem moštvu celjske Libele. Levo od njega je Matjaž Tovornik, desno so trener Mile Čepin, Aleš Pipan, Zoran Golc in Pavle Polanec.

»Pričakovanja so bila najvišja, razočaranje je bilo zato neizmerno«

Že leta 1970 je Celjan Tone Sagadin zaigral za mladinsko reprezentanco Jugoslavije, ki je v Atenah pristala na četrtem mestu. Osem let kasneje se je Aleš Pipan iz italijanskega Terama vrnil z bronasto medaljo. Enak dosežek je leta 1984 uspel članu Libele Sašu Govcu na Švedskem. Njegov klubski soigralec Jani Cencelj je dve leti prej igral za Jugoslavijo, ki je zmagala na kvalifikacijskem turnirju v Tel Avivu, a žal na EP v Bolgarijo ni odpotoval.

Najvišje se je torej povzpел Matej Janžek. Treba je dodati, da sta Janžek in Robert Medved leta 1979 igrala za kadetsko selekcijo Jugoslavije, ki je v Damasku osvojila zlato medaljo. Janžek je kasneje igral še za Slovan, Olimpijo, Medvode in Ilirijo. Je strojni inženir in dela v Ljubljani. Bil je v prvi gene-

raciji dijakov, ki so po maturi takoj oblekli vojaško suknjo. Bil je iskreno navdušen ob našem telefonskem klicu.

Česa se najbolj spominjate od prvenstva pred štiridesetimi leti?

Pošteno? Tiste nesrečne finalne tekme z »Rusi«.

V predtekmovanju in polfinalu je bilo vaše moštvo zelo prepričljivo.

Ekipe je bila vrhunska. Izstopali so Čutura, Grbovič, Medić ... Čez nekatere tekme smo se sprehodili, bili smo izraziti favoriti, ne samo glede imen, temveč tudi zaradi naše igre. Sam nisem bil med nosilci igre in sem minulte, ki so mi bile ponujene, več ali manj izkoristil. V obdobju igranja za kadetsko reprezentanco sem imel več priložnosti in zato se mi je v spomin vtisnilo tudi več stvari.

Pred prvenstvom v Celju je precej preplaha v vodstvo

izbrane vrste vnesla novica, da se je poškodoval Zoran Radović, od katerega so pričakovali, da bo nosil največje breme.

Drži, poškodoval si je mišico. V naši ekipi sta bila tipična organizatorja igre Dabić in Radović. Vse sta znala, pravočasno podati in tudi zadeti, ko je bilo nujno. Radovićevo vlogo je dobil Zorkič. Bil je odličen igralec, predvsem strelec, toda naenkrat je moral prevzeti dirigentsko vlogo. Igra je drugače tekla.

Tudi meni je v spominu najbolj ostalo neizmerno razočaranje po koncu finala. Zdelo se je, kot da sploh nimate medalje. Je bila Jugoslavija takšna košarkarska velesila, da ji srebro ni prav veliko pomenilo?

Zame je sicer vsaka osvojena medalja lep dosežek. Po drugi strani so vsi naše cilje

Matej Janžek

usmerjali le proti zlati kolajni na podlagi naših odličnih predstav. Česa drugega kot zlata si mnogi sploh niso predstavljali. Iz izkušenj z ostalimi jugoslovanskimi selekcijami lahko zaključim, da je bila Jugoslavija »top of the

top«. Če se nismo borili za sam vrh, je to pomenilo nesueh. Tudi v izbrano vrsto se je bilo zelo težko uvrstiti. Medved bi si najbrž zaslužil igranje na prvenstvu. Da ne bo igral, je izvedel tik pred prvenstvom. To, kako odsloviti domačina, bi lahko izpeljali bolj prefinjeno.

Zelo zgodaj ste igrali v izjemni postavi Libele, ko ste bili še dijak 1. gimnazije v Celju. Kmalu je bilo očitno, da ste dali prednost študiju, kajne?

V sedemdesetih letih je imela celjska košarka odlično strokovno vodstvo. Vsaka generacija je dala nekaj zelo dobrih ali odličnih igralcev. Česa podobnega kje drugod nisem zasledil. Tehnično in taktično smo bili izjemno podkovani. Spremljal sem Toneta Sagadina, Pavleta Polanca, Sandija Sabolčkega ... Potem so prišli Aleš

Pipan, Zoran Golc, Matjaž Tovornik. Vsi so bili vrhunski igralci. Mene je preamnil študij strojništva. Nekaj časa sem delal na fakulteti in magistriral. Nato sem se posvetil bolj dinamičnemu poslu. Začel sem se ukvarjati z gospodarskimi vozili. Delal sem pri podjetju Man, zdaj sem samostojni podjetnik. Turški avtobusi, komunalne nadgradnje, električni vlaki ...

Sinova sta najbrž precej starejša, kot ste bili vi leta 1980.

Da, stara sta 27 in 26 let. Starejši je pravnik in uživa v delu v odvetniški pisarni. Mlajši končuje študij ekonomije. Košarka? Uživata v športu. Poskusila sta več športov, tudi košarko, a zdaj se le še ljubiteljsko ukvarjata s športom.

DŠ
Foto: osebni arhiv

Humovit

SUBSTRATI ZA VAŠ VRT

za rastline hit

IZ NARAVE ZA RASTLINE ZDRAVE

CINKARNA
www.cinkarna.si

MOTORNA VOZILA

PRODAM

OSEBNI avto Volvo S 40 1,8, prevoženih 200.160 km, letnik 1998, prvi lastnik, servisna knjiga, garažiran, dobro ohranjen, prodam. Cena po dogovoru. Telefon 041 623-404. p

STROJI

PRODAM

KOSILNICO BCS, širina 127, motor dizel Lamborghini, odlično ohranjena, malo rabljena, nizka kolesa, prodam. Cena po dogovoru. Telefon 041 315-771. 349

MULTIKULTIVATOR Gorenje Muta, okrogli priklop, z novim motorjem, rotacijski plug, klasični plug, plug za sneg ter frezo, zelo malo rabljena, prodam za 630 EUR. Telefon 070 803-395. 350

KOSILNICO Sip buharico, lepo ohranjeno in dosuševalno napravo Vihar za dosuševanje sena, prodam. Telefon 041 980-188. L 43

KOSILNICO Bcs, 127 cm, Acme motor, prodam za 500 EUR. Telefon 041 530-885. 359

STANOVANJE

ODDAM

Na Hudinji (Milčinskega 3) oddamo prenovljeno in sodobno opremljeno dvosobno stanovanje (60 m²). Telefon 041 928-125. p

ŽIVALI

PRODAM

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo, prodamo. Brezplačna dostava po celotni Sloveniji. Vzreja nesnic Tibaot, telefon (02) 582-1401. n

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave, črne in grahaste barve, pred nesnostjo, prodamo, pripeljemo na dom. Telefon 070 545-481. p

BURSKO kozo prodam. Telefon 051 386-973. 346

BIKA, težkega 170 kg, žb pasma, zdrav in primeren za nadaljnjo rejo, prodamo za 520 EUR. Informacije po telefonu 041 453-312, okolica Laškega. p

TELIČKO simentalke, težko 250 kg, stara 6 mesecev, prodam za 620 EUR. Telefon 041 914-286. 351

ČEBELE, AŽ-panji, prodam. Telefon 041 920-416. 353

KAMERUNSKI ovci z mladičem ugodno prodam. Telefon 031 278-285, Martin Razgoršek. 355

DVA črna bela bika, stara 4 in 5 mesecev, prodamo. Več informacij po telefonu 031 854-042. 356

TELIČKO simentalke, staro 19 mesecev, težko 500 kg, prodam za 850 EUR. Telefon 041 209-372. 357

ŠTIRI bikice simentalce, težke od 150 do 180 kg, prodam. Telefon 031 559-820. 358

TRI teličke simentalke, težke 130, 140 in 170 kg, prodam. Telefon 051 702-170. p

KRAVO, pašno, s tetelom, in ovce prodam. Telefon 051 748-479. p

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telice, kupim. Plačilo takoj + DDV. Telefon 041 653-286. š 60

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajerski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon 040 647-223. p

DVE telici, mesni tip, težki od 200 do 300 kg, kupim. Telefon 070 950-900. 348

JALOVO kravo kupim. Telefon 031 434-714. 360

ZMENKI

49-letni moški, podjetnik, vegetarijanec, z lepim nasmehom, iz okolice Domžal, 175 cm, rekreativni športnik, nekadilec, ljubitelj narave, morja, išče žensko družbo. Telefon 031 207-203.p

ISTRABENZ PLINI

SIAD Group

Družba Istrabenz plini, plini in plinske tehnologije, d. o. o., Sermin 8a, 6000 Koper, objavlja prosto delovno mesto

»Vzdrževalec plinskih naprav I«

v Celju, za nedoločen čas, za polni delovni čas, z 2-mesečnim poskusnim delom.

Glavna dela in naloge so:

- vzdrževalna in servisna dela na plinskih napravah, omrežju, inštalacijah in trošilih za vse vrste plina,
- plinsko-inštalacijska in montažna dela,
- preizkusi in redni pregledi na plinskih napravah, rezervoarjih, omrežju, inštalacijah in trošilih za vse vrste plina,
- primopredaja in zagon plinskih sistemov,
- nadzor in izvajanje vzdrževalnih del ter odprava napak na napravah,
- meritve in preizkušanja ter atestiranje tlačne opreme,
- urejanje tehnične dokumentacije, vodenje evidence in zapisov ter priprava obračunov,
- izvajanje dežurne intervencijske službe.

ČE IMATE:

- V. stopnjo (alternativno IV. stopnjo) izobrazbe tehnične smeri,
- tri leta delovnih izkušenj pri podobnem delu,
- vozniški izpit B-kategorije,
- ustrezna dokazila za servisiranje plinske opreme (prednost imajo imetniki A-testa varilca za plamensko varjenje, spajkanje, elektro fuzijsko varjenje z objemko, TIG varjenje in usposobljenost za spajkanje cevi s stisljivimi spojkami).

STE:

- zanesljivi,
- odgovorni,
- komunikativni,
- spodobni delati v skupini in samostojno,
- pripravljeni na vsakodnevno terensko delo,
- spodobni delati na prostem v vseh letnih časih,
- usposobljeni za delo z informacijsko tehnologijo

IN

bi radi delali pri nas, vas vabimo, da pošljete pisno prijavo z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev do vključno **15. maja 2020** izključno na e-naslov zaposlitev@istrabenzplini.si, z naslovom »vzdrževalec plinskih naprav«.

naša žena

slovenska ŽENSKA in družinska revija

5. maj 2020

SREČNA DRUŽINA - NAJDRAGOCENEJŠA TITULA DEJANA ZAVCA

Sanja Nešković Perin

JE VNESLA NOV VETER V STARE TRDNJAVE KULTURE

ČE NE SLUŠIMO DOBRO, TUDI MOŽGANI PESAJO

LE CELOSTNI DITROPI SE ZNA ODLOČATI SAMI SEBE

STAROMRZNIŠTVU SE MORAMO UPRETI

Potrebujemo ministarstvo za starejšel

ŽE v prodajti!

NE PREZRITE

Aktualno
Starizem in novi koronavirus
Slovenska podjetnost
Ines Sentjurc iz Celja - zaljubljena v »cookie in brownie«

Vzgoja
Otroci potrebujejo občutek varnosti, hkrati pa svobodo odločanja

Premalo se poznamo
Apulija na peti italijanskega Skornja

Kako živijo mladi
Eva Irman, prof. razrednega pouka in bodoča vzgojiteljica iz Slovenj Gradca

Psihologija
Pot do osvojitve vodi skozi nezavedno

Mladi talenti
Dr. Katja Škrlec: Vedno se najde pot, čeprav je kdaj vijugasta

Za lepši dom
Podobe iz narave v zavetju doma

Zelenjavni vrt
Ozelenimo balkone

Staromrzištvu pomeni odpor do starejših ljudi, staranja in starosti. Starejši ljudje se že dolgo pritožujejo, da jih mlajši osebe ali družbeno podcenjujejo, prezirajo, zapostavljajo (diskriminirajo), pogosto tudi izrivajo na družbeni rob (marginalizirajo). Zapostavljajo jih besedno, telesno, čustveno, intelektualno, socialno itd. Vsi skupaj, pogosto tudi mediji, pa vlogo starejših radi začinjajo še s številnimi stereotipi. V času epidemije pa je staromrzištvu dobilo še močnejša krila in to je nesporeljivo. Temu se moramo upreti. Starejši in mlajši, kajti tudi mlajši bodo že jutri starejši, pojasnjuje Biserka Marolt Meden v majski Naši ženi/Ženski in opozarja, da bo po epidemiji treba veliko nadoknaditi.

zarjani

Alma in Stjepan: Prebolela sva korono

Dr. Mirjana Petrović: Virus ni tako ekstremno kužen

Dr. Renata Ključnik, sociologinja: Sredi epidemije rusijo zdravstvo

Miha Robnik, danes: S kuhanjem sem bliže otrokom

Sanja Lešar: o samostojni NAJPOMEMBNEJŠI ŠPORT PRIHODNOSTI

Marija Merljak o hrani za vitalnost

Skrivnost mladosti

Alma in Stjepan: PREBOLELA SVA KORONO

Ne spreglejte v novi Zarjani

Na izbranih prodajnih mestih na voljo v kompletu s časopisom **Novice Svet24**, za samo 2,99 EUR in v kompletu z revijo **Zvezde Lady**, za samo 3,99 EUR. **Vsak torek!**

IŠČEM upokojenega vdovca močnejše postave, starega 70 let, z avtomobilom in s stanovanjem v bloku, Žalec z okolico. Avanturisti, kadilci in alkoholisti so izključeni. Telefon 070 244-530. 354

AVTO STEKLO CENTER

Ipavčeva 21, 3000 Celje
www.novomat.si
Tel.: 03 428 62 91

SPET Z VAMI!
TOREK - NEDELJA,
10.00 - 18.00

POKRAJINSKI MUZEJ CELJE
ODPRT

WWW.POKMUZ-CE.SI
03/4280952

MUZEJ@POKMUZ-CE.SI
041 662 907

Pomlad se na zemljo vrne,
petje slavčkov se oglasi,
v cvetje zemlja se ogrne,
a za nas pomladi ni.

ZAHVALA

Težko se je bilo posloviti, a morali smo to storiti. Svojo življenjsko pot je po težki in hudi boleznii sklenil naš dragi sin, mož, brat, svak in boti

SANDI REPAS

iz Kovinarske ulice 7a v Štorah
(18. 12. 1967 – 28. 4. 2020)

Od njega smo se poslovili v ožjem družinskem krogu. Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi prerani zadnji poti, darovali sveče ter izrazili pisna in ustna sožalja. Hvala gastro-enterološkemu in internemu oddelku Splošne bolnišnice Celje. Posebna zahvala Maji Zapušek in Andreji Verdinek za srčno pomoč v času njegovega boja s težko boleznijo. Zahvala tudi gospodu župniku Srečku Hrenu in pogrebni službi Veking.

V žalosti njegovi: mama, žena Andreja in brat Robi z družino

Bremena življenja te niso zlomila,
a bolezen iz tebe vso moč je izpila,
za tabo ostala je velika praznina,
ki z našim spoštovanjem in mislijo
do tebe se bo polnila.

ZAHVALA

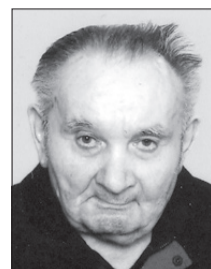
Ob izgubi dragega moža, očeta,
tasta, brata in strica

FRANCA REZARJA

z Ljubecne

se zahvaljujemo vsem za izrečena sožalja ter podarjeno cvetje in sveče.

Vsi njegovi

Ni res, da je odšel,
nikoli ne bo,
z najlepšimi spomini
bo vsak naš korak spremljal v
tišini.

V SPOMIN

9. maja bo minilo šest let od
tvojega odhoda,

ADOLF DEŽELAK

z Vrha nad Laškim
(29. 3. 1934 – 9. 5. 2014)

Hvala vsem, ki mu prižigate svečke in se ga spominjate.

Vsi njegovi

Sporočamo žalostno vest,
da nas je zapustila
naša draga mama,
babica in prababica

**MARIJA
KOZMUS**

iz Popovičeve ulice 9 v Celju
nazadnje je bivala
v Domu upokoencev
Šmarje pri Jelšah

Od pokojne smo se poslovili v krogu družine.

Žalujoči: sinovi Boris, Roman in Vili z družinami

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(T. Pavček)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža,
očeta in dedka

FRANCA VODENIKA

(1946 – 2020)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za pomoč, izrečena sožalja in tolažilne besede.

V ožjem družinskem krogu smo se od njega poslovili v torek, 5. maja 2020, na pokopališču v Celju.

Vsi njegovi

televizija celje
KONTAKT: 03/42 88 266, marketing@tvcelje.si
www.tvcelje.si

DOGODKI DNEVA
od ponedeljka do petka ob 18.30 in 22.15

SiOL kanal 673 amio kanal 306 telemach kanal 271 T2 kanal 152

KMETIJSKI PRIDELKI

PRODAM

RDEČE vino prodam. Telefon 041 517-616. 352

OSTALO

PRODAM

SUHA bukova drva, na paleti dolžine 25, 33 in 50 cm, z dostavo, prodam. Telefon 041 252-132. p

JARKICE, rjave, črne lahke in težke, beli leg-horn, za bela in rjava jajca, sive, grahaste, susex, jerebičaste italijanke in avrokana za zelena jajca prodajamo na farmi Roje pri Šempetru. Sprejemamo naročila za enodnevne in pettedenske piščance. Prodajamo kakovostno perutninsko krmo. Delovni čas: od ponedeljka do petka od 8. do 16. in ob sobotah do 12. ure. Telefon (03) 700-1446. p

ARNICO za »aranje« pujskov, težkih do 300 kg, gumi voz, dobro ohranjen, kolesa 15 col, voziček s sedežem za kosilnico BCS, širina 127 cm in tri leta stare hrastove »fosne«, približno 1,5 m³, prodam. Telefon 031 866-924. 347

Smrti

Celje
Umrla so: Albert KOROŠEC iz Dramelj, 85 let, Andreja KOTNIK iz Celja, 72 let, Marjan RIŽNAR iz Celja, 63 let, Frančiška VODUŠEK iz Velenja, 91 let, Elizabeta ŽLENDER iz Celja, 88 let,

Harald FLIS iz Celja 77 let, Franc LESJAK iz Celja, 82 let, Angela MAROVT z Ljubnega, 93 let.

Laško

Umrla so: Magdalena SLUGA iz Sevc, 89 let, Magdalena ŠKORJA iz Marija Gradca, 80 let, Stanislav DEŽELAK iz Paneč, 66 let,

Karolina ŠNUR iz Laškega, 77 let.

Velenje

Umrla so: Alojz CEROVŠEK iz Šmartnega ob Paki, 69 let, Ana ZVONAR iz Velenja, 90 let, Neža VERDNIK iz Velenja, 95 let, Terezija

OJSTERŠEK iz Velenja, 94 let, Frančiška TAJNIK iz Šoštanja, 78 let, Jakob PEČNIK iz Šoštanja, 86 let, Roza ZAPUŠEK iz Šoštanja, 86 let, Štefanija ABERŠEK iz Velenja, 79 let.

Umrla je naša nekdanja sodelavka

**VESNA
MARKOTIČ**

dr. med., spec. interne medicine
zaposlena kot zdravnica specialistka interne
medicine na oddelku za bolezni ledvic in dializo

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Splošna bolnišnica Celje

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

REPORTER
INTERVJU: PROF. DR. ROMAN JERALA
V naslednjih mesecih nas čaka naporen ples z virusom
Zakaj je 40 let po smrti Josipa Broza Tita v Sloveniji še vedno toliko častilcev ciktorjevega kulta
SKRIVNOST TITOVEGA KULTA
POLITIČNO TRUPLO IN KRALJICA LJUDSKIH SRC
Kako je zdravko Počivalšek pod Janšo pristal v blatu, Aleksandra Pivec pa v zlatu
IZ NOVE ŠTEVILKE

www.reporter.si

ZGODBA TEDNA - Zakaj je 40 let po smrti Josipa Broza Tita še vedno toliko častilcev njegovega kulta
POLITIKA - Kako je zdravko Počivalšek pod Janšo pristal v blatu, Aleksandra Pivec pa v zlatu
INTERVJU - Prof. dr. Roman Jerala: V naslednjih mesecih nas čaka naporen ples z virusom
DOSJE - Zakulisje, kako je pred 30 leti nastajala vlada Lojzeta Peterleta

NAJVIŽA
narodnozabavna TV oddaja
Vsak četrtek ob 20.00
na programu
VTV - Vaše televizije

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najvizja

Spoštovani obiskovalci
MUZEJ JE PONOVO ODPRT,
zato vas vabimo na ogled naših razstav in prosimo
za dosledno upoštevanje navodil.
Veselim se vašega obiska.
www.muzej-nz-c.si

Zdravstvene ustanove**SPLOŠNA BOLNIŠNICA
CELJE**

Vsi bolniki, ki prejmejo napotnico s stopnjo nujnosti 1 – NUJNO, naj se zgledajo pri vhodu št. 20 (vhod v Urgentni center Celje), kjer bodo dobili vsa navodila glede izvedbe zdravstvene storitve. Več na www.sb-celje.si ali na Facebookovi strani.

Prav tako so prepovedali obiske očetov v porodnišnici. Do preklica je dovoljena le prisotnost ene zdrave osebe pri porodu.

Navodilo glede obiskov otrok, ki se zdravijo v bolnišnici, ostaja nespremenjeno. Obišče jih lahko ena zdrava oseba. Več na www.sb-celje.si ali na Facebookovi strani.

**ZDRAVSTVENI DOM
CELJE**

Vstop v ZD Celje je do preklica mogoč le skozi vhod z zadnjega parkirišča (pri dvigalu). Že pred vstopom vas bo zdravstveno osebje povprašalo o namenu obiska in vas podučilo o določenih postopkih ter pravilih, ki ta trenutek veljajo v vseh zdravstvenih ustanovah po državi. Za bolnike, ki bodo namenjeni k pulmologu ali v otroški dispanzer, bosta še naprej odprta dosedanja vhoda.

Če imate znake okužbe (slabo počutje, kašelj, povišana telesna temperatura, oteženo dihanje ...) in potrebujete nasvet zdravnika, najprej pokličite ...

**URGENTNI CENTER
CELJE**

(pon–ned: 00.00–24.00) na tel. št. 03 423 30 79

ZD CELJE

za odrasle (pon–pet 7.00–20.00) 03 54 34 000 in 03 54 34 200

za šolske otroke (pon–pet 7.00–20.00) 03 54 34 285

za predšolske otroke (pon–pet 7.00–20.00) 03 54 34 270

ZP ŠTORE (v dopoldanskem času) 03 780 23 10

ZP VOJNIK (v dopoldanskem času) 03 780 05 00
ZP DOBRNA (v ordinacijskem času) 03 780 05 40

Vezani boste k zdravniku, ki vam bo podal ustrezna navodila za ukrepanje.

V primeru težkega dihanja ali drugega življenjsko ogrožujočega stanja pokličite 112.

Posamezni zdravstveni domovi imajo kontakte objavljene na svojih spletnih straneh.

**CELJSKE
LEKARNE**

Lekarne delujejo po ustaljenem odpiralnem času pred epidemijo razen šestih lekarn, v katerih ostaja krajsi odpiralni čas

Lekarna Center: izdaja na recept: pon–sob 8.00–20.00, oddelek brez recepta: pon–pet 8.00–18.00, sob 8.00–12.00, dežurna služba: pon–sob 20.00–22.00, ned in praz 8.00–22.00

Lekarna Citycenter Celje: pon–sob 8.00–18.00

Lekarna Laško: do 9.5.: pon–pet 8.00–18.00, sob 8.00–12.00, od 11.05 do 16.05.: pon–pet 8.00–16.00, sob 8.00–12.00

Lekarna Radeče: pon–pet 8.00–17.00, sob 8.00–12.00

Lekarna Šmarje: pon–pet 8.00–16.00, sob 8.00–12.00

Lekarna Šentjur: pon–pet 7.00–19.30, sob 7.00–13.00

Apoteka pri Teatru Celje: pon–pet 7.30–19.00, sob 7.30–12.00

Apoteka pri Teatru Dobrna: pon 12.00–17.00, tor–pet 8.00–13.00

Lekarna Cizej Laško: do 09.05.: pon–pet 8.00–16.00, sob 8.00–12.00, od 11.05 do 16.05.: pon–pet 8.00–18.00, sob 8.00–12.00

Lekarna Žalec: pon–pet 7.30–19.30, sob 7.30–14.00, ned 8.00–11.00

Lekarna Žalec II: pon–pet 8.00–20.00, sob 8.00–15.00

Lekarna Petrovče: pon in tor 8.00–14.00, sr in čet 8.00–19.30, pet 8.00–14.00

O delovanju zdravstvenih domov v drugih občinah se seznanite na njihovih spletnih straneh.

Z vladnimi ukrepi za preprečitev širjenja koronavirusa so nekatere ustanove in službe v državi prenehale delovati in poslovati, nekatere znova delujejo. Objavljamo seznam dejavnosti in služb, ki ne obratujejo, in tistih, ki poslujejo, s spremljajočimi servisnimi informacijami.

**USTANOVE, SLUŽBE IN STORITVE,
KI NE OBRATUJEJO OZIROMA SO ZAPRTE:**

- vzgojno-izobraževalne ustanove in vrtci
- javni potniški promet (vlak, avtobusi, letalski potniški promet)
- nastanitve (hoteli)
- zdravilišča in wellness centri (bazeni, savne, masaže itn)
- športno-rekreacijske (dovoljeno samo balinanje, golf in tenis)
- kinematografi
- kulturne ustanove (gledališča)
- storitve iger na srečo

**USTANOVE, SLUŽBE IN STORITVE,
KI DELUJEJO:**

- nujne storitve za zagotavljanje javne varnosti in zdravja
- prodajalne z živili, vključno s prodajo pridelkov na kmetiji
- tehnične trgovine ter vse ostale trgovine, ki so manjše od 400m²
- lekarne
- nujne storitve za zagotavljanje javne varnosti in zdravja
- prodajalne z medicinskimi in ortopedskimi pripomočki
- program vrt in kmetijstvo v prodajalnah
- bencinski servisi
- banke
- pošte
- dostavne službe
- trafike in kioski za prodajo časopisov in revij
- tehnični pregledi
- frizerske, kozmetične, pedikerske
- gostinski lokali
- kulturne ustanove (knjižnice, muzeji, galerije)

**ZOBOZDRAVSTVENE
STORITVE**

V Zdravstvenem domu Celje v dveh ločenih ambulantah obravnavajo vse bolnike, ki potrebujejo nujno zobozdravstveno oskrbo in so zdravi ali oboleli s covidom-19.

Za obravnavo obolenih s covidom-19 je določena Zdravstvena postaja Dobrna, edina dislocirana zdravstvena enota ZD Celje, saj je najbolj

pomembno ločiti obolele s covidom-19 od zdravih.

Vsi bolniki se morajo najprej posvetovati s svojim osebnim zdravnikom, ta jih napoti v dežurno ambulanto. Najava je obvezna, razen pri bolnikih, ki nimajo izbranega zobozdravnika.

Zobna ambulanta v ZD Celje

Pon–pet 7. do 13. ure ter od 14. do 19. ure, sob, ned in praz od 8. do 13. ure.
Tel.: 03 54 34 360

e-pošta: dezurna.zobna@zd-celje.si

Zobna ambulanta v ZP Dobrna (za obolele s covidom-19)

Vsak dan od 8. do 13. ure.
Tel. 03 57 78 057

e-pošta: korona.celje@zd-celje.si

OPTIKE

Optika Gleščič PE Celje: pon–pet 9.00–17.00, tel. 051 366 522

Optika Gleščič PE Šentjur: pon–pet 9.00–17.00, tel. 051 366 533

Optika Clarus Celje: pon–pet 10.00–18.00, sob 9.00–18.00

Optika Salobir Celje: pon–pet 9.00–17.00

Optika Salobir Levec: pon–pet 8.00–19.00

Optika Irman Žalec: pon–pet 7.30–18.00, sob 8.00–12.00

Optika Irman Velenje: pon 12.00–19.00, tor, čet, pet 7.00–15.00, sre 10.00–19.00

Očesna ambulanta Irman Žalec: pon–pet 8.00–18.00, tel. št. na napotnico: 051 288 012, samoplačniško pa na tel. št. 041 724 995

Optika Vidim Celje: pon–pet 9.00–17.00, tel. 03 49 12 900

Očesni center Vidim Celje: pon–pet 8.00–17.00 na tel. na napotnico: 059 230 960, samoplačniško pa na tel. št. 059 230 961 ali na ambulanta@vidim.si

Optika Teržan Celje: prodajalna zaprta, dežurstvo na tel. 051 308 800 ali 03 49 13 800

Optika Sentina Celje: pon–pet 9.00–16.00, sob 9.00–12.00

Delovanje drugih ustanov in služb**OBČINE**

Vse občine so zaprle vrata za obiskovalce, začasno prekinile uradne ure v občinskih upravah, delovanje mestnih in občinskih blagajn ter druge storitve, kjer prihaja do neposrednega stika z obiskovalci. Na sple-

tnih straneh imajo občine objavljene kontaktne telefonske številke, kjer lahko občani poiščejo informacije in druga obvestila o delovanju občin, njihovih javnih podjetij ... v sedanjih okoliščinah.

Delovni čas trgovin**CITYCENTER CELJE**

Trenutno odprte prodajalne v Citycentru Celje: **Megamarket Interspar**, **DM-Drogerie Markt**, **Drogerija Müller**, **Frizerski salon Dok**, **Gala cafe – zunanja terasa**, **Restavracija Interspar** od pon–sob 8.00–20.00, **Premium pet**, **Biopic**, **Gala Šik** od pon–sob 9.00–17.00, od 9.00–10.00 ter od 16.00–17.00 je dovoljeno samo ranljivim skupinam, **Pizza Špica**, od pon–sob 10.00–17.00 za naročilo pokličite na tel. št. 031 019 587 ali pišite na e-mail: qnova2020@gmail.com in obvestili vas bodo o terminu, ko lahko naročilo prevzamete, **Sgermobil** od pon–pet 10.00–18.00, sob 9.00–18.00, **A1** od pon–pet 8.00–17.00, sob 8.00–12.00, **Telekom Slovenije** od pon–pet 8.00–20.00, sob 8.00–16.00, **Hervisova kolesarska trgovina** od pon–pet 9.00–19.00 Obiščite osrednji prostor Citycentra Celje, na istem mestu lahko prevzamete tudi svoje spletno naročilo. **T2** od pon–sob 8.00–18.00, **Big bang** od pon–pet 10.00–18.00, sob 9.00–12.00, **Gardenia**, **Manikira – oaza za roke**, **Telemach** pon–pet 10.00–18.00, sob 9.00–18.00. Med 8. in 10. uro ter 19.00 in 20.00 uro lahko nakupe opravljajo izključno ranljive skupine (na primer starejši od 65 let, nosečnice, invalidi). Potrošnik starejši od 65 let, izkazuje svojo starost z javno listino, s katero se dokazuje istovetnost oseb. Vse obiskovalce naprošajo, da upoštevajo varnostno razdaljo vsaj dveh metrov. Ob nedeljah in praznikih zaprto. **Abanka** od pon–pet 8.00 – 14.00.

Zaradi nastalih razmer se lahko odpiralni čas posame-

TEDENSKI SPORED RADIA CELJE

90.6 | 95.1 | 95.9 | 100.3 MHz

**Četrtek,
7. maj**

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Naši očaki**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Kalejdoskop**; 12:00 Globalne novice; **12:20 Atlas narave**; **13:00 Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika**; **17:30 Osmrtnice**; 18.20 Gospodarski utrip regije (ponovitev); 19:20 Kalejdoskop (ponovitev)

**Petek,
8. maj**

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:15 Milenium**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Za zdravje**; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **13:00 Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika**; **17:30 Osmrtnice**; 18.20 Za zdravje (ponovitev); 19:20 Hiša glasbe (ponovitev)

**Sobota,
9. maj**

6:20 Milenium (ponovitev); 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 11:00 Globalne novice; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; 14:00 Globalne novice; **14:20 Vitamin C**; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; **20:00 Nora sobota**

**Nedelja,
10. maj**

6:20 Naši očaki (ponovitev); **7:20 Luč sveti v temi**; 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; **10:05**

Osmrtnice; 11:00 Globalne novice; 11:20 Floradio (ponovitev); 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; **13:10 Čestitke in pozdravi**; 14:00 Globalne novice; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; **19:15 Sončni žarek (vsako drugo nedeljo v mesecu)**

**Ponedeljek,
11. maj**

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:15 Športnih 30**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Floradio**; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **13:00 Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00

Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika**; **17:30 Osmrtnice**; 18.20 Športnih 30 (ponovitev); **19:00 Karta**

**Torek,
12. maj**

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Zverinice iz regije**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Poudarjeno**; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **12:20 Hiša glasbe**; **13:00 Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika**;

17:30 Osmrtnice; 18.20 Poudarjeno (ponovitev); 19:20 Vitamin C (ponovitev)

**Sreda,
13. maj**

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Vaš zakaj, naš zato**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Gospodarski utrip regije**; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **12:20 Mali O**; **13:00 Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika**; **17:30 Osmrtnice**; 18.20 Vaš zakaj, naš zato (ponovitev); 19:20 Zverinice iz regije (ponovitev)

sport@nt-rc.si

znih prodajal razlikuje od objavljenega odpiralnega časa nakupovalnega središča in se lahko tudi spreminja. Svetujejo, da redno spremljate njihovo spletno stran!

TRGOVINE TUŠ

Planet Tuš Celje je zaprt. Odprt je Tuš hipermarket: pon-sob od 8.00-20.00, nedelja zaprto
Delovni čas vseh trgovin Tuš: 8.00-20.00, izjeme od 8.00 do 18.00

Za nemoteno oskrbo prebivalstva bodo v centrih še vedno odprti: supermarket, banka in lekarna.

TRGOVINE JAGER

od pon-pet od 7.00-20.00, sob 7.00-19.00, nedelja in prazniki zaprto, nekaj manj-

ših poslovalnic ob sobotah 7.00-17.00, nedelja in prazniki zaprto

MERCATOR

Hipermarket Celje: pon-sob od 8.00-20.00, nedelja in prazniki zaprto

TRGOVINE LIDL

Trgovine Lidl obratujejo od pon-sob od 8.00-20.00, nedelja in prazniki zaprto.

TRGOVINE HOFER

Od pon-sob 8.00-20.00, nedelja in prazniki zaprto. času med 8. in 10. uro ter 19.00 in 20.00 uro lahko nakupe opravljajo izključno ranljive skupine (na primer starejši od 65 let, nosečnice, invalidi). Potrošnik starejši od 65 let, izkazuje svojo starost z javno listino, s katero se dokazuje istovetnost

oseb. Vse obiskovalce naprošajo, da upoštevajo varnostno razdaljo vsaj dveh metrov. Ob nedeljah in praznikih zaprto. Za delovanje trgovin v drugih občinah obiščite spletne strani trgovcev.

TRGOVINE KEA

Supermarketi Kea Šentjur, Šmarje, Ljubecna, Zreče, Podčetrtek&Goriška, Gornji Grad: od pon-pet 7.00-20.00, sob 7-17.00, ned zaprto

Ostali marketi Kea: od pon-pet 7.00-19.00, sob 7.00-15.00, ned zaprto

Komunalne storitve

Odvoz odpadkov

SIMBIO

Nemoteno je izvajanje dejavnosti: zbiranje in odvoz embalaže, mešanih komunalnih odpadkov in bioloških odpadkov po sistemu odvoza od vrat do vrat, javna higiena (praznjenje koškov ...) ter zaenkrat tudi praznjenje ekoloških otokov. Do preklica velja odpoved zbiranja kosovnih odpadkov na klic, odpoved praznjenja greznic in MKČN po rednem programu, odpoved menjave posod, predstavljene so pomladanska akcija zbiranja nevarnih odpadkov na terenu in pomladanske čistilne akcije. Vloge strank sprejemajo zgolj v elektronski obliki ali po navadni pošti, strank na sedežu podjetja na Teharski ali v upravi na Bukovžlaku ne sprejemajo.

Mestna tržnica Celje

Sprejeli so vse potrebne ukrepe za varnost prodajal-

cev in kupcev. Zagotovili so priporočeno razdaljo med branjevkami, jih opremili z razkužili in rokavicami, zaprli sanitarije, gostinske lokale in preklicali prodajo neživilskih izdelkov.

Vabijo kmete, da svoje izdelke ponudijo na tržnici. Obrnejo naj se na javno podjetje Simbio: 041 328 008, trznica@simbio.si.

Energetika Celje

Upravna stavba v Smrekarjevi ulici 1 v Celju je zaprta.

V primeru okvar ali težav pri dobavi toplote ali zemeljskega plina pokličite na dežurne številke:

Dežurna služba - zemeljski plin 041 633 453

Dežurna služba - daljinsko ogrevanje 051 230 771

Stranke prosijo, naj ostale zadeve urejajo po telefonu (centrala 03 425 33 00) ali po elektronski pošti info@energetika-ce.si.

Vodovod in kanalizacija

JP VODOVOD-KANALIZACIJA CELJE

Do nadaljnjega sta za uporabnike zaprti upravna stavba podjetja na Lavi 2a in Centralna čistilna naprava Celje v Tremerjah. Dosegljivi so po tel. 03 42 50 300 in po e-pošti info@vo-ka-celje.si.

Pošta Slovenije

Krekov trg, Celje in vse večje poslovalnice od pon-pet od 8.00-19.00, sob in ned zaprto, manjše poslovalnice pa od 9.00-12.00 ter od 12.30-15.00, sob in ned zaprto.

Na pošti je lahko sočasno zgolj toliko strank, kolikor je delujočih poštnih okenc. Če bo treba, bodo zaposleni na pošti vstop v poslovalnico urejali tako, da bodo občasno omejili vstopanje v poslovalnice.

mnzrc
muzej novejšezgodovine | celje

Več kot barve

Herman Lisjak vas prijazno vabi na ogled nove interaktivne gostujoče razstave iz avstrijskega Celovca

VEČ KOT BARVE.

www.muzej-nz-ce.si

Dostavljavci bodo v hišne predalčnike naslovnikov še naprej vlagali tudi priporočena pisma.

Psihosocialna pomoč

Psihosocialna pomoč je na voljo v **Zdravstvenem domu Celje**: psihologinja Maruša Naglič je dosegljiva od ponedeljka do petka, od 7. do 15. ure, po telefonu 051 636 192 in elektronski pošti marusa.naglic@zd-celje.si; za starše, otroke in mladostnike: Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov Celje, T: 03 543 4323 ali e-pošta: cdzom@zd-celje.si, vsak delovni dan, od 7.30 do 14.30;

Psihosocialno pomoč nudi tudi Javni zavod Socio: psihologinja in logoterapevtka Tanja Peček je dosegljiva po telefonu 031 350 344, in sicer vsak delovni dan, med 10. in 13. uro ter med 15. in 18. uro.

Dnevni center Slovenskega združenja za duševno zdravje - **Šent Celeia Celje** je do nadaljnjega zaprt, oba zaposlena (svetovalka Nives Kodela in mentor Željko Zule) pa sta vsak delovni dan dosegljiva po telefonu in elektronski pošti. Pomoč v obliki pogovora je za ljudi v stiski na voljo med 9. in 13. uro po telefonu (03) 428 88 91 in elektronski pošti: nives.kodela@dc.sent.si, zeljko.zule@dc.sent.si.

Delovanje upravnih enot in pravosodja

Delovanje upravnih enot je omejeno na opravljanje nujnih nalog. Zato na upravnih enotah do preklica uvajajo naslednje ukrepe:

za obisk upravne enote se mora stranka predhodno naročiti po telefonu oziroma elektronsko preko elektronskih sporočil na e-naslov upravne enote ali preko navadne pošte,

stranke sprejemajo samo za najnujnejše primere,

vloge strank, razen v nujnih primerih, do preklica upravna enota sprejema zgolj v elektronski obliki ali po navadni pošti,

sklepanje zakonskih ali partnerskih zvez se do preklica ne izvaja.

Prilagojeno je tudi delovanje sodišč in notarskih pisarn. Več informacij poiščite na spletnih straneh.

MED TEDNOM
SAMRA
TELENOVELA
21.00

ARENA

V OMRÉŽJU VAŠEGA OPERATERJA: T-2 193, TELEMACH 129, EON 700, TELEKOM 688, A1 311

VEDEŽEVANJE, ASTROLOGIJA, NUMEROLOGIJA, REIKI, FENG SHUI

www.astrocenter.si
090 77 77

2,19 €/min, iz omrežja Telemach, cena iz drugih omrežij določajo drugi operaterji

90,6 95,1 95,9 100,3

novi tednik

Vedno z menoj!

radio celje

Vedno z menoj!

Podjetje NT&RC, d.o.o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost

Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,

telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.

Direktor: Drago Slameršak

Tisk: Salomon, d. o. o.

Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5 % davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: mag. Marjetka Raušl Lesjak
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Tanja Seme
E-mail: radio@nt-rc.si, v studiu: info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Tatjana Cvirn, Robert Gorjanc, Janja Intihar, Brane Jeranko, Lea Komerički Kotnik, Saška T. Ocvirk, Špela Ožir, Tina Strmčnik, Simona Šolnitič, Dean Šuster, Luka Žerjav

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.

Telefon: (03) 42 25 100

Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511

Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si

Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171

E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 11,37 EUR (4 izvodov) oz. 14,21 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 307,20 EUR. Številka transakcijskega računa pri Abanki d.d. Ljubljana: SI56 0510 0801 5262 360. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE

Telefon: (03) 4225 144, e-pošta: oglasi@nt-rc.si

Protest med protestom

Foto: SHERPA

Kakor vam drago

Foto: Andraž Purg - GrupA

Zelenega Jurija so priklicali kar od doma str. 32-33

Foto: arhiv Osnovne šole Primoža Trubarja v Laškem

Urbani sprehodi skozi čas str. 28-29

Osebno: Nikolaja Podgoršek Selič str. 30-31

S karikaturto nad tegobe samoizolacije str. 34-35

Žalski Tehnos uspešno krmari skozi epidemijo koronavirusa

»Na čakanju« tudi naročilo angleške kraljice

Na zunaj izgleda, kot da je tovarna zaprta. Nikjer nikogar, na parkirišču je le malo avtomobilov. Vendar v Tehnosu, ki je z lastno blagovno znamko mulčerjev in drugih kmetijskih strojev uveljavljeno ime na mednarodnem trgu, delajo »na polno«. Odkar je bila razglašena pandemija, proizvodnje niso ustavili niti za en dan. »Nekje sem prebral, da smo mi, ki ves čas delamo, koronapodjetniki. Da nam ni mar za zaposlene in da nas žene samo dobiček. A je to, vsaj v našem podjetju, zelo daleč od resnice. Odločitev o tem, ali bomo delali ali ne, sva s soprogo Vero sprejela v soglasju z vsemi zaposlenimi,« poudarja Anton Kisovar, ustanovitelj in direktor Tehnosa.

JANJA INTIHAR

Dnevi pred 16. marcem, ko se je bilo treba odločiti, ali bodo delali ali ne, so bili zelo stresni, pravi Anton Kisovar. »Spremljali smo informacije o tem, kaj se dogaja pri nas in po svetu, nenehno smo si merili telesno temperaturo, sam sem si jo nekaj časa meril kar trikrat na dan. Vsake tri dni, nato še bolj pogosto, smo imeli sestanke, na katerih smo tehtali, kaj narediti. Bili smo pripravljeni, da bomo zaprli tovarno, ampak smo si potem zadali nalogo, da bomo tudi v teh časih poskušali zadržati kupce

in jim dobavili, kar potrebujejo. Veliko smo se pogovarjali z zaposlenimi. Eden od njih je doma iz Šmarja, zato smo mu rekli, naj ostane doma. Osem dni kasneje se je izkazalo, da je okužen s koronavirusom. Ampak v podjetju ni okužil nikogar. Imeli smo torej kar nekaj sreče.«

Kakšni so bili prvi dnevi, ko se je gospodarstvo začelo ustavljati in je bilo med ljudmi vedno več strahu in negotovosti?

Vem, da je bilo veliko osebnih stisk. Vodje proizvodnje sem opozoril, naj bodo pozorni na telefonska sporočila zaposlenih. Če bi kdo od njih zbolel, bi tovarno takoj zaprli. V ponedeljek, 16. marca, smo ukinili garderobe in zaposlenim za shranjevanje oblačil razdelili plastične zaboje. Ukinili smo tudi toplo malico in zdaj že ves čas jemo samo sendviče, tako da jih imam že pošteno čez glavo. Ne mene ne sodelavcev ne moti maska, ampak tople malice si pa res že vsi želimo (smeh). Sodelavce smo vsaka dva ali tri dni obveščali, na kaj morajo paziti v službi in doma, poudarjali smo, da niso sami in da jim bodo pomagali, če potrebujejo pomoč. Zaščitne maske in razkužila, ki jih takrat v trgovinah ni bilo mogoče kupiti, smo jim dali tudi za domov. Vse to lahko dobijo tudi zdaj, če potrebujejo.

Ste kaj zaposlenih poslali domov na čakanje?

Samo štirje iz programa nekinov so bili nekaj dni doma. Za rezervo, da bi ostali zdravi. Če bi kdo iz tega programa zbolel, smo želeli imeti rezervno ekipo, ki ni bila v stiku z okuženimi. Doma torej niso bili zato, ker ne bi imeli dela.

Imate ves čas dovolj naročil?

Ne, a jih nenehno iščemo. Naša prodajna služba je že ves čas zelo dejavna, še bolj kot običajno. Prve dni smo zelo hiteli z delom, s kupci smo se dogovorili za predčasne dobave, če bi se morda kaj zgodilo in nekaj časa

»Konec marca nas je obiskala inšpektorica za delo in izkušnja je bila zelo pozitivna. Že to, da je tvegala ter prišla pogledat, kako delamo in kako smo poskrbeli za zaposlene, je vredno pohvale. Ogledala si je podjetje in nam dala nekaj nasvetov, kaj lahko pri delu še izboljšamo, ampak nas je tudi pohvalila.«

ne bi mogli delati. Ko smo pripravljali načrt, smo vedeli, da bo takrat, ko bo krize konec, manjkalo denarja. Že zdaj ga je malo, saj že sedem tednov delamo v izrednih razmerah. Prvo, kar v takšnih razmerah naredijo menedžerji, je, da ustavijo dobave, ki niso nujne, in si s tem zagotovijo prosti denarni tok za plače in ostalo. Pomeni, da lahko njihovi komercialisti nabavijo samo tisto, kar je dogovorjeno. Iz izkušenj pa vemo, če ni zaloge, tudi prodaje ni. Delu kupcev smo ponudili daljše plačilne roke, nekatere izdelke smo dali v konsignacijsko prodajo. S tem smo si sicer naredili več dela, a smo hkrati zagotovili, da so naši izdelki pri kupcih in da nam jih bodo prej ali slej plačali.

Ste nova naročila dobili od svojih siceršnjih kupcev ali ste iskali nove?

Ne, obračali smo se na svoje znane kupce. Klicali smo jih, jim pisali ter jih spraševali, kako so. Se bojujejo in kljubujejo? Sporočali smo jim, da še delamo in naj nam povedo, če kaj potrebujejo. Na takšne naše enostavne besede in stavke se jih je odzvalo kar nekaj. Smo pa, kot kaže, v tej krizi dobili tudi novega kupca. Ravno zdaj sem na hitro pregledal pošto in videl, da je prišlo povpraševanje nekega podjetja iz Skandinavije.

Imate zdaj toliko naročil, da lahko proizvodnja normalno dela?

Naročil, ki smo jih načrtovali v začetku leta, je manj za 25 do 30 odstotkov. Ampak zaradi pridobljenih novih poslov nam proizvodnje ni treba zmanjševati.

Vendar je epidemija koronavirusa najbrž marsikaj spremenila. Kakšen padec prodaje pričakujete do konca leta?

Seveda smo morali narediti rebalans. Črtali smo vse nepotrebne naložbe, glavne bomo zaradi potreb proizvodnje morali dokončati. Z dodatnimi naročili, ki smo jih pridobili, ko se je začela kriza, in s katerimi smo nadomestili

Anton Kisovar: »Pri nas ni bilo pritiskov zaposlenih, naj zapremo tovarno. Je pa res, da smo se zelo veliko pogovarjali, kaj narediti.«

velik del izpada, ob koncu leta naša prodaja ne bo veliko slabša od lanske. Pričakujem, da bo nižja za največ pet odstotkov.

To pomeni, da kriza vašega podjetja ne bo zelo prizadela.

V tem prvem delu res ne. Za naprej pa bo zelo pomembno, da svojih kupcev nismo pustili samih. Njihova naročila smo izpolnili skoraj v celoti, šli smo jim na roke še bolj kot običajno. V marcu smo celo imeli eno delovno soboto.

Kaj pričakujete v prihodnjih mesecih?

Zagotovo nas čakajo velike finančne težave. Plačilni roki se podaljšujejo, ob tem je nemogoče vedeti, katera podjetja bodo preživela in katera ne. Lahko se zgodi, da kakšnih strojev, ki smo jih že dobavili, ne bomo dobili nikoli plačanih ali pa bodo podjetja denar, ki bi ga sicer morala nameniti nam, uporabila za kaj drugega.

»Po bitki, ki sicer še ni končana, smo lahko vsi pametni. Ampak tisti dnevi, ko se je bilo treba odločiti, ali bomo delali ali ne, so bili res težki. Zaposleni so pokazali veliko pripadnost podjetju in v teh sedmih tednih smo se še bolj povezali.«

Imate morda kakšne težave z dobavo surovini ali pri pošiljanju strojev svojim kupcem?

Težave imamo z italijanskimi dobavitelji, z nemškimi in avstrijskimi težav ni. Na srečo imamo dovolj zalog, tako da lahko proizvodnja dela nemoteno. Pri odpremi strojev je zanimivo, da z Irsko ali Združenim kraljestvom, s Francijo in celo z Moldavijo ni težav, so pa kar nekaj časa bile s Srbijo, ki se je zelo zaprla. Na srečo je Evropa razumela, da transportnih poti ne sme zapreti. Če bi se to zgodilo, bi bila polomija. Če bi se namreč ustavil transport, bi se ustavila tudi podjetja. Skupaj z nami. Moram pohvaliti prevoznike, ki so res dobro organizirani in z njimi nimamo prav nobenih težav.

Kako ocenjujete prvi, drugi in napovedani tretji paket vladnih ukrepov za pomoč gospodarstvu?

Že pred sprejemom prvega paketa sem se spraševal, ali bo denar res pravično razdeljen. Zdaj vidim, da ne bo. Denar bodo dobili vsi, ki so vplačali v državno blagajno, in tudi tisti, ki tega niso počeli. Ko se deli pomoč, znajo vsi glasno opozarjati, kaj vse rabijo, ko je treba povedati, kaj so naredili sami, so tiho. Menim, da veliko podjetjem ne bi bilo treba zapreti vrat. Ta podjetja zdaj slonijo na državni pomoči, ki jo bo nekoč treba vrniti. Kdo bo vrnil teh pet ali šest milijard evrov?

Mi, ki ustvarjamo. Vse bo slonelo na gospodarstvu. In kaj bo od te pomoči imelo naše podjetje? Upam si trditi, da nič. Res je, da so nas oprostili plačila prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, vendar je ta denar šel kot krizni dodatek zaposlenim. Pri tem moram povedati, da je podjetje zaposlenim izplačalo še posebno nagrado.

Kolikšne nagrade ste jim dali?

Tega ne morem povedati, ker sem tudi zaposlenim v obvestilu napisal, naj o tem ne govorijo okrog. Za dodatno nagrado sem se odločil, ko sem poslušal, koliko problemov imajo drugod. Pri nas ni bilo in še vedno ni nobenih težav. Res je, da je bilo na začetku med zaposlenimi kar nekaj napetosti, ampak negativno nastrojen ni bil nihče. Čeprav v maskah smo ob jutranjih srečanjih, ko si izmenjamo novice in tudi kakšno čveko, še naprej dobre volje.

Zaščitne maske in obvezne razdalje pri delu torej niso vplivale na ljudi, na njihovo produktivnost?

Ne, še bolj smo se zblížali. Res je, da je proizvodnja pri nas na srečo večinoma takšna, da na manjšem prostoru ni veliko ljudi. Tam, kjer zapovedanih razmakov ni bilo mogoče zagotoviti, smo predlagali dve izmeni, a se zaposleni s tem niso strinjali. Obljubili so, da bodo zelo pazili na stike, zato smo jim ugodili. Pač zdaj bolj pogosto menjujejo maske.

Proizvodnja v vašem podjetju je že v veliki meri avtomatizirana in robotizirana. Pričakujete, da se bodo po krizi podjetja bolj pospešeno lotila posodobitev in bodo hitreje uvajala robote?

Ne, samo zaradi virusa se to ne bo zgodilo. Avtomatizacija in robotizacija morata namreč biti nenehno na »jedilniku« podjetij. Kitajcem, ki so na primeru mask pokazali, kako lahko »lupijo« celo Evropo, se bomo lahko uprli samo s popolno avtomatizacijo proizvodnje. Ko se bo podjetjem povrnil vložek v nove stroje, kitajska poceni delovna sila ne bo več pomembna.

Tehnos več kot 90 odstotkov prihodkov ustvari z izvozom, s svojo kmetijsko mehanizacijo je prisoten na štirih celinah. Razmišljate morda, da bi se takrat, ko bodo

razmere postale spet normalne, bolj usmerili na bližnje države?

Res je domači trg najboljši, ker je najbližji, ampak Slovenija je žal zelo majhna. Zato nujno potrebujemo tudi druge trge. Pri tem mislim predvsem na Evropo. Izvažamo tudi na druge celine, ampak tega je zelo malo. Za večje prodore niti nimamo dovolj časa, zato so tudi rezultati bolj skromni. Sicer pa menim, da v prihodnje ne bo nič manj globalizacije. Morda bo kakšno podjetje za krajši čas ustavilo svojo širitev, potem bo spet vse po starem. Veste, ljudje zelo hitro, lahko bi rekli prehitro pozabimo na čas, ko nam je bilo hudo. Bo pa v prihodnjih mesecih vsekakor zelo pomembno, kako se podjetja v času krize obnašajo do svojih kupcev. So zaprla svoja vrata, so se oglašala na telefonske klice? Tisti, s katerimi posluješ, morajo namreč vedeti, da si partner, ki je vedno dosegljiv in na katerega lahko računajo v vsaki situaciji.

Poleg kmetijskih strojev je pomemben del proizvodnje Tehnos tudi izdelovanje komponent za industrijo gospodinjskih aparatov ter za letalsko in avtomobilsko industrijo. Vas je morda strah, da se bodo težave v teh dejavnostih še poglobljale?

Pričakujem, da se bo letalska industrija v prihodnjih mesecih popolnoma ustavila. Avtomobilski proizvajalci izvajajo še stare projekte, novih ni veliko. Za industrijo bele tehnike delamo bolj malo in bojim se, da zaradi Gorenja tudi teh poslov kmalu ne bo več. Žal. Ko že govorim o Gorenju – v primeru tega podjetja se zelo vidi razlika med domačim in tujim lastnikom. Domači lastnik ne bi tako hitro vrgel puške v koruzo. Tujemu tega očitno ni težko narediti, kar še zlasti velja za velike korporacije. Treba bi bilo pogledati statistiko, koliko zasebnih podjetij je delalo in poskušalo zdržati, koliko korporacij pa je zaprlo vrata svojih družb.

Koliko časa bo po vaši oceni trajalo, da bodo razmere v gospodarstvu spet normalne?

Če bo večina podjetij v Evropi zdaj spet začela delati, morda v treh mesecih. Seveda to ne velja za turizem, ki se še dolgo ne bo mogel pobrati. Vendar iz avtomobilskih podjetij, s katerimi sodelujemo, prihajajo napovedi, da lahko zaradi sproščanja ukrepov že avgusta ali septembra pričakujemo drugi val okužb. Če se bo avtomobilska industrija še enkrat ustavila za nekaj mesecev, ne vem, kako se bo lahko spet postavila na noge. Izgube bodo tolikšne, da jih ne bo mogoče pokriti. Upajmo, da se kaj takšnega ne bo zgodilo.

Podjetje imate že več kot trideset let. Če sedanje razmere primerjate s krizo v letih 2008 in 2009, bodo gospodarske posledice tokrat hujše?

Naše podjetje krize pred dvanajstimi leti ni občutilo, saj smo se še pravi čas preusmerili na trge, kjer smo lahko prodajali. Tudi zdaj krize nimamo in je tudi ne bomo imeli, če se ne bo kaj bistveno spremenilo. Borili se bomo še naprej in poskušali zdržati. Je pa vsekakor sedanja kriza vsaj trikrat večja in težja, kot je bila leta 2009. Takrat so največjo izgubo imeli banke in finančna podjetja, zdaj bo največ škoda v gospodarstvu. Najbolj zaskrbljujoče je, da je po svetu vedno več ljudi, ki nimajo denarja za nakup hrane.

Pričakujete tudi v Sloveniji val odpušćanj in stečajev?

Če se bo spet ustavila avtomobilska industrija, se temu ne bomo mogli izogniti, saj je slovensko gospodarstvo zelo vezano nanjo. Enako velja tudi za celjsko regijo, kjer je kar nekaj velikih podjetij odvisnih od te proizvodnje, za avtomobilске tovarne dela tudi veliko manjših podjetij.

Je kriza priložnost za spremembe? Bi lahko slovensko gospodarstvo zaradi svoje prilagodljivosti razširilo krog kupcev in trgov?

Slovenci smo zelo delavni in tudi zelo prilagodljivi. Zato bomo na trgu znali najti luknje tam, kjer drugim ne bo uspelo. Veliko dobrih podjetij je, ki razmišljajo enako kot mi, da z dobro in s pridno ekipo lahko narediš vse. Samo vztrajen moraš biti.

Vaše podjetje je poleg tega, da se ukvarja z izdelovanjem strojev in je pomemben partner mnogim multinacionalkam s področja bele tehnike ter avtomobilске in letalske industrije, predlani svojo dejavnost razširilo še na borzno trgovanje z žiti. Takšna razvejanost se je najbrž v teh kriznih časih pokazala kot dobra.

Res je, to, da delujemo na treh področjih, nam zelo pomaga. Če v enem programu ni dovolj dela, okrepiamo drugega. To je za večjo socialno varnost zaposlenih zelo pomembno. Žita, na primer, prodajamo normalno ves čas. Lani jeseni smo napolnili skladišča, zdaj prodajamo. Tudi s kooperacijo za avtomobilsko industrijo zaenkrat ni večjih težav, kar velja tudi za proizvodnjo kmetijskih strojev, ki je še vedno naša najpomembnejša dejavnost. Res pa je, kar sem že omenil, da je bilo letos veliko naročil odpovedanih. Tudi za angleško kraljico. Naš partner v Veliki Britaniji je za eno od njenih farm naročil sistem več strojev oziroma kar 9-metrski mulčer. Zdaj je to naročilo na čakanju do prihodnjega leta. Očitno tudi kraljica varčuje.

Kaj se boste osebno naučili iz te krize, s kakšnimi novimi spoznanji boste izšli iz nje?

Že ves čas vem, da v podjetju potrebujemo drug drugega, ampak zdaj se tega zavedam še bolj. Samo skupaj lahko premagamo tudi takšne krize, kot je sedanja, če bi bili vsak na svojem tiru, ne bi dolgo zdržali. Nihče od vodstva vse te tedne niti pomislil ni, da ne bi prihajal v službo. Ali smo vsi ali ni nikogar. Za prvomajske praznike smo načrtovali, da bi imeli kolektivni dopust, a so se zaposleni odločili, da bodo raje delali in bodo šli na dopust takrat, ko ne bo več treba biti doma.

Znani ste po tem, da na poslovnih poteh preživite skoraj polovico leta, v tujini ste pogosto tudi ob sobotah in nedeljah. Kako prenašate omejitve gibanja in ukinitve poslovnih poti?

Tako lepo kot zdaj mi še ni bilo v življenju. Delam samo do petih, ko prideva domov, z ženo nekaj pojeva in nato peljeva psa na sprehod. Teга prej nikoli nisem počel. Avtomobila in službenih poti sploh ne pogrešam.

Foto: SHERPA

»Čakati, da bo država pokrila minus na računu, je zelo slabo, takšno razmišljanje ni pravilno. Podjetja smo tista, ki soustvarjamo državo in plačujemo v državni proračun, in ne, da država plačuje v našega. Če mi ne bomo imeli, kako bo potem država sploh lahko kaj dala.«

Razmislek o kakovostnem mestnem prostoru

Nismo se sprehajali po vpadnicah in parkiriščih

»Ves letošnji april je bil nezavedno posvečen temu, da smo ugotovili, kaj nam v mestu pomenijo kakovostno urejeni javni prostori. Tam smo se v času pandemije zadrževali, se sprehajali ... Mogoče bo to kaj spremenilo prihodnje načrtovalske prakse, da bodo soseske, ki šele nastajajo, oblikovane po meri pešcev, kolesarjev, s prostori za druženje ...« je dr. Mojca Furman Oman iz celjskega Zavoda Metro SR strnila opažanja zadnjih tednov našega življenja in jih povezala z idejo Jane Jacobs, ki je postavila temelje sodobnemu razumevanju mest in navdihnila po vsem svetu razširjene urbane sprehode Jane's walk.

TATJANA CVIRN

Ti se od leta 2011 v začetku maja vrstijo tudi po Sloveniji in Celje je prvi urbani sprehod pod okriljem omenjenega zavoda dobilo že leto kasneje. Sprehodi promovirajo mesta, privlačna za pešačenje. Takšna mesta svojim prebivalcem omogočajo višjo kakovost življenja zaradi večje varnosti in boljšega zdravja, večje družbene povezanosti in možnosti razvoja lokalnih storitev. Cilj sprehodov naj bi bila tudi pomoč stanovalcem pri oblikovanju pobud, kako soseske narediti privlačnejše in prijetne za življenje.

Letos drugače

Zavod Metro SR je vsako leto pripravil sprehod po enem od mestnih predelov in ga vsebinsko zasnoval na različne teme. Letos bi moral biti že devetič, a je glede na okoliščine v običajni skupinski obliki odpadel, namesto tega se je preselil na raven posameznih sprehajalcev in na splet. Zavod je letos ljudi

pozval, naj pregledajo zgodovino celjskih urbanih sprehodov in nato sami preverijo, kaj se je v tem času spremenilo na terenu. Svoje fotografije sprehoda skupaj s komentarjem so lahko objavili na FB-strani Jane's walk 2020 v Celju.

Kot je povedala dr. Mojca Furman Oman, tovrstnih odzivov sicer ni bilo veliko, saj se ljudje po njenem mnenju trenutno soočajo z nujnejšimi zadevami. »A menim, da je sporočilo doseglo kar velik krog ljudi, tudi v mestnih četrtih so dogodek promovirali. Na FB-strani se je odzvala Irena Ašič, ki je ponovila enega od sprehodov po mestnem jedru in opozorila na pomen dreves.«

Sicer pa je po besedah Mojce Furman Oman prav ta čas pomemben za premislek o pomenu mest. »Pokazalo se je, da digitalni svet ne bo nikoli nadomestil prostora mest. Veseli me, da sem tudi kot mama najstnikov občutila, da tako

Mojca Furman Oman na enem od urbanih sprehodov

razmišlja tudi mlajša generacija. Če smo prej ugotavljali, da mladi preveč časa preživljajo na družabnih omrežjih, je zdaj obratno, silijo ven, iščejo socialne stike. Digitalni svet ne bo nadomestil prostora mest, ki bodo preživela vse to, kot so kuge, požare, vojne, poplave.«

Odkritje kakovostnih delov mesta

V tem času se je tudi izkazalo, da ljudje cenimo kakovostna območja mesta. Nihče se ni sprehajal okrog praznih nakupovalnih središč ali po parkiriščih in mestnih vpadnicah, ljudje so iskali prijaznejše mestne ulice, spreha-

jališča v naravi ... »Opažamo, da sodobni kapitalistični urbanizem ni ponudil takšnih rešitev, ki bi imele neko socialno in družabno noto. V zadnjih desetletjih smo v mestih dobili objekte, ki imajo samo po eno vlogo: prometnice so namenjene samo hitremu pretoku prometa in niso prijazne pešcem in kolesarjem. Trgovska središča so namenjena samo potrošnji, a nimajo drugega namena. Če bi vse to drugače načrtovali, bi bilo tam minule dni ogromno ljudi, tako pa so se zatekali v mestno jedro, na Savinjsko nabrežje ...« Po mnenju Mojce Furman Oman bi veliko naredili že s tem, če bi se ljudje zavedali, kako po-

urbani sprehodi Jane's walk so vsako leto v začetku maja do dve uri dolgi vodeni sprehodi po mestnih četrtih. Ozaveščajo o pomenu pešačenja pri vsakdanjih opravkih in poudarjajo učinek, ki ga imajo lahko pešci na urejanje mestnega prostora. Namenjeni so povezovanju prebivalcev s sosedi in sosesko in spodbujanju pripadnosti območju bivanja. Obenem sprehodi odpirajo priložnost za pogovor o težavah, s katerimi se stanovalci dnevno soočajo. S promocijo urbanih sprehodov v Sloveniji se ukvarja IpoP, celjski Zavod Metro SR je eden tistih, ki skrbi za vsakoletne celjske sprehode, in sicer že od leta 2012.

tere premike v mestu, meni Mojca Furman Oman. »Vedno več ljudi se zaveda pomena okolja, v katerem živijo. Ob tem smo s sprehodi spodbudili tudi druge skupine v mestu, da so se lotile nekaterih akcij, civilna družba se je prebudila.« Sicer pa gre pri urbanih sprehodih za drobne posege. »Pomembno je, da se zavemo, da ne potrebujemo velikih stroškov za kakovostno bivanjsko okolje. Majhne pobude in dobronamerne besede so lahko učinkovito sredstvo. Lani smo pripravili urbani sprehod po Liscah, kjer živim. Prebivalci soseske smo se spoznali, se bolj povezali in predlagali svoje zamisli ter jih soočili. Ker so bili prisotni tudi predstavniki mestne četrti, so predloge začeli udeležati: dobili smo nove koše za pasje iztrebke, preplastili so otroško igrišče in ga uredili, glede na opozorila o prometno nevarni Partizanski cesti so policisti začeli meriti hitrost, uredili so talne oznake ... Več imamo tudi različnih informacij in bivanja v soseski je zagotovo lažje,« povzema sogovornica in dodaja, da ima vsak moč, da lahko spremeni zadeve na bolje. Na enem sprehodu pri II. OŠ so na primer udeleženci opozorili na nevaren del poti v šolo in so ga nato malo drugače speljali. »Drobne stvari ne stanejo veliko, a lahko v prostoru veliko pomenijo.«

membno je mestno jedro, ki je v tem času tudi varnejše za nakupovanje. Veliko bi pomenila že sprememba nakupovalnih navad, saj bi zaživele majhne prijetne trgovine v mestu. Če bodo ljudje o tem razmišljali tudi po koncu epidemije, so spremenbe mogoče, meni sogovornica. »Ljudje bi se morali bolj zavedati, kje so se sprehajali, kaj je prineslo to, da prometa ni bilo v mestu ... Prav bi bilo, da bi razmišljali o tem, ali naj ima v prostoru prednost pešec ali avto ...«

Majhne spremembe za velik učinek

Da so dosedanjih urbani sprehodi prinesli tudi neka-

Urbani sprehodi v preteklih letih

Leta 2012 so Celjani med sprehodom v starem mestnem jedru ugotavljali, kako živo mesto in kako ga oživiti, leto kasneje so preverjali varne pešpote v bližini II. OŠ Celje (Danes grem v šolo peš). Leta 2014 je bila tema Živeti v starem mestnem jedru, leto kasneje Prostori druženja v soseski Lava. Z dijaki Gimnazije Celje – Cener so lahko sprehajalci leta 2016 oblikovali predloge za ureditev Kosovelove ulice v duhu trajnostne mobilnosti. Leto kasneje so se sprehajalci podali po mestu z zavezanimi očmi. Z vsemi čuti so doživljali Celje leta 2018, medtem ko so se lani sprehajali po Liscah.

Leta 2012 do knjižnice, po Gosposki ulici in še kam

Leto 2012: (O)živimo mesto

V prvem letu urbanih sprehodov so sprehajalci v starem mestnem jedru preverjali njegov pomen in spremenjeno vlogo. Kljub temu je v zavesti Celjanov še vedno kulturno, umetniško, družabno stičišče, ki bo zaradi svojih zgodovinskih, vsebinskih in čustvenih plasti vedno (pre) živelo. Soustvarjalci mestnega življenja, udeleženci in voditelji sprehoda so se sprehodili med šestimi točkami, pri katerih so ugotavljali, katere so prednosti starega mestnega jedra in katere vsebine ga bogatijo, ali je pomembna tudi njihova umestitev v prostor, kako mesto doživljajo uporabniki – pešci in kako vpliv pešcev na razvoj mesta vidijo Celjani. Predvsem pa so ugotavljali, da ima mestno jedro Celja veliko možnosti za vsebinsko prenovu z vključitvijo inovativnih, kulturnih, umetniških in podobnih vsebin.

2013: Danes grem v šolo peš!

Poudarek sprehoda je bil tisto leto na pomenu pešačenja v šolo, konkretno v II. OŠ v Celju. Govorili so tudi o vplivu pešcev na urejanje mestnega prostora ter na spodbujanje povezovanja prebivalcev s sosedi in sosesko. Na sprehodu se je izkazalo, da so nekateri deli Mestne četrti Slavka Šlandra ustrezno urejeni in da si njeni predstavniki prizadevajo za večjo varnost pešcev, zlasti pri prečkanju glavnih prometnic. Razloga, da otroci premalo pešačijo, sta verjetno ta, da jih starši k temu ne spodbujajo niti jim niso za zgled.

Urbani sprehod so organizatorji jeseni nadgradili z okroglo mizo z naslovom Prispevek k oblikovanju urbanističnega razvoja Mestne četrti Slavka Šlandra –aktivno državljanstvo pri urejanju prostora. Predlagali so, da se za celotno območje MČ izdela preveritev prometnega režima, še posebej mirujočega. Nato naj bi predlagali rešitve, kar je predpogoj za sprostitev javnih površin ter ponovno ureditev zelenih prostorov med stanovanjskimi objekti. Poseben poudarek je treba dati pešpotem, ureditvi kolesarskega omrežja ter vzpostavitvi in primernem oblikovanju skupnih površin za igro otrok, starejše občane, vrtičkarje. Predlagali so ureditev Ljubljanske ceste v mestno promenado z možnostjo obojestranskega parkiranja ter ureditvijo varnih kolesarskih poti. Zapisali so tudi željo, da celotno mesto imelo javni potniški promet. Zanimivo, da ga zdaj Celje ima, a avtobus ne vozi do šole ob Ljubljanski cesti ...

Bi šli v šolo peš?

2014: Živeti v starem mestnem jedru

Pot urbanega sprehoda je tisto leto vodila po delu starega mestnega jedra, imenovanem Kare 9 (območje med Levstikovo, Stanetovo, Cankarjevo in Aškerčevo ulico). Sprehajalci so se s predstavniki Mestne občine Celje, Nepremičnin Celje, Mestne četrti Center, celjske območne enote Zavoda RS za varstvo kulturne dediščine spraševali, kakšno je življenje v mestnem jedru, kje ga vidijo v prihodnosti, kaj lahko posamezniki kot lastniki zemljišč

oz. kot stanovalci in uporabniki sami storijo za večjo kakovost bivanja v mestnem jedru. Skupna ugotovitev je bila, da se je treba prenoviti tega dela mestnega jedra lotiti celostno. Dotedanje parcialne in prevečkrat stihijske rešitve so namreč v prostor vnesle zmedo in bistveno poslabšale tako kakovost bivanja kot znižale vrednost nepremičnin. Vsi udeleženci srečanja so se strinjali, da mora bodoča prenova iti v smeri ozelenitve notranjosti kareja, in sicer s celovitim urejanjem in z vzpostavitvijo večje parkovne površine.

Urbani sprehod po starem mestnem jedru leta 2014, ko je Irena Ašič (v beli majici) govorila tudi o pomenu mestnih dreves.

Sprehod leta 2015 je bil posvečen Mestni četrti Lava in možnostim tamkajšnjega druženja.

2015: Prostor druženja v soseski Lava

Izhodišče sprehoda je bilo, da je možnost srečavanja ena ključnih prednosti bivanja v urbanih območjih. Najbolj pri-

meren prostor srečavanja so naselje, mesto, ulica ali samo pot. S sprehodom so želeli organizatorji ozaveščati o po-

menu kakovostno grajenih in oblikovanih javnih prostorih na Lavi ter vključiti vse uporabnike pri njihovem raziskovanju. Konkreten predlog udeležencev sprehoda je bila postavitve košev za pasje iztrebke z vrečkami, in sicer najprej okrog vrta, kjer vodi pešpot, ob kateri je bilo prav zaradi odsotnosti takšnih košev preveč pasjih iztrebkov za nemoteno sprehajanje in druženje.

Modelna rešitev ureditve Kosovelove ulice in sajenje sadik.

2016: Trajnostna mobilnost – predlogi za ureditev Kosovelove ulice

Udeleženci so z vidika trajnostne mobilnosti proučili Kosovelovo ulico v Celju. Dijaki Gimnazije Celje – Center, s katerimi je tisto leto sodeloval Zavod Metro SR na temo trajnostnega urbanizma, so v konkretnem prostoru predstavili vizije razvoja posameznih točk ob Kosovelovi ulici. Dijaki so predlagali ukinitve parkirnih mest v ulici, ureditev parka ob šoli na mestu parkirišč ter ureditev peš in kolesarske povezave v Kosovelovi z enotnim tlakom, umestitev igrišča, zasaditev dreves, postavitev klopi, ležalnikov ... Kosovelova ulica naj bi se spremenila v »dnevno sobo« mesta. Na simboličen način so v prostoru tudi prikazali svoje rešitve in zasadili nekaj sadik.

2017: Začutim mesto

Na sprehodu po starem mestnem jedru so sprehajalci »ugasnili« oči in poskušali začutiti mesto z vsemi ostalimi čutili. Ali lahko mesto doživljamo tudi z vonjem, s sluhom in tipom? Ali se lahko po mestu znajdemo brez uporabe vida? Kako posamezni kotički mesta (ne) ugodno vplivajo na naša čutila? Tudi pri tem

sprehodu so sodelovali dijaki Gimnazije Celje – Center. Ugotavljali so, da je Celje v mestnem jedru pešcem prijazno mesto, prebivalcem pa omogoča, da večino opravkov opravijo peš ali s kolesom. Po njihovem mnenju manjka kakovostna povezava, ki bi spodbudila pešačenje in kolesarjenje iz drugih delov mesta. S Kolescem lahko zadnje čase Celjani to kar uspešno izvajajo.

Leta 2017 so se urbani sprehajalci podali na pot z zavezanimi očmi in skušali začutiti mesto z drugimi čutili.

2018: Čuteč po mestu

Celjski sprehod je tisto leto ozaveščal o pomenu dobre »hodljivosti« v mestnem jedru, sodelujoče dijake prvega letnika Gimnazije Celje – Center pa so organizatorji na sprehodu spodbujali, naj mesto zaznajo z vsemi čutili, ne samo z vidom. Tako so mu prisluhnili, ga vonjali, tipali in ogledovali na malo drugačne načine. Spoznavali so različne mestne vonjave, njegove zvoke, različne barve in materiale ... Ugotavljali so, da je mesto skupek najrazličnejših doživetij, ki jih občutijo tudi povsem nezavedno, in da ga prav ta pestrost najmočneje loči od umetno ustvarjenih novih nakupovalnih središč. Pešci pa so tisti, ki mu dajejo živost s svojo interakcijo v prostoru.

Mesta ne zaznavamo le z vidom.

2019: Življenje med reko in gozdom (urbani sprehod po Liscah)

Lisce so ena od mestnih sosesk, v katerih je življenje nad vse prijetno. Bližina mestnega gozda in nabrežja Savinje, peš dostop do mestnega jedra, mir, sosedske vezi, urejena okolica ... A vendar so tudi v tem delu Celja še priložnosti za izboljšanje prostora, so ugotavljali organizatorji urbanega sprehoda, ki živijo v tej soseski. Opozorili so na slabo prometno varnost v soseski ter pozvali k umiritvi prometa na Partizanski cesti. Pozvali smo k povečanju prometne varnosti na t. i. Čopovem mostu, na izboljšanje skupnih javnih površin soseske ... Predlagali so večjo povezanost in sodelovanje med sosedi ter se dogovorili, da bodo vsaj enkrat letno organizirali skupni piknik. Prvega so imeli že lani po koncu sprehoda.

Urbani sprehod v Liscah. Najprej o težavah, potem o radostih ...

Nikolaja Podgoršek Selič, članica uprave in tehnična direktorica Cinkarne Celje

»Resničen uspeh je tisto, kar ti uspe narediti iz svojih otrok«

Po podatkih Eurostata je v upravah, upravnih odborih oz. nadzornih svetih v slovenskih podjetjih približno 28 odstotkov žensk. Gre za dame, ki zmorejo in si upajo. In ki težave pri krmarjenju med dvema svetovoma, poslovnim in zasebnim, razumejo kot izziv. Med njimi je tudi Nikolaja Podgoršek Selič, članica uprave in tehnična direktorica Cinkarne Celje.

MARJETKA R. LESJAK

Ko sta njena otroka odrasčala, je uspešno gradila kariero in hkrati skrbela za zdrav razvoj svojih otrok. Je ena tistih mam, ki so zvečer kuhale kosilo za naslednji dan in včasih iz pisarne po telefonu z otrokoma reševale domače naloge. Ključ je, pravi tehnična direktorica, pravilna organizacija časa: »Že od malih nog sem vajena organizirati svoj čas. Pri nas doma je veljalo najprej delo in šele nato prosti čas. Dela je bilo vedno veliko in za kakšno urico prostega časa je bilo treba že zjutraj narediti dober načrt. Ta navada, da še v postelji razmislim o načrtovanih korakih prihajajočega dneva, mi je še vedno ostala.

Priprava treh obrokov za družino je sestavni del vsakega mojega dneva. Predvsem zato, ker verjamem, da je zelo pomembno, da se zdravo prehra-

njujemo in se hkrati družimo. Obroki so čas, ko si povemo, kaj smo doživeli, kaj si želimo, o čem sanjamo, kaj nas skrbi, kje si lahko pomagamo. To so trenutki, ko otroke vzgajaš, poslušaj, prepoznavaj morebitne težave in jim ponudiš roko za pomoč pri reševanju težav. Če hodiš v službo in kosila nočeš združiti z večerjo, je predprava prejšnji dan nujna.

Otroci seveda pri nalogah občasno potrebujejo pomoč. Včasih se je treba samo pogovoriti o tem, kako začeti pisati spis, včasih je treba pomagati pri preverjanju znanja in spet drugič voditi pri reševanju kakšne zahtevnejše matematične uganke. Starši smo tega vajeni. In da, ko smo začeli velike projekte, se je zgodilo, da sem morala v službi preživeti tudi popoldne in večer. Takrat sem v komandnik kabini usmerjala

sodelavce in po telefonu pomagala otrokoma pri kakšni šolski nalogi.

Ko se vaša odrasla otroka zdaj ob koncih tedna vračata domov, ju na mizi vedno čakajo njune najljubše jedi in na vse načine podpirate njuna zanimanja – s sinom na terenu fotografirate, hčer navdušujete nad šivanjem ... Kako ste ohranili tako močne vezi z njima?

Morda bo kdo rekel, da sem na službeni poti uspela, a zame je pravi in resničen uspeh tisto, kar ti uspe narediti iz svojih otrok. Otroku potrebuje red, pozornost, ljubezen, zgled, odgovornost, spodbudo, občutek varnosti, a tudi jasno postavljene meje, do kod sme. No, s tem zadnjim nismo pri nas nikoli imeli težav, bilo pa je veliko priložnosti za spodbujanje pri stvarih, ki so ju veselile. Mnogo stvari smo skupaj ustvarjali in veliko smo brali. Imam hčer in sina. Na oba sem zelo ponosna. Končala sta študij na medicinski fakulteti v Ljubljani. Hči je zobozdravnica, sin zdravnik. In imam tudi že vnuka, ki mu zdaj, ko smo ločeni zaradi koronavirusa, pravljice zvečer pripovedujem kar s pomočjo Viberja.

Pomladni meseci so tudi čas, ko starši z učenci in dijaki bolj kot običajno razmišljajo o pravilni izbiri za nadaljevanje šolanja. Zanimivo je, da soustvarjate zgodbo pretežno kemijskega podjetja, čeprav ste si kot osnovnošolka želeli v življenju početi nekaj čisto drugega. Kakšen kompromis ste sklenili?

V letih mojega odrasčanja v trgovinah ni bilo možno kupiti oblek tako kot danes. Tu in tam mi je teta kaj zašila. Ustvariti je kosa blaga nekaj, kar se prilaga telesu, se mi je zdelo kot prava mala čarovnija. Ko sem razmišljala o svojem poklicu, je bila namera zato zelo jasna. A v šoli se razredničarka ni strinjala z mano. Rekla je, da deklice s samimi peticami ne morejo biti šivilje, da si moram izbrati drugo šolo. Pregovoriti sem se pustila šele potem, ko so mi starši na koncu sedmega razreda kupili šivalni stroj in me vpisali med počitnicami v tečaj šivanja. Kakšno nepopisno veselje je bilo to zame. Od takrat sem svoja oblačila šivala le še sama. Šivanje omogoča ogromno kreativnosti, daje rezultat, ki ga lahko otipaš, nosiš. Žal imam zdaj vedno manj časa za to.

V Cinkarni ste se zaposlili takoj po študiju. Menda ste sami pri sebi mislili, da v tako »umazanem« podjetju že ne boste delali. Potem ste kot štipendistka odšli na ogled tovarne in se zaljubili na prvi pogled. Kaj ste videli oziroma doživeli?

Ko so me odvrnili od šiviljske kariere, sem se odločila za vpis v kemijsko tehnično šolo v Celju. Tudi kemija me je namreč zelo privlačila. Veliko celjskih podjetij je za to šolo takrat ponujalo štipendi-

Peka torte iz pridelkov iz sadovnjaka in vrta

Mojstrica priprave torte v 3D

Šivanje je njena strast

S potovanja po Japonski

Njen vnuk je njena velika radost.

S hčerko na Kajmanskih otokih v kraju, ki ga zaradi edinstvene pokrajine imenujejo Pekel.

jo. Tudi Cinkarna. A takrat je veljala za največjega onesnaževalca, ki ponuja najslabše pogoje dela. Zato v Cinkarno nisem hotela poslati niti prošnje. Vsa leta šolanja sem bila tako študentka Ema. Na fakulteti sem izbrala kemijsko inženirsko smer, za kar v Emu niso kazali zanimanja. Eden od profesorjev mi je svetoval, naj se grem pogovarjat v Cinkarno, a mi to nikakor ni dišalo. Nekaj mesecev sem se uspešno izogibala, potem sem le popustila in šla na razgovor v takratni TOZD Titanov dioksid. Ko me je vodja proizvodnje, inženir Cankar, peljal po obratu in razložil, kakšni so njihovi načrti, sem ugotovila, da lepšega raja za inženirja, ki hoče delati in spreminjati na bolje, ne morem najti. Cinkarna je vrnila študentsko Emu, jaz sem se takoj po diplomi zaposlila v njej. Več kot 34 let je že od takrat in izzivov mi še vedno ni zmanjkalo.

Vaš najozži krog sodelavcev predstavljajo še trije člani uprave, za katere vedno pravite, da si boljšega tima sodelavcev ne bi mogli želiti. Kako okolica, poslovni partnerji in drugi sodelavci, gledajo na vaš položaj tehnične direktorice, vendarle gre za posebnost?

Mineva petnajsto leto mojega dela v upravi cinkarne. Res je. Z najožjimi sodelavci, s katerimi sem preživela ta leta, smo ustvarili tim, katerega temelj je osnovan na trdem delu, odgovornosti, pripadnosti in neizmernem zaupanju. Vsak pokriva svoje področje, a zaradi dobrega sodelovanja meje navzven niso vidne. Nismo se vedno v vsem strinjali, a vendar smo se z argumenti in s poslušanjem na koncu vedno zedinili. In takšno delo rodi uspeh, rodi dobre rezultate, ki smo jih beležili vsa ta leta.

Položaj ženske na tehničnem področju in v moškem timu je res malo neobičajen. Sama s tem nisem nikoli imela problemov, ker mi je od nekdanje tehnika zelo blizu. So jih pa občasno imeli tisti, ki sem jih pri svojem delu srečevala. Kot ženska sem naletela tudi na kakšno žaljivo in podcenjujočo opazko, a hudih skrbi si

S sinom v Švici v Cernu pred raziskovalnim centrom, kjer gradijo pospeševalnik

zato nisem delala. Morebitna začetna nelagodnost in nezaupanje sta namreč hitro minila, ko so se začele prve tehnične razprave in smo zakorakali v resno delo.

V podjetju je zaposlenih približno devetsto ljudi. Poznate vse?

Čeprav se vključujem v vse »sfere« delovanja podjetja, hodim po proizvodnih obratih, delujem v številnih projektih skupinah in sem tu res že zelo dolgo, žal ne morem trditi, da poznam vse zaposlene. Posebej v zadnjem času, ko se jih je veliko upokojilo in jih nadomeščamo z novimi, je temu težko slediti.

Kakšne lastnosti cenite in so vam pomembne pri ljudeh, s katerimi delate?

Navdihujejo me sodelavci, ki kažejo zagnanost in kreativnost, ki jim ni vseeno, kdaj in kako bo kakšna stvar izpeljana. Zelo pomembna je vztrajnost, saj se nam vsem na življenjski poti pojavlja nešteto ovir. Za uspeh jih je treba znati premagovati, ne pa se pred njimi ustavi. Preprosto lahko rečem, da si želim delati s sodelavci, na katere se lahko zanesem.

Bel pigment titanov dioksid, ki ga proizvajate, je v skoraj čisto vsaki stvari – v plastičnem ohišju našega pametnega telefona ali oken, v papirju, na katerega pišemo, v keramični skodelici, iz katere pijemo kavo. Teško bi

brez njega, saj je praktično povsod. Po drugi strani kemija nasploh nima najbolj pozitivnega prizvoka v javnosti. Smo si pripravljeni priznati, kako zelo jo potrebujemo?

Mislím, da ne. Razlog verjetno tiči v tem, da je v svoji biti ne poznamo oziroma se njene prisotnosti ne zavedamo. Najprej jo povežemo z onesnaževanjem ali z nečim strupenim. Zadnjič mi je nekdo dejal, da se ne strinja z mojo izjavo, da ni ničesar brez kemije. Da on zagovarja pridelavo hrane brez kemije. Več kot jasno je povezal besedo kemija s fitofarmaceutskimi preparati kot

biokemije hrana pretvarja v energijo za vlečenje voza.

Kako ta »zaslužek« podjetje vrača v proizvodnjo, kaj vse se je v zadnjih desetletjih spremenilo, izboljšalo za zagotovitev varnosti in zdravja zaposlenih ter okolja, v katerem delujete?

Oh, tega je toliko, da je težko opisati. V povzetku bi lahko rekla, da tiste Cinkarne, v katero nisem hotela, že davno ni več. Danes je to podjetje, ki je v zlaganji v ekološke investicije v celoti doseglo skladnost z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami. S stalnimi izboljšavami emisije iz leta v leto znižujemo in povečujemo

Osem let je bila tehnologinja v proizvodnji titanovega dioksida, nato je enajst let vodila oddelek Razvoj proizvodov in tehnologije, petnajst let je članica uprave in tehnična direktorica.

nečim škodljivim. Gospod je voznik in denar služi s svojim tovornjakom. V njem je akumulator, ki za svoje delovanje potrebuje žveplovo kislino. In to naredimo s pomočjo kemije. Tovornjak je pred rjavenjem zaščiten z barvo in voznik sedi na sedežu iz plastike, prekritem s tkanino. Barvo, plastiko, tkanino – vse pridobimo s pomočjo kemije. Gospod bi tovor lahko prevahal tudi z vozom in s konjem, a tudi v konju se s pomočjo

energetsko učinkovitost. Posvečamo se odpravi starih bremen in rednemu vzdrževanju ter opazovanju naših visokih zemeljskih pregrad. Podjetje je urejeno, čisto in ozelenjeno. S številnimi dejavnostmi skrbimo za zdrave in varne pogoje dela zaposlenih oziroma za ustrezno osebno varovalno opremo tam, kjer drugi ukrepi niso možni.

Proizvodnje danes se nikakor ne da primerjati s tisto pred sto ali 147 leti, kolikor

je staro podjetje. Na kaj ste v smislu napredovanja tehnike in razvoja najbolj ponosni?

Znanje, razumevanje in zavedanje človeka o vplivih industrije na okolje se je v teh letih po vsem svetu močno spremenilo. Tako se je spremenil seveda tudi odnos pri nas. Težko je za nazaj kriviti predhodnike, da se niso zavedali posledic. Tako kot so v medicini izvedli veliko neuspešnih poskusov transfuzije krvi, preden so odkrili različne krvne skupine, tako je industrija pustila veliko negativnih sledi v naravi, preden smo se zavedli posledic. Nabiranje izkušenj in znanja pogosto boli.

Za Cinkarno so bili v tem smislu morda največji prelomi ugasnitev topilnice cinka, prehod proizvodnje žveplove kisline na čisto žveplo in uskladitev proizvodnje titanovega dioksida z zahtevami IPPC-direktive, na osnovi česar smo dobili tudi okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje.

Pomemben del vašega dela sta tudi skrb za skladnost z okoljskimi standardi in sledenje zakonom ter direktivam. Kakšen izziv je to za tako veliko podjetje, ki ima tako raznoliko proizvodnjo – od titanovega dioksida do proizvodnje barv, lakov, dodatkov za plastiko masterbatchev, rastnih substratov, žice in škropiv za ekološko pridelavo.

Veliko stvari je treba obvladovati. Okoljska zakonodaja se venomer zaostrojuje. To je seveda prav, a izziv, kako biti v koraku z njo ali celo pred njo je izjemno velik.

Sodelavci pravijo, da se vsakega projekta lotevate z več kot sto odstotki energije. Kateri vas trenutno zaposlujejo ali so vam v izziv?

Morda bi izpostavila projekt uvajanja novih kakovosti titanovega dioksida na trg. V izboljšanje kakovosti smo v zadnjih letih veliko vlagali. A sama investicija ni dovolj. Naši kupci so v največji meri proizvajalci barv in lakov. Te delajo po določenih recepturah. Titanov dioksid je le ena od vhodnih surovin, ki ključno vpliva na odtenek barve. Če torej izboljšamo optične lastnosti titanovega dioksida, morajo naši kupci spremeniti svoje recepture, kar v začetni fazi predstavlja delo. Boljša kakovost ponavadi zahteva tudi višjo ceno, kar kupcu običajno ni po volji. Poleg tega se kupci glede svojih zahtev med sabo zelo razlikujejo, mi pa imamo procesno in ne kosovno proizvodnjo, zato smo glede prilagajanja omejeni. Vse navedeno nakazuje trnovo pot, ki jo je treba prehoditi, da najprej bolje narediš, prepričaš kupca, da spremembo uvede, in da s tem dosežeš na koncu tudi boljši rezultat.

Vaši konjički so šivanje oblačil zase, peka, pridelava vrtnin, hoja, potovanja po svetu ... In vsi imajo skupni imenovalec, to je ustvarjalnost. Najbrž zato uživate tudi pri snovanju natečajev za osnovne in srednje šole. Letos ste izpeljali že dvanajstega. Na vsakem sodeluje približno 40 šol iz regije. S kakšnim namenom ga pripravljate?

Delo z mladimi je zame prav poseben čar. S svojimi mentorji so pravi vrelec kreativnosti in navdiha. Smo se pa pred leti odločili za izvedbo teh natečajev predvsem zato, ker bi mladim radi prikazali delovanje našega podjetja od znotraj. Jih navdušili za kemijo, za različne poklice, jim pokazali naše izdelke v njihovih domovih in naše pozitivne okoljske dejavnosti.

Foto: osebni arhiv

Otroci iz laških osnovnih šol so tudi letos jurjevali

Zelenega Jurija so priklicali kar od doma

V času šolanja na daljavo so se mnogi učitelji in učenci izkazali z veliko mero inovativnosti in so spremembo vzeli kot izziv za odkrivanje novih možnosti pri pouku in različnih dodatnih dejavnostih.

TATJANA CVIRN

V Laškem vsako pomlad že tri desetletja ohranjajo tradicijo jurjevanja, enega najstarejših običajev na Slovenskem. Zeleni Jurij naj bi prinašal sonce in svetlobo ter obujal naravo. Velikokrat je omenjen tudi v pravljicah, pripovedkah in pesmih kot pastir. V kraju so njegov prihod praznovali že v času pred drugo svetovno vojno, ga po njej spet obudili, a je nato zamrl, zadnja desetletja pa ga skrbno neguje Osnovna šola Primoža Trubarja v Laškem v sodelovanju z Možnarjem – Zvezo kulturnih društev občine Laško. Kot pravi **Petra Velikonja**, ki organizira jurjevanje v šoli zadnjih petnajst let, je bilo posebej slovesno lani, ko je prireditev slavila okrogli jubilej. Če bo lanski dogodek šel v anale, se bo v zgodovino zagotovo zapisalo tudi letošnje jurjevanje, ki je bilo res nekaj posebnega, saj so se doma tako otroci kot starši zagnano lotili priprav in izvedbe vseh opravil, ki sodijo v počastitev Zelenega Jurija.

Prejšnja leta so otroci prišli v šolo oblečeni kot pastirji in pastirice, pogovarjali so se o jur-

jevanju in nato šli na pohod po ulicah Laškega. Na določenih mestih so zapeli, dobil v dar jajca in sladkarije, včasih tudi slanino. Ob koncu so se okrepčali s tradicionalnim cvrtnjakom in razdelili, kar so dobili.

Letos je vse to odpadlo, zato pa je bolj prišlo do izraza delo doma. Petra Velikonja je navdušena nad odzivom, ki si ga je mogoče ogledati tudi na FB-strani šole. »Otrokom sem poslala navodila, kako naj pripravijo rogove, kako naj spletajo venčke, katere pesmi in plese lahko izvedejo.«

Že prvi odziv je bil zelo dober, pošiljali so fotografije, videoposnetke ... Nekateri so izdelovali rogove, drugi spletali venčke, risali na temo Jurija, peli, plesali ... Celo stripe so ustvarili. Nato so dobili še predlogo učiteljice, kako naj obeležijo 24. april, dan, ko v Laškem tradicionalno pripravljajo jurjevanje. »Za začetek sem predlagala, naj pripravijo cvrtnjak, jim poslala recept zanj in nato predlagala, naj pojejo pastirske pesmi, plešejo, ob 11. uri pa naj vsi stopijo na prosto, trobijo in

piskajo. Zelo so se potrudili,« jih pohvali mentorica, ki se zaveda, da brez velike pomoči staršev ne bi šlo.

Pri tem niso sodelovali le otroci matične laške šole s podružnicama Debro in Rečica,

ampak vse šole v občini, in sicer številni otroci od prvega do petega razreda. V pomoč so jim bili trije kratki filmi, ki jih je pripravila ekipa Šmocola, ko je lani posnela material za izdelavo polurnega filma.

Otroci so lahko videli, kako se pripraviti na jurjevanje, od odhoda v gozd po les do izdelave rogov, pletenja venčkov ...

»Ohranjanje tovrstne tradicije je pomembno,« meni Petra Velikonja. »Otroci spozna-

jo izročilo svojih prednikov, pesmi, plese in nadaljujejo običaje. Nenazadnje, tudi številne stare otroške igre na prostem so lahko v teh dneh zelo dobrodošle.«

Foto: arhiv šole

Bori Zupančič, legendarni celjski umetnik in znan karikaturist

S karikaturu nad tegobe samoizolacije

Seveda bi bilo zelo čudno, če bi doba koronavirusa, v kateri smo (kot kaže pa se počasi vendarle končuje), minila brez odziva karikaturistov. Še vsakemu pomembnemu in tudi vsakdanjemu družbenemu dogajanju, odkar se je karikatura uveljavila kot novinarska zvrst, so karikaturisti dali svoje, le kako bi lahko bilo pri koroni drugače. In prav tako bi bilo zelo čudno, če pri ustvarjanju karikatur na temo korone ne bi sodeloval Bori Zupančič, legendarni celjski umetnik in izvrsten karikaturist, eno najbolj prepoznavnih imen tega žanra. Svoje stvaritve je objavjal v vodilnih slovenskih, a tudi nekdanjih jugoslovanskih časopisih, kar precej je nekoč sodeloval tudi z Novim tednikom.

ROBERT GORJANC

Na račun koronavirusa in vseh ostalih peripetij, ki ga spremljajo (pomanjkanje in nabava zaščitne opreme ...), je bilo v dveh mesecih napisanih in izrečenih veliko šal. Kako je korona lahko dober vir motivov za sporočilne in prodorne karikature?

Že fenomen korone oziroma globalne okužbe, ki se posredno dotika vseh, je tema, ki ne more mimo karikaturistovega zašiljenega peresa. Seveda mora karikaturist v poplavi takšnih in drugačnih interpretacij o pandemiji najti lasten način, kako skozi humor in paradoksa odpreti vsaj nekaj tistega, kar je skrito v nenehni zmedbi, ki jo producira ta svetovna katastrofa.

Katera področja korone so za vas najbolj hvaležen motiv za ustvarjanje karikatur?

Karikaturisti - tisti, ki se ukvarjamo z angažirano umetnostjo - smo v nenehnem razmerju z dinamiko družbenega dogajanja. Globalnega in tudi povsem provincialnega. Pri koroni se zadeve dopolnjujejo iz ure v uro. Priteguje me, kako se na to odzivajo oblastne in strokovne strukture. In seveda splošna javnost, ki išče odgovore v okviru informacijskih tehnologij, ki obvladujejo ta svet. Odgovorov je tam seveda mnogo. Takšnih, ki se za nekatere hitro spremenijo v edino zveličavno spoznanje, za druge pa so le še v dodatek k teorijam zarot. Tu - nekje med tem - krmarim koronatematske karikature in seveda si ne domišljam, da bi stoodstotno vedel, za kaj gre v resnici. Od nekdaj sem pričakoval, da se bo svet nekoč podal v biološko vojno, a si nisem mislil, da jo bom doživel.

Je ustvarjanje karikatur na temo korone zelo zahteven izziv, glede na to, da gre za nevidnega sovražnika brez glave, rok, telesa, ki se plazi vsepovsod, celo po celem svetu, in žal tudi ubija?

Najprej sem začel temo korone upodabljati z refleksijo na znamenit lesorez Štirje jezdecji Apokalipse, ki ga je ob koncu štirinajstega stoletja ustvaril nemški umetnik Albrecht Dürer. Le da sem v duhu današnje tehnološke dobe jezdece -

kugo, lakoto, vojno in smrt - nadomestil z biomehničnimi plazilci. Gre za simbolistične groteske, ki so predvsem namenjene galerijski predstavitvi. Za namene karikiranja korone sem zato poguglal, kako izgleda ta nevidna pošast, in jo potem preoblikoval po svoje. Tako da jo lahko po potrebi narišem grozljivo ali tudi povsem preplašeno.

Kako ocenjujete odziv kolegov karikaturistov, ki so se lotili obdelave korone? Ste presenečeni nad to (množično) produkcijo?

K sodelovanju pri rubriki Karikatura dneva na portalu MMC me je povabil Marko Kočevar,

nekdanji karikaturist Dela. Odziv karikaturistov zame ne predstavlja presenečenja, saj je tematika tako aktualna, da bi bilo kaj nasprotnega že zaskrbljujoče. Dodati moram, da smo karikature objavljali brezplačno, seveda ne smemo spregledati, da so od 13. marca do 21. aprila naše karikature na portalu MMC zabeležile 380.500 ogledov. In tako - razvedrilno ali tudi razmišljujoče - pripomogle k premagovanju tegob samoizolacije, kar je bil tudi osnovni namen celotnega projekta.

Katerim temam ste se s karikaturu posvečali pred korono? Tudi bolj dnevno političnim ali bolj posebnim projektom, kot je bila serija karikatur na temo jubilejnega leta Ivana Cankarja?

Pravzaprav se karikaturi posvečam - bolj ali manj zavzeto - že od začetkov ustvarjanja. Imam jo za pomemben element angažirane umetnosti, enako tudi umetnosti nasploh, saj temelji na radikalni preobrazbi vsega tistega, kar je bistveno za normativnost konvencionalne umetnine. Že v začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja sem portretne karikature občasno objavjal na naslovnih Dela, nato v osemdesetih letih dnevno angažirane kot zunanji sodelavec ljubljane-

Bori pri portretiranju Ivana Cankarja na Glavnem trgu v Celju v Cankarjevem letu

»Vedno, ko na internetu s karikaturu pokomentiram kakšno »butalščino«, pomislim na tehnološki razvoj, ki je omogočil, da zdaj karikature nastajajo tudi s pomočjo računalniških aplikacij. Zagotovo je to zabavno in sproščujoče, a tistega nepozabnega užitka, ko zarišem prvo črto na belino papirja, ki zame takrat predstavlja kozmos in iz nje nastane nekaj, kar ljudem prenese moje sporočilo, ne more nadomestiti nobena tehnološka izmišljotina. Seveda vem, da sporočilo kmalu spolzi kot kapljica dežja po oknu neke ogromne hiše ... Kaj vem kam ... A nekam in nekoč, zagotovo!«

VITEZI BELEGA MESTA

Bori Zz

Karikatura iz pasičnega stripa Vitezi Belega mesta

skega Dnevnika in nato v mariborskem Večeru kot hišni avtor. Seveda mimo Pavlihe, kjer sem sodeloval s stripi in satiričnimi ilustracijami, ne gre. V jubilejnim letu Ivana Cankarja (2018) mi je bilo ob podpori zavoda Celeia na podlagi razpisa za izbor umetniških projektov za oživitve mestnega jedra omogočeno izpeljati celoletni kreativni proces s pisateljevimi portreti in pogovori o njegovem delu in življenju. Zaključil sem ga z dvema istočasnim razstavama: v Narodnem domu v Celju in na Dunaju, in sicer v domu slovenske kulture Korotan.

Kako bi primerjali motiviko za karikaturu aktualno političnega dogajanja in njegovih junakov danes ter čas slovenskega osamosvajanja, časa prelomnih dogodkov v svetu, padca železne zavese, Gorbačova ...?

Motivov za karikiran odziv na aktualna politična dogajanja je vedno na pretek. Vsak zgodovinski čas ima svoje junake – takšne in drugačne. Že vrsto let sodelujem z umetnostno terapijo na področju psihiatrije, zato vem, da smo ljudje splet najrazličnejših razumsko-čustvenih lastnosti. Te seveda dobijo še posebej odločilno vlogo v prelomnih družbenih okoliščinah. Pri angažiranem in v družbene razmere zazrtem karikaturnem ustvarjanju je osnovni problem največkrat v tistih, ki naj bi posredovali avtorjevo ustvarjanje javnosti. V mislih imam medije; do nedavnega so bili to predvsem tiskani. Uredniški programi, ki so bili nekoč ideološko obarvani, se danes nagibajo h kapitalistični logiki. Cenzura in avtocenzura sta neizogibni, prav tako še vedno obstajajo tabu teme ter seveda robovi, ki si jih postavljajo – ali tudi ne – avtorji in redaktorji. Usoda karikaturistov francoskega satiričnega časopisa Charlie Hebdo sproža marsikakšen razmislek. Da je karikatura »nevarena umetnost«, imamo na Slovenskem primer v fenomenu Hinka Smrekarja, ki je končal pod streli okupatorja v Gramozni jami.

V obdobju devetdesetih let je izšla vaša monografija s karikaturami, kjer ste portretirali tudi znane domače in svetove voditelje. So bili to medeni časi za karikaturu? Spomnimo se

na primer tudi legendarnih naslovnih Mladine, karikatur z naslovnih Dela, ki jih je na primer ustvarjal Franco Juri?

Knjiga Bori. Portretna karikatura je izšla pri velenjski založbi Studio Rebernik leta 1992. V njej sem zbral veliko portretov, ki niso prišli v objavo v tedanjem tisku, nekaj sem jih naredil prav za to knjigo. Hm, medeni časi ...? Če so to preveč, potem je nekaj narobe s sistemom ali s karikaturisti! Kajti politično angažirana karikatura ima vedno pridih prevratništva. Če tega ni, se spremeni v – trenutni politični opciji naklonjen – humor. Naj še omenim, da sem se pred nastopom korone dogovoril, da bom portretirance iz omenjene knjige razstavil v Trubarjevem domu upokojevcev v Loki pri Zidanem Mostu. Prav zanimivo me je, kako se bodo na njih odzvale generacije, ki so »gor rastle skupaj z njimi«. Če sem še malce karikaturistično zajedljiv, dodajam, da bi bil to dober trening za demenco. Zaradi koronarazmer sem razstavo digitaliziral, tako da lahko zdaj na moji FB-strani vsakdo »potrenira« svoj spominski potencial.

Takrat je veljalo pravilo, da politik ni pomemben, če ni na karikaturi. To danes več ne drži, mar ne? Kako je s tem danes, ko je karikatura izginila iz časopisov in se v njih pojavlja zelo redko, bolj naključno?

Ampak ... tudi pomembnost je dvorezna. Pogledajte ... Takrat – pred osamosvojitvijo – so bili politiki pomembnega kova, ki se jih ni dalo objaviti nikjer oziroma zelo težko. Od Tita, Kardelja, Dolanca ... A zanimivo ... Staneta Kavčiča, ki je bil trn v peti takratni skupni politiki zaradi cestne problematike, mi je Delo objavilo na velikem formatu. Kmalu zatem je bil odstavljen iz politike. Še bolj tragično je bilo pri Džemalu Bijediću, bosanskomu politiku, ki je tudi izražal nasprotovanja tedanji politični opciji. Nedolgo po objavi njegove portretne karikature je umrl v letalski nesreči. To omenjam, ker se v današnji informacijski dobi marsikdo sklicuje, da so edino tiskani mediji verodostojna referenca za vso potrebno strokovno objektivnostjo. A pri tem po-

Bori Zupančič (1949)

je od leta 1970 do 1980 objavjal karikature v študentskem časopisu Katedra, nato v Pavlihi, Mladini, Delu, Novem tedniku, tudi v Borbi, Kerempuhu, Oslobodenju, Ježu ...

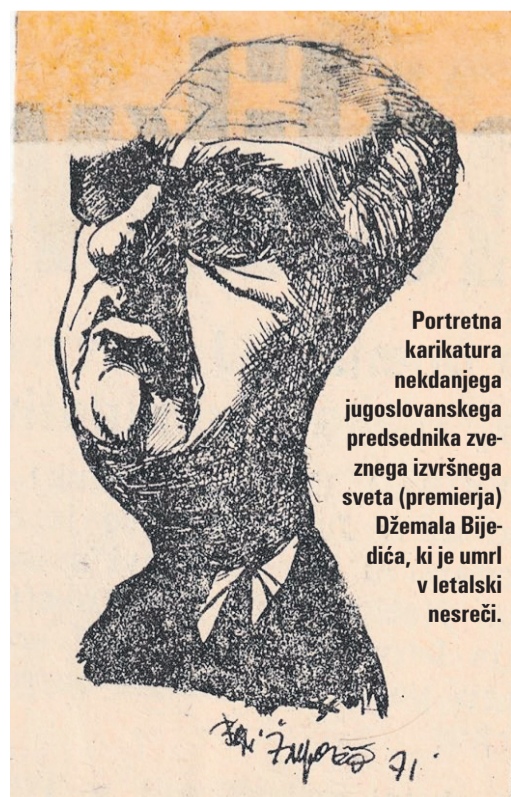
Od leta 1980 do 1990 je redno sodeloval kot dnevni karikaturist najprej pri ljubljanskem Dnevniku in nato pri Večeru. Ob tem je risal karikature tudi za 7D in Toti list, priložnostno za Primorske novice, Dolenjski list, Naš čas in celo za Komunista, kjer je imel namen narisati karikaturu, da bi ga oblast »zaplenila«, a je bil prej ukinjen.

Od leta 1990 do 2000 je izdal pri velenjski založbi Studio Rebernik knjigo Bori. Portretna karikatura (1992) in redno sodeloval z Novim tednikom, občasno pa še z drugimi mediji, tudi z RTV Slovenija.

Od leta 2000 do 2020 ustvarja satiro predvsem za zasebni arhiv in za spletne objave. Leta 2003 je v sodelovanju s Fit-Medio ustvaril in poimenoval Ekorga – ekološka maskota, s katero je Mestna občina Celje prejela nagrado na mednarodnem razpisu za okolju prijazne projekte v Kanadi. Na naslovnih Vsesledja, revije za literaturo in kulturo, je začel objavljati portrete slovenskih in tujih literatov. Ob slovenskem kulturnem prazniku leta 2012 je v sodelovanju z Muzejem novejšje zgodovine Celje odprl razstavo Obrazogled ali Fejsluk. Novi tednik je začel objavljati satirični cikel Mož, pes in pajek, na spletni strani Psihiatrične bolnišnice Vojnik so se zvrstile objave stripa Don Psih. V dogovoru, da lahko samostojno obdeluje problematiko, ki ga že od nekdanj najbolj priljubljeni – vladarji in podložniki, privilegirani in zatirani, diktatura in revolucija – je sprejel povabilo Delavske enotnosti.

Objava iz stripa Don Psih, ki ga je pripravil za spletno stran Psihiatrične bolnišnice v Vojniku.

Portretna karikatura nekdanjega jugoslovanskega predsednika zveznega izvršnega sveta (premierja) Džemala Bijedića, ki je umrl v letalski nesreči.

Ekorg – ekološka maskota

zablajo – ali nočejo ter ne smejo priznati – da so tudi ti v službi določenih interesov. Uredništva obstajajo, da operirajo z informacijami. Jih odkrivajo, skrivajo, prireajo ... Vse to z namenom. Po mojem mnenju je to odgovor, zakaj je v časopisih karikatura izginila ali se pojavi le redko.

Kako se spominjate časov, ko ste bili tudi reden sodelavec, karikaturist, našega časopisa? Koga in kaj ste takrat najbolj jemali v precep oziroma v obdelavo?

Z Novim tednikom sem začel sodelovati že zelo zgodaj. Karikature so mi bile nekakšen eksistenčni alibi, da sem se s honorarji vsaj delno prebijal skozi življenje. Ob tem želim poudariti, da so bile tudi namenska kontroverznost v mojem tedanjem umetniškem ustvarjanju, usmerjenem v konceptualizem in neakademsko slikarstvo. Seveda so bili takrat zelo drugačni časi. Brez interneta, skenerjev, računalniških programov za obdelovanje ilustracij, brez pametnih telefonov, še stacionarni so bili redkost. Zgolj pero, tuš in akvarelne ali tempera barve. Izvirnik je bilo treba oddati po pošti ali neposredno v uredništvo. In pri časopisih so pomembni roki oddaje. Tako ne bom nikoli pozabil žal že pokojnega urednika Draga Medveda, ki se je neko dopoldne s službenim avtomobilom pojavil na domačem dvorišču, počakal, da sem dokončal karikaturu za prihajajočo številko, ter jo nato nemudoma odpeljal v tiskarno. To omenjam,

ker želim ponazoriti, kako je karikaturistovo delo odvisno od osebnostnih profilov urednikov. Pravzaprav je nekaj takšnega prisotno pri vseh oblikah umetniškega izražanja. Umetnik je vedno v določenem razmerju s posrednikom njegovega ustvarjanja. Če ima slednji razumevanje za umetnikovo delo – ki je vsekakor posebna dejavnost – potem je to za umetnika pomembna motivacija. Pozneje sem za Novi Tednik risal pasične stripe, imenovane Vitezi Belega Mesta. V njih sem se skozi prisposode naših znamenitih grofov oziroma knezov loteval lokalne problematike, če pa sem se naveličal enoličnosti, sem preskočil v abstraktno hermetično eksperimentalnost. Pri tem sem še danes hvaležen Tatjani Cvirn, da jo je bila pripravljena objavljati. Nazadnje sem se na povabilo Biserke Povše – Tašič odzval s ciklusom tedenskih satiričnih ilustracij Mož, pes in pajek. Satirična avtorefleksija je naletela na ugoden odziv javnosti in tudi – česar sem bil še posebno vesel – mojih sodelavcev pri ustvarjanju humorističnega glasila Pipec. Že zaradi posebnosti teh prispevkov sem v ustvarjanju zelo užival. Vem tudi, da je bil ciklus vsebinsko izvrsten, zato sem bil prav jezen, ko je karikature redakcija ukinila ob suhoparnem odgovoru, da se morajo najprej znebiti zunanjih sodelavcev.

Foto in karikature: osebni arhiv Borija Zupančiča

V MČ Slavka Šlandra so v čistilni akciji sodelovali tudi najmlajši. (Foto: Andraž Purg – GrupA)

Čistilna akcija tokrat malo drugače

Za lepo okolje tudi v času karantene

Kot je marsikaj precej drugače v času epidemije koronavirusa, je bila letos drugačna tudi akcija čiščenja okolja v mestni občini Celje. Tradicionalna akcija v knežjem mestu je bila letos prvič med tednom, in sicer v sredo, torej ne v soboto kot ponavadi. Na njej tokrat zaradi zaprtih šol niso na organiziran način sodelovali učenci, dijaki in učitelji, ki okolico šol ponavadi čistijo ob petkih. Posebnost letošnje akcije je bila tudi, da so jo prvič na isti dan pripravile vse mestne občine v Sloveniji.

ROBERT GORJANC

Pred dnevi so se o izvedbi skupne čistilne akcije dogovorili župani mestnih občin na videokonferenčnem sestanku Skupščine Združenja mestnih občin Slovenije (ZMOS).

Prostovoljci so v Celju tudi letos pobirali smeti in embalažo na javnih površinah, zelenicah, nabrežju Savinje ter drugih vodotokov. Zaradi posebnih razmer ob epidemiji koronavirusa in zagotavljanja varnosti prostovoljcev, ki so sodelovali v čistilni akciji, je bilo treba na zbirnih mestih in na območju čiščenja

upoštevati že dobro znane ukrepe in priporočila. To pomeni, da je bilo treba paziti na ustrezno varnostno razdaljo med udeleženci akcije (vsaj 1,5 metra), upoštevati higieno kašlja in se ne dotikati oči, nosu in ust, po končani akciji si je bilo treba temeljito umiti roke z milom in si jih razkužiti.

Poleg omenjenega so udeleženci morali upoštevati še običajna vsakoletna navodila, na primer, da so pazljivo ravnali ob najdbi ostrih predmetov (odpadne pločevinke, razbito steklo) in preprečili

morebitne vreznine. Prav tako so pri čiščenju morali biti pozorni na injekcijske igle in druge nevarne odpadke, kot so posode s kemikalijami, steklenice z neznan vsebino, in na azbestne odpadke (salonitne plošče, kosi cementnih cevi, azbestni izolacijski materiali ...), ki jih sami niso smeli odstranjevati, ampak so o takšni najdbi morali obvestiti osebo, ki je usmerjala prostovoljce.

Občani ponovno izkazali odgovornost do okolja

V Mestni občini Celje so ocenili, da je letošnja čistilna akcija tudi v takšnih posebnih okoliščinah uspešna: »Občani so ponovno dokazali, da imajo odgovoren odnos do okolja in da so kot lokalna skupnost povezani tudi na področju prostovoljstva. Z veseljem so se odzvali vabilu na čistilno akcijo, zavihali rokave in v svojih mestnih četrtih ali

krajevnih skupnosti očistili okolje. Zaradi epidemije so med čiščenjem dosledno upoštevali vse že dobro znane ukrepe in priporočila.« Ob tem so v MOC dodali, da se je akcije udeležilo tudi vodstvo občinske uprave, ki je čistilo priljubljeno spre-

hajalno pot ob Savinjskem nabrežju, brežine Savinje in mestni park.

Iz podjetja Simbio, ki je vsakoletni partner čistilne akcije, so sporočili, da so udeležencem akcije razdelili 2.100 črnih vreč, 910 rumenih vreč za embalažo in 2.800 ro-

kavic iz lateksa. Pri pobiranju smeti so v Simbiu sodelovali z dvema voziloma in s štirimi delavci, skupno je bilo zbranih 2.420 kilogramov smeti.

Naš fotoreporter Andraž Purg – GrupA je nekaj utrinjkov s čistilne akcije zabeležil v Mestni četrti Slavka Šlandra.

»Ni veliko, a kar je, je preveč. Če bi celo leto bolj pazili na okolje, tudi tega ne bi bilo.« (Foto: Andraž Purg – GrupA)

Se je kar nabralo ... (Foto: Andraž Purg – GrupA)

»In bo malo lepše, mar ne?« (Foto: Andraž Purg – GrupA)

Še utrinek s čistilne akcije na Ostrožnem. (Foto: MOC)

Vrečke s pobranimi smetmi in odpadki pred večnamenskim domom v Vinski Gori.

Lepša bo tudi okolica športnih igrišč.

Zadovoljni tudi v Velenju

Tudi v drugi mestni občini v naši regiji, Mestni občini Velenje (MOV), so bili zadovoljni z letošnjo izvedbo čistilne akcije. Kot so navedli v občini, je bila akcija uspešna, v njej je sodelovalo več kot 450 občanov.

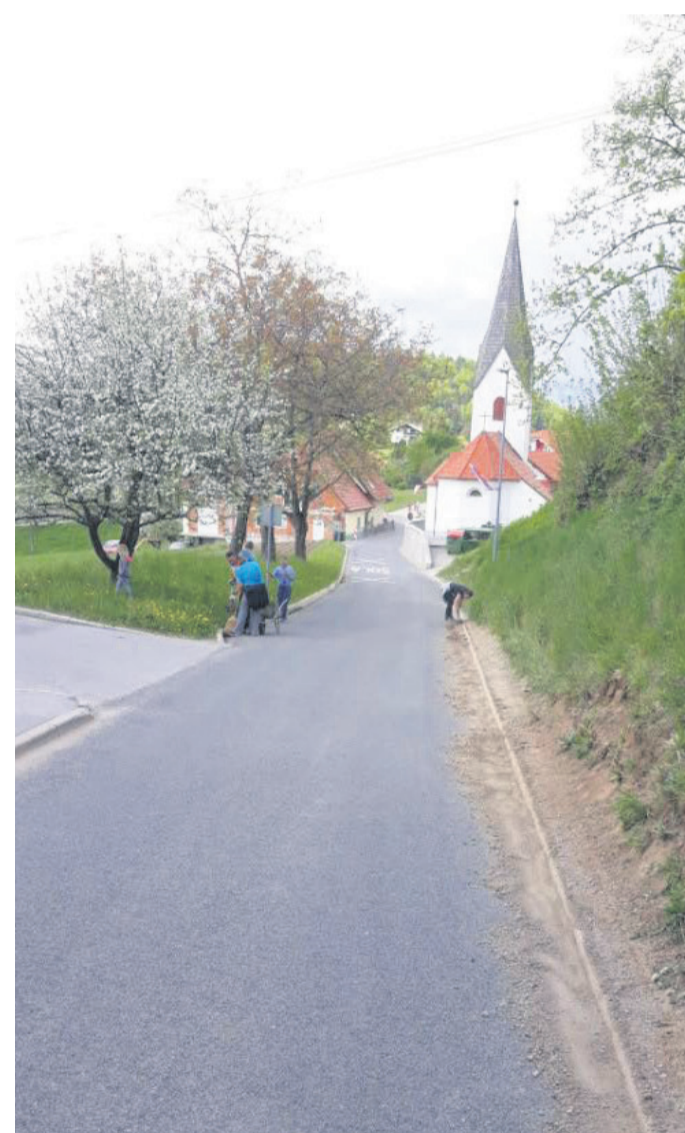
»Ponosni smo na vas. Zdaj bo naše Velenje še lepše in še čistejše,« so zapisali na Facebookovi strani velenjske občine.

Občina je za vse udeležence zagotovila zaščitno opremo in jih pred začetkom akcije seznanila z varnostnimi ukrepi.

RG, foto: FB MOV

Udeleženci čistilne akcije, ki so se je udeležili tudi predstavniki občinske uprave, pred stavbo Mestne občine Velenje.

Udeleženci akcije so čistili tudi ob lokalnih cestah.

Svetovni dan Zemlje v znamenju podnebnih ukrepov

Skupna čistilna akcija Združenja mestnih občin Slovenije je bila namenjena obeleževanju svetovnega dneva Zemlje, ki je bil 22. aprila in ga zaznamujemo že jubilejnih 50 let, letos pa je bil posevečen podnebnim spremembam.

S svetovnim dnevom Zemlje na globalni ravni opozarjamo na ranljivost in enkratnost planeta, na katerem živimo. Z ozaveščanjem o pomenu zdravega okolja, ki se ga v času epidemije še toliko bolj zavedamo, se praznovanju pridružujemo tudi v Sloveniji. »Letošnji svetovni dan Zemlje je posvečen ukrepanju proti podnebnim spremembam, kar je eden največjih izzivov za prihodnost človeštva. Pri blaženju podnebnih sprememb je pomemben zaveznik ohranjena narava. Če je ohranjena pestrost vrst rastlin in živali, če imajo vrste vitalne populacije in je genetska raznovrstnost visoka, so ekosistemi bolj odporni in se na spremembe lažje prilagajajo,« so na svoji spletni strani zapisali na ministrstvu za okolje in prostor (MOP).

Kaj lahko naredimo sami?

Trenutna situacija kaže, da so spremembe ravnanja, ki koristijo planetu, naravi in vsem živim bitjem, mogoče (na primer smotrno ravnanje z viri, kot je hrana, in ravnanje z odpadki). »Naravo Slovenije, njeno bogastvo in veliko raznolikost lahko ohranimo, če to podpira večina prebivalcev in če k temu prispevamo tudi osebno. Slovenija je med članicami Evropske unije, kjer si prebivalci osebno nadpovprečno prizadevamo za varstvo biotske raznovrstnosti in narave. Tako kažejo rezultati ankete, ki jo je pred nekaj leti objavila Evropska komisija. Svetovni dan Zemlje naj ne bo le enkrat v letu. Vsak dan lahko naredimo nekaj, s čimer jo bomo ohranili v boljši kondiciji, za kar nam bodo hvaležne naslednje generacije in Zemlja,« so še poudarili na MOP.

RG
Foto: MOP

Plakat ministrstva za okolje in prostor (MOP) ob letošnjem svetovnem dnevu Zemlje.

Nekaterih lastnikov ne zanimajo brezplačne sadike

Po ujmah pogozdovanje

Slovenija izvaja največjo spomladansko akcijo obnove gozdov v zadnjih desetih letih. Po ujmah, ki so jih uničevale zadnja leta, je treba obnoviti 37 tisoč hektarjev gozdov. Med letošnjo pomladjo naj bi bilo na 2.200 hektarjih slovenskih gozdov posajenih 1,3 milijona sadik, ki bodo državo stale 1,1 milijona evrov, omenja Zavod za gozdove Slovenije. Lastnikom sadik ni treba plačati. Akcijo obnove izvaja kljub epidemiji koronavirusa.

BRANE JERANKO

Na Celjskem je najbolj gozdnato območje Zgornje Savinjske in Šaleške doline, kjer skrbi za njegovo bogastvo območna enota Zavoda za gozdove Slovenije. Njen sedež je v Nazarjah. Enota je naredila načrt spomladanske akcije – tako glede količin kot površin – že lani. Delo na terenu so začeli pred približno mesecem in pred olistanjem. Do konca aprila je bilo posajenih približno šestdeset tisoč sadik in to na 25 hektarjih, projekt pa financirajo z evropskimi in državnimi sredstvi. »Moram reči, da so naši lastniki zelo skrbni in da dobro sadijo. Pomembna je seveda kakovost sajenja,« omenja vodja nazarske enote **dr. Darij Krajčič**. Veliko oviro predstavlja spomladanska suša, vendar na vremenske razmere ni mogoče vplivati.

Posajene so različne vrste drevja. »Najraje sadimo listavce, bukev, javor ter tudi nekaj oreha, divje češnje in smreke. Lastniki imajo še vedno najraje smreko, vendar jih od tega odvrčamo. Ko imajo neskončno veliko željo, jim zagotovimo tudi smreko,« je povedal vodja nazarske območne enote. Od smreke imajo namreč lastniki največjo korist tako zaradi višje cene kot tudi zaradi lažje prodaje lesa. »Lastniki se na vso to ponudbo tako rekoč srednje odzivajo,« ugotavlja Krajčič. Kot že povedano so sadike za lastnike brezplačne, njihova dela pa so sofinancirana. »Kljub temu da je strošek za lastnike majhen, včasih kandidate pridobimo le s težavo. Spet drugi posadijo nekaj sadik vsako leto,«

omenja vodja. Gozdovi se večinoma obnovijo tudi po naravni poti, vendar je to ponavadi daljša pot. Ob vsem tem je treba opozoriti na težave zaradi zagotavljanja zadostne količine sadik, saj v Sloveniji ni več toliko drevesnic, kot jih je bilo nekoč.

Uničujoča leta

Za gozdove Zgornje Savinjske in Šaleške doline so bila zadnja leta precej uničujoča. Leta 2014 je pustošil žledolom, decembra 2017 so sledili rušilni vetrovi, ki so se naslednje leto oktobra ponovili. »Posledica vseh teh ujm – in tudi tistih, ki segajo v leto 2008 – je, da imamo razmeroma veliko ogolelih površin. Na njih se gozd obnavlja tako po naravni kot po umetni poti,« dodaja vodja. Med hudimi posledicami teh ujm je gradacija lubadarja. Ta je prizadel lani v obeh dolinah skupaj šestdeset tisoč kubičnih metrov smreke, kar je manj kot drugod po državi. Kljub temu predstavlja lubadar veliko grožnjo gozdovom Zgornje Savinjske in Šaleške doline tudi letos. Najbolj nevaren je od dve do tri leta po ujmah, zadnja je bila leta 2018. »Letos tako pričakujemo zaradi lubadarja veliko težav,« se boji Krajčič. Za lastnike se je ob grožnji lubadarja pojavila še ena, nova težava. Les je namreč težko prodati, saj so zaradi epidemije prodajne poti onemogočene. Poleg tega, da imajo lastniki velike težave s prodajo, se je pojavil še padec cene lesa.

»Podlubnike smo na naših kontrolnih lovnihih pasteh, kjer izvajamo monitoring, letos že zaznali. Novega na-

Med obnavljanjem poškodovanih in ogolelih gozdov

pada še ni in kar ga je, je od lani. Slednjega je mogoče opaziti v manjši meri, saj so lastniki opravili sanacijo lani in čez zimo,« ugotavlja vodja območne enote v Nazarjah. Prve napade pričakuje v drugi polovici maja in junija. Veliko je odvisno od vremenskih razmer in več kot bo vročine in suše, slabše bo.

Foto: Marijan Denša in Darij Krajčič, ZGS

Pri gospodarjenju z gozdovi v Sloveniji poudarja zavod za gozdove načela sonaravnosti. Zato daje prednost naravni obnovi gozdov in to pred človekovo sadnjo sadik. Slednja je potrebna po naravnih ujmah, ko so poškodovane večje gozdne površine in naravna obnova ne zagotavlja ustrezne zasnove bodočega gozda, omenja zavod.

Območna enota v Nazarjah je letos pregledala površine, ki so v zadnjem obdobju ogolele zaradi različnih vzrokov. Glavni vzrok so bile seveda ujme. Ugotovljeno je, da je več kot osemsto hektarjev ogolelih površin. Tudi tam, kjer so gozdovi strnjeni, so zaradi vetrov, lubadarja in drugih pritiskov iz okolja načeti. Zato so med ujmani bolj občutljivi, ugotavlja območna enota zavoda za gozdove v Nazarjah. Za zgornjesavinjske in šaleške gozdove je značilno, da se zelo dobro pomlajujejo in obnavljajo tudi po naravni poti.

»Glavni izziv pri gospodarjenju z gozdovi bo prilagajanje drevesne sestave v gozdnih sestojih. Z ukrepi prilagajanja gospodarjenja z gozdovi želimo okrepiti stabilnost in odpornost gozdnih sestojev glede na pričakovane pogoste naravne ujme,« omenja Zavod za gozdove Slovenije. Ustrezne rešitve, ki jih išče gozdarska stroka, so v mozaičnem strukturiranju gozdnih sestojev, v oblikovanju prebiralnih zgradb v za to primernih sestojih in pravočasnih redčenjih odraščajočih sestojev. »Za zdrave in odporne gozdove je pomembno, da so genetsko pestri in sestavljeni iz avtohtonih ter rastiščem prilagojenih drevesnih vrst,« poudarja zavod. Takšni gozdovi se bodo lahko prilagodili hitrim spremembam v naravi.

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Šmarski podeželski zdravniki

(1870–1970) (3)

Jožef Rakež, dr. med., zdravnik v Šmarju pri Jelšah od leta 1893 do 1935

Jožef Rakež se je rodil 31. januarja 1865 v Železni Kapli na Koroškem v preprosti trški družini. Ljudsko šolo je obiskoval v domačem kraju, leta 1876 je šolanje nadaljeval na celovski gimnaziji. Prvi razred gimnazije je končal z odliko in bil sprejet na Marijanišče, kjer je v tretjem razredu prejel štipendijo Jakoba Pavliča. Zaradi odličnega uspeha je po

šestem razredu leta 1882 dobil štipendijo Gašparja Pilata, zadnja leta šolanja je nekaj zaslužil tudi s poučevanjem. Leta 1884 je maturiral in se jeseni vpisal na Medicinsko fakulteto Univerze v Gradcu.

V Gradcu so slovenski visokošolci leta 1875 ustanovili Slovensko akademsko društvo Triglav, ki so ga imenovali tudi literarno in zabavno društvo, saj so ga poleg literarnega izražanja namenili tudi zabavi. Ob raznih svečanostih so prirejali slavnostne govore, največkrat so člani predavali s področij

svojega študija. Poleg izobraževanja so mladi Slovenci v tujini potrebovali povezovalne, ohranjanje slovenske besede in domačega petja, ko so v mladih letih pridobivali svoj značaj, ustvarjali lastno mišljenje ter se kot učitelji in narodni buditelji vračali v domovino. Kot dejaven član društva se je Jožef Rakež Triglavu pridružil že na začetku študija v Gradcu. Tam je navduševal s svojimi predavanji, tako s strokovnimi s področja medicine, s katerimi je dokazoval svojo visoko strokovno podkovanost, kot s šaljivimi

Rubriko pripravlja Osrednja knjižnica Celje.

predavanji, ki so odražala njegov smisel za humor. V času študija je pod psevdonimom J. R. Mukolovecki izdal šaljive Križevačke statute, ki so pomenili slovenski zakonik veselemu pivskemu društvu.

Po opravljenem doktoratu leta 1892 je bil dr. Jožef Rakež nekaj časa pomožni zdravnik v deželni bolnišnici v Ljubljani, eno leto okrožni zdravnik v Ljutomeru, 2. septembra 1893 pa je začel svojo življenjsko pot v Šmarju pri Jelšah. Zdravniško delo priljubljenega podeželskega zdravnika je bilo vedno socialno neoporečno. Bil je zdravnik, ki je svoje znanje v dobrem in slabem delil tudi s preprostimi ljudmi. S svojim delom in izkušnjami je bil vzornik in učitelj tudi ostalim zdravnikom predvojnega sreza Šmarje.

Se nadaljuje ...

Mateja Žagar

Knjižnica Šmarje pri Jelšah

Jožef Rakež

Marko Radmilovič: Kolesar

Nesojeni kolesar med morilci

Ko mi je v teh dneh osame zmanjkalo knjig za krajšanje dolgih večerov, sem se spomnila na vabilo celjske osrednje knjižnice, da lahko njeni člani beremo tudi e-knjige na Biblosu. No, pa poskusimo nekaj novega, sem si rekla. Dovolj je bilo nekaj klikov, saj so navodila na spletni strani enostavna. Pred menoj je bil obsežen izbor naslovov iz različnih tematskih sklopov.

Ker vselej z veseljem prisluhnem pronicljivim in aktualnim satiričnim Zapisom iz močvirja, to je oddaji na Valu 202, ki jo ustvarja Marko Radmilovič, sem seveda takoj opazila ime avtorja na eni od naslovnih knjig. Še nekaj klikov in branje se je začelo. Izkušnja? Še vedno prisegam na klasično knjigo, a tudi elektronska verzija je boljša kot nikakršna.

V knjižnem prvencu je avtor zasnoval kriminalko. Govori o tem, kako se čez noč življenje srednješolskemu učitelju zgodovine Krepsu – vsi ga kličejo le po priimku – obrne na glavo. Poučevanje v elektrotehnični šoli mu ne nudi posebnih izzivov, saj večine ta predmet ne zanima. Ker si je kupil novo stanovanje v bloku izven Ljubljane, pri čemer se izkaže, da je poleg lastnikove mame v bloku edini stanovalec, je zadolžen in zato honorarno vsak teden vodi še zgodovinski krožek v bližnjem domu upokojenec. V pomladnih dneh se odloči, da se bo kilogramov, ki so se mu nabrali, znebil s kolesarjenjem. Kupi si odlično kolo in vso opremo, si pripravi podroben načrt, katere ture bo prevozil, a se začetek novega poglavja v življenju kar nekam odmika ... Dogajanje

se namreč začne vrteti v ne- navadno smer.

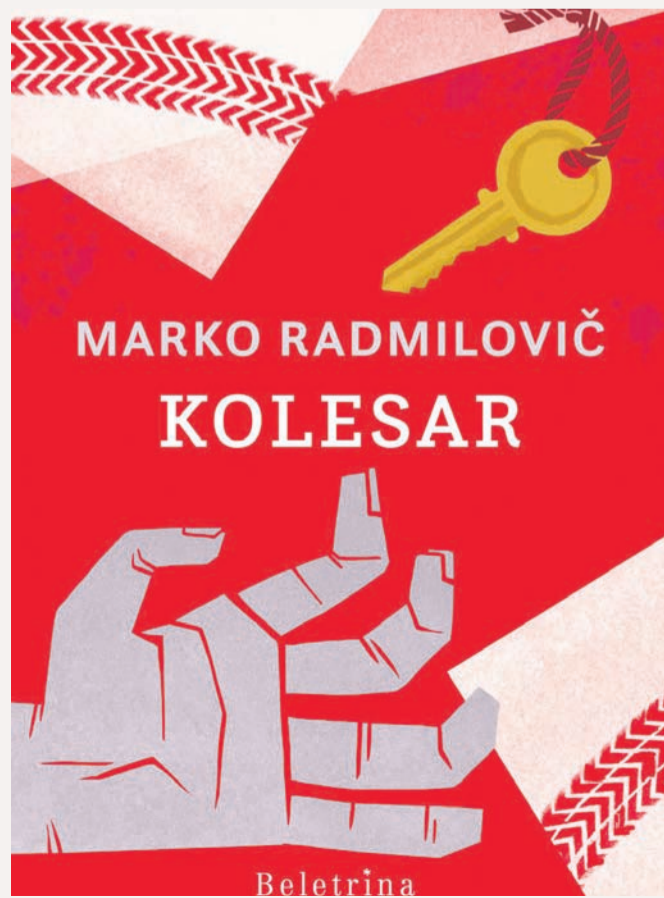
Nekega večera mu Tomazzini, eden od domskih oskrbovancev in članov krožka, v roke porine ključ in ga odsvolvi brez razlage. Naslednje jutro najdejo starčka mrtvega in za nameček še brez ene roke. Kreps je eden od osumljenih, saj so ga videli z njim, a ga zaradi pomanjkanja dokazov izpustijo. Kriminalističnemu inšpektorju Petku, še enemu zanimivemu liku romana, sicer zadeva ne da miru, a ker se težko upira pijači, mu ne dovolijo nadaljnega raziskovanja. Tako se Kreps na svojo pest loti odkrivanja skrivnosti, dokler po številnih zapletih ne izvemo, zakaj je umrl Tomazzini in kdo je držal v rokah glavne niti napete kriminalne zgodbe. Napisana je tekoče in drži bralca ves čas v napetosti, ob tem pa spretno prepleta našo polpreteklo zgodovino in usode ljudi v času vojne z aktualnimi razmerami.

Kot razkrivajo pri založbi Beletrina, se roman Kolesar delno naslanja na resnična dejstva in usode slovenskega interniranca Janeza Godca. Avtor je pred desetletjem o njem posnel dokumentarni film, tokrat pa je na temeljih te nenavadne usode napisal še roman.

TC

O avtorju

Marko Radmilovič je bil novinar na Valu 202, nato se je uveljavil v Dokumentarno-feljtonskem uredništvu Prvega programa Radia Slovenija. Z bratom Samom je ustanovil podjetje Kino Svečina, katerega filmografija šteje več kot sto naslovov. Na Valu 202 še vedno pripravlja oddajo Zapis iz močvirja. Zanj je prejel Ježkovo nagrado.

Vedno z menoj!

ALBUM S CELJSKEGA

Oranje s kravami na Klancu pri Dobrni, pomlad 1940

Pred 2. svetovno vojno je bilo na območju Slovenije (takratne t. i. Dravske banovine) pretežno ruralno gospodarstvo. Prizor na fotografiji je povsem običajen za pomladni čas, ko se je »odprlo« delo na poljih. Redkokje je bil na domačiji traktor, oralo se je predvsem

z živino, ki je bila v domačem hlevu. Nema lokrat so plug vlekli s kravami, da se je le zemlja obrnila in zrahljala za pomladno setev. Izredno težko delo je bilo to za živino in ljudi, a z izrednim spoštovanjem do zemlje, ki je dajala kruh lačnim ustom.

Prispeval: Bojan Vrečer (VREBO)

Avtor fotografije: Stanko Miklavc
Rubriko pripravlja: Domoznanski oddelek Osrednje knjižnice Celje
Info: srecko.macek@knjiznica-celje.si
Medijski pokrovitelj: Novi tednik
Vir: www.kamra.si, Album Slovenije – osebni spomini 20. st.

Pogled na mesto Beljak in Osojsko jezero z dva tisoč metrov visokega Dobrača (foto: Franz Gerdl)

Beljak ima Dravo, jezera, gore, toplice in ... celo opice

Mesto, ki ima vse razen morja

Beljak, po nemško Villach ter po italijansko Villaco, je posebno mesto že po svoji legi. Tako rekoč čez hrib sta Kranjska Gora ter nekoliko zahodnejše italijanski Trbiž, torej Slovenija in Italija ... Beljak, ki ga prečkajo številni slovenski potniki na poti v Salzburg ali Nemčijo, je vsekakor mesto, kjer se je vredno ustaviti. Zanimivi so njegovo staro mestno jedro, jezera, gore, njegove toplice ... Mesto ob Dravi ima res izjemno lepo okolico.

BRANE JERANKO

Beljak, ki je drugo največje mesto avstrijske Koroške, je obenem pomembno železniško in avtocestno križišče. To so poti, po katerih prihajajo v turistično mesto in njegovo okolico številni obiskovalci. Mesto s šestdeset tisoč prebivalci – večje od Celja – je celo najpomembnejše koroško industrijsko središče. In njegova zgodovina je pestra. Po Hitlerjevi zasedbi Avstrije ter začetku vojne je bilo na Beljak odvrženih nič manj kot dvainštirideset tisoč bomb zahodnih zaveznikov. Te so drugo najbolj bombardirano avstrijsko mesto opustošile, vendar mu je uspel ponoven razcvet.

Pri Paracelsusu

Mesto ima tako dandanes ponovno svoj čar. Njegova glavna turistična žila je med železniško postajo, Dravo in Glavnim trgom (Hauptplatz). Na hišni številki 18 je nekdanji dom znamenitega srednjeveškega zdravnika Paracelsusa, ki je upodobljen tudi na steni znamenite srednjeveške lekarne v Olimju pri Podčetrtku. Tudi na glavnem beljaškem trgu je postavljena spominska plošča rojenega Švicarja, ki je mladost preživel tudi na Koroškem. Paracelsushof, torej Paracelsusev dvor, je čudovita stavba z renesančnimi dvoriščnimi arkadami.

Na velikem Glavnem trgu je še več zanimivih stavb in spomenikov. Na njegovem robu je mogočna poznogotška cerkev sv. Jakoba z najvišjim zvonikom Koroške, s katerega si obiskovalci ogledujejo mesto ob Dravi. Sredi trga sta postavljena znamenje Sv. trojice in srednjeveški sramotilni steber. Na »prangerju«, ki je iz 16. stoletja, so upodobljeni tehtnica in meč ter štiri strahotne kazni za hudodelce. Srednjeveški kamnosek je poskrbel, da se še danes spomnimo na odsekane roke, odrezana ušesa, iztaknjene oči in na bičanje. V najkrutejših deželah sveta te kazni v 21. stoletju žal še vedno izvajajo ... In beljaški »pranger« ima zanimivo zgodovino. Pred dvesto leti so ga z Glavnega trga odstranili in vzdali v steno ob Dravi ter pred šestdesetimi od tam rešili. Blizu Glavnega trga si je vredno ogledati tudi zanimivo Usnjarsko ulico (Lederergasse), nekdanjo obrtniško ulico.

Beljak je posebej živahen v pustnem času, ko je v njem daleč znan beljaški karneval

(Villacher Fasching) Ta ima več kot stoletno tradicijo, glas o njem seže po vsej Avstriji ter izven njenih meja. Med pustnimi norijami izletniki iz Slovenije seveda ne manjkajo. In beljaški karneval je za mesto toliko pomemben, da so mu postavili celo spomenik ... Pred nekaj leti postavljena skulptura iz bron predstavlja pustnega norčka, ki sedi ob nabrežju Drave. Ob reki se seveda ni vredno sprehoditi zgolj zaradi norčka, ampak so ob njej urejene lepe sprehajalne poti.

Opice in ujede

Še zanimivejša kot središče Beljaka so njegova predmestja in njegovo podeželje. Ste vedeli, da imajo v Beljaku celo evropsko redkost, na prostem živeče opice? Te je mogoče srečati nad četrtjo Vajškra (Landskron) v beljaškem predmestju, kjer se je mogoče sprehoditi med približno sto šestdesetimi opicami. Gre za japonske makaki opice, ki jih premore tamkajšnja turistična znamenitost Gora opic (Affenberg). Posebej prepoznavne so po

obrazih živordeče barve, ki je znak, da se pariyo. V Beljaku imajo zanje na voljo kar štiri hektarje površin.

Gora opic je pod mogočnim gradom Vajškra. Že po njegovem nemškem imenu Landskron, to je krona dežela, je mogoče slutiti, da ta grad ni kar tako. Po večkratnih požarih v srednjem veku je postal razvalina, ki je danes urejena za turistične potrebe. Pri gradu je mogoče srečati še eno skupino živali in to v Orlovski areni (Adlerarena). Tam so zbrane različne ptice ujede, med njimi orli, jastrebi, sokoli, sove ... Izletniki si ogledujejo predstave s kralji neba, ki trajajo približno pol ure. Vajškra je nasploh zanimiva, saj je bila tam v starih časih slovensko-nemška jezikovna meja. Njen grad je bil nekaj časa v posesti Celjskih grofov.

Jezera in gore

Bližnja in manj bližnja okolica Beljaka je navdušujoča ... Z gradu Vajškra je med drugim čudovit razgled na Osojsko jezero, ki se začne pri Beljaku ter se vije daleč

proti severovzhodu. Za slovensko literarno zgodovino je pomembno objezersko letovišče Osoje (Ossiach), ki je med Slovenci najbolj prepoznavno po pesmi Antona Aškercu Mutec Osojski. Po koroški legendi naj bi bil poljski kralj Boleslav – morilec svetega Stanislava – pokopan v Osojah. Onkraj Osojskega jezera je 1909 metrov visoka gora Osojščica (Gerlitz), kjer je med drugim smučišče. Izletniki se iz doline povzpnejo na to goro peš, z gondolo ali po plačljivi turistični cesti.

Jugovzhodno od mesta Beljak je še ena znamenita gora. Dobrač (Dobratsch), ki se pne pod nebo kar 2.166 metrov visoko, je med drugim zanimiv, ker je prišlo v njegovi celotni zgodovini kar do treh njegovih podorov. Leta 1348, ko je bil v sosednji Furlaniji močan potres, naj bi bilo po legendi pod Dobračem zasutih kar sedemnajst vasi. Na ta močan podor spominja na pobočju Dobrača še danes območje Rdeče peči (Rote Wand), kjer je skalovje rdečkaste barve. Zadnji, manjši podor je bil pred petimi leti,

Pogled na Osoje ob Osojskem jezeru. V nekdanjem samostanu, ki je danes spremenjen v hotel, naj bi nekoč bival Aškerc Mutec Osojski. (foto: Michael Stabentheiner)

Beljak slovi po svojem pustnem karnevalu Villacher Fasching, ki ima celo svoj spomenik. Pred nekaj leti postavljena skulptura iz bron predstavlja pustnega norčka, ki sedi ob nabrežju Drave. (foto: Lois Lammerhuber)

»Njav čez izaro« ... Pogled na Baško jezero. (foto: Michael Stabentheiner)

prvi je bil že v prazgodovinskem času. Tudi na Dobrač je dandanes speljana turistična Beljaška alpska cesta (Villacher Alpenstrasse). To je gora različnih zanimivosti, ki ima pod vrhom tako imenovani slovensko in nemško cerkev. Iz notranjosti Dobrača prihaja tudi termalna voda Beljaških Toplic (Warmbad Villach), kjer so na obrobju mesta zdraviliški hoteli, kopališče ...

»Njav čez izaro«

V okolici Beljaka so vasi, ki so bile nekoč večinoma

slovensko govoreče. Še en čudovit kraj je Marija na Zilji (Maria Gail), kjer je bil pred koroškim plebiscitom župnik slovenski pisatelj Franc Ksaver Meško. Danes je Marija na Zilji predmestje Beljaka. V vasi je znamenita romarska cerkev s krasnimi oltarji, pred katerimi je nekoč maševal Meško. In v koroški deželi stoterih jezer je blizu Marije na Zilji znamenito Baško jezero (Faakersee), kjer je nastala pesem »Njav čez izaro« oziroma Gor čez jezero. Pesem, ki jo je leta 1855 napisal koroški duhovnik, pe-

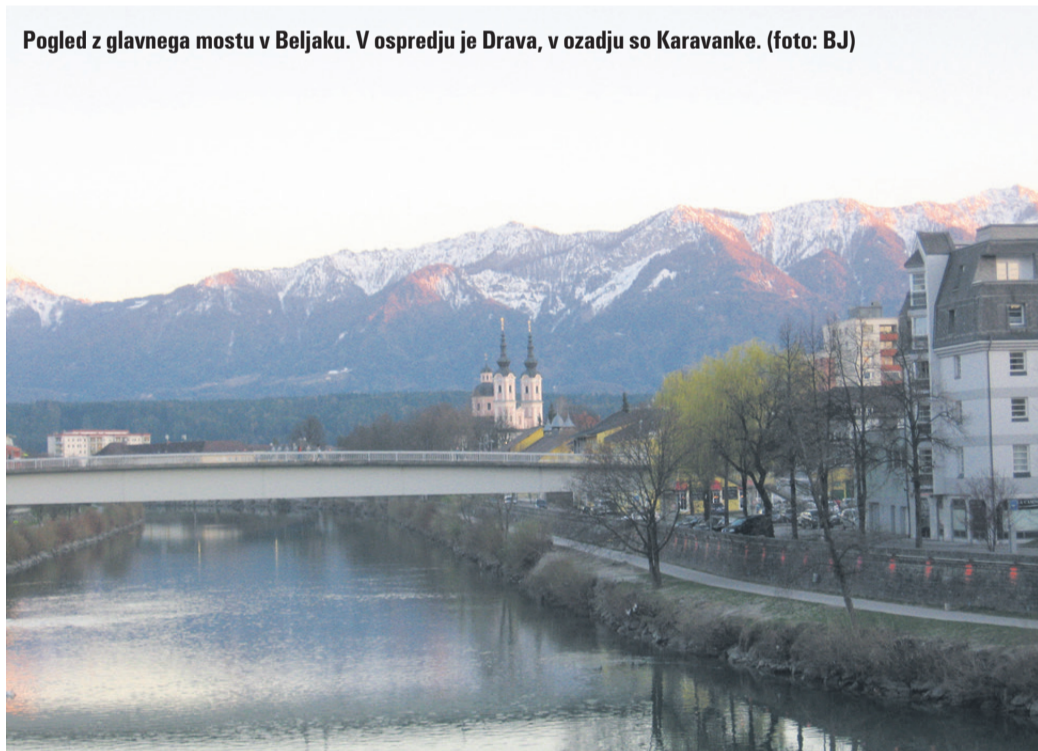
snik in skladatelj Franc Treiber (1809–1878), je postala himna koroških Slovencev. Odraža Treiberjevo bolečino med vračanjem na dom v Bačah (Faak), kjer sta mu v kratkem času umrla tako mama kot oče. Žalostno pesem so kmalu posvojili Slovenci na obeh straneh Karavank. »Njav čez izaro, / kjer je dragi dom z mojo zibeuko, / čier so me zibali mamica moja in prepeulali haji, hajo,« je bil ganjen Treiber.

Foto: Region Villach Tourismus in BJ

Na Glavnem trgu v Beljaku (foto: Josef Fischer)

Pogled z glavnega mostu v Beljaku. V ospredju je Drava, v ozadju so Karavanke. (foto: BJ)

Kongresni center v Beljaku je tudi prizorišče vsakoletnega karnevala. (foto: Adrian Hipp)

Mogočni grad Vajškra (Landskron) v beljaškem predmestju. Na hribu živijo na štirih hektarjih površin opice, na gradu so predstave s pticami ujedami. (foto: Adrian Hipp)

Kmečke lastovke so nekoliko večje od mestnih. Zgoraj so temne s kovinskim sijajem, spodaj svetle. Prsi, grlo in čelo so temno rdeči. Zelo je izrazit tudi daljši škarjast rep. (Foto: Tjaša Zagoršek)

Mestne lastovke so majhne ptice s temnim sijoče modrim hrbtom ter s svetlim spodnjim delom telesa in kratkim škarjastim repom. So izjemno spretna letalke, ki večino svojega časa preživijo v zraku in lovijo žuželke, s katerimi se prehranjujejo. (Foto: Dare Fekonja)

Ne uničujemo gnezd lastovk!

Bodo našle dovolj dobrih ljudi?

Lani smo tudi v naših krajih zabeležili kar nekaj primerov podiranj gnezd mestnih lastovk. Ob tem so zakrožile še novice, da celo inšpekcija preganja kmečke lastovke. Bomo letos kaj bolj strpni do teh zavarovanih ptic, ki jim je sicer prepovedno odstranjevanje in uničevanje gnezd? Praksa je žal drugačna. V Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) opozarjajo, da so lastovke že od nekdaj tesno povezane z ljudmi in da jim lahko pomaga vsak. »Izjemno pomembno je, da preprečimo uničevanje njihovih gnezd, tudi če ustvarjajo nekaj umazanije in iztrebkov,« pravi Tjaša Zagoršek, varstvena ornitologinja v omenjenem društvu. Zato je DOPPS pripravilo tudi predloge, kako preprečiti onesnaženje fasade pod gnezd lastovk.

TATJANA CVIRN

Nekoč je veljalo, da si lastovke ustvarijo dom tam, kjer živijo dobri ljudje. Glede na razmere imajo, kot kaže, vedno več težav pri iskanju teh ljudi ... Bo letos drugače?

Kako si lastovke v resnici izberejo svoje gnezdišče? Tjaša Zagoršek odgovarja: »Naravna gnezdišča mestnih lastovk so skalni previsi. A so se ptice v 19. in 20. stoletju preusmerile v gnezdenje na umetnih strukturah v vaseh in mestih, kjer gnezdišče posamezno ali v skupinah na hišah (pod napuščem strehe, v kotu okna, pod balkonom) ali kolonijsko na nekaterih stolpnih stavbah (npr. gasilski domovi, gospodarska poslopja, večstanovanjske stavbe).«

Kmečka lastovka gnezdi pretežno v hlevih in gospodarskih poslopih. Pri izbiri gnezdišča ni dovolj količina potencialne hrane, ki je na voljo, ampak morajo ustrezati tudi drugi dejavniki, kot so neoviran dostop do gnezda, primerna strukturiranost hleva (police za gnezdenje,

leseni tramovi ...) ter stalna prisotnost živine v hlevu.

Več sto kilometrov na dan

V teh dneh se lastovke vračajo v naše kraje iz svojih prezimovališč v podsaharski Afriki. Tja odletijo konec septembra, vendar se lahko selitev zavleče še pozno v oktober. Mladiči drugega legla so lahko namreč septembra še vedno v gnezdu, pojasnjuje varstvena ornitologinja. »Spomladi se vračajo in pri tem prepotujejo več sto kilometrov na dan s povprečno hitrostjo več kot 30 km/h, kar je precej utrujajoče. Te majhne ptice so na poti izpostavljene stradanju, izčrpanosti in nevihtam, zato ob vrnitvi v našo deželo potrebujejo vso pomoč, ki jo lahko dobijo, da si opomorejo. Starejše ptice se na območje gnezdenja vrnejo pred mlajšimi in običajno zasedejo svoja stara gnezda. Ta so velikokrat poškodovana, zato jih začnejo nemudoma popravljati, kar jim vzame manj časa kot gradnja novega gnezda.«

»Če bodo ljudje poskrbeli za svoje leteče sstanovalec, bodo ti vzdrževali ravnovesje v njihovem okolju z lovom žuželk in jim tudi popestrili vsakdanjik. To bo zahtevalo le nekaj malega potrpljenja in dobre volje, za ptice pa bo pomenilo preživetje v čedalje bolj zahtevnem okolju.«

Večina parov nastane že med selitvijo, ptice se nato parijo v gnezdu, ki ga pri obeh vrstah lastovke gradita tako samec kot samica. Gnezdo je zgrajeno v glavnem iz blata in travnih bilk ter je prepojeno s slino. Samica znese v začetku maja tri do pet belih jajc, ki jih valita oba starša. Valiti začneta, ko samica znese zadnje jajce, tako da se mladiči po približno dveh tednih izvalijo istočasno. Mladiče hranita prav tako oba starša. Mladiči prvič poletijo po 22 do 23 dneh od izvalitve, odvisno od velikosti legla in vremena. Po prvem poletu starša mladiče še nekaj dni hranita in spita z njimi v gnezdu, vendar se ti hitro osamosvojijo. Že nekaj dni po tem, ko se mladiči v

gnezdu ne vračajo več, začne par s ponovnim gnezdenjem. Par uporabi kar staro gnezdo, ki ga zamenja le v primeru, če je prvo leglo propadlo.

Vedno več odstranjevanj gnezd

Pobijanje lastovk in odstranjevanje gnezd sta prepovedana. »V Sloveniji so vse vrste lastovk zavarovane z Uredbo o zavarovanih prsto živečih živalskih vrstah. Zavarovana so tudi njihova gnezda, kar pomeni, da jih je prepovedano odstranjevati in uničevati,« pojasnjuje Tjaša Zagoršek. »To je mogoče le v izjemnih primerih, če izvajalec pred tem pridobi posebno dovoljenje, ki ga

Če ljudje opazijo uničevanje gnezd lastovk, lahko zadevo prijavijo DOPPS. Lahko pišejo na elektronski naslov dopps@dopps.si oziroma prijavo oddajo s pomočjo spletnega obrazca <https://stopkrivolov.ptice.s/podaj-prijava/> ali pa društvo o tem obvestijo na telefonsko številko 031 439 051. Prijavo lahko oddajo tudi na Inšpektorat RS za okolje in prostor.

izda Agencija RS za okolje in prostor. Gnezda je dovoljeno odstraniti tudi v primeru, če ima izvajalec gradbeno dovoljenje (npr. za prenovo hiše). Toda tudi v primeru naštetih izjem je treba poskrbeti, da gnezd ne odstranjujemo v času, ko lastovke gnezdišče torej od spomladi do jeseni,« poudarja ornitologinja.

Društvo kljub temu vsako leto zabeleži več primerov odstranjevanja gnezd mestnih lastovk. »Od leta 2000 do 2019 smo zabeležili petnajst večjih primerov odstranjevanja gnezd, kjer je bilo prizadetih vsaj 610 gnezd mestnih lastovk, saj je na eni stavbi

običajno več gnezd.« Za vsak primer, ki so ga ugotovili, so v društvu oddali prijavo inšpekciji. »A žal je ukrepanje inšpektorata pogosto zelo počasno,« ugotavlja Zagorškova.

Lani je odmevala novica, da naj bi inšpekcija za varno hrano zahtevala odstranjevanje gnezd v hlevih. Zagorškova pravi: »Seznanjeni smo bili s tem primerom in smo tudi želeli ukrepati, a se lastnica posesti s tem ni strinjala. Tako da zelo težko komentiramo ta poseben primer. Je pa seveda vsako pozivanje k takšnemu ravnanju ne samo moralno sporno, ampak tudi protizakonito.«

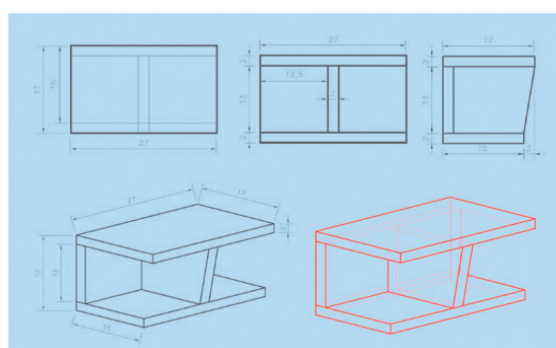
DOPPS ocenjuje, da naj bi bilo v Sloveniji med petdeset tisoč do sto tisoč parov mestnih in od 180 tisoč do 290 tisoč parov kmečkih lastovk.

Če so gnezda mestnih lastovk za ljudi moteča, lahko 80 centimetrov pod gnezdom namestijo varovalno polico, ki bo prestrezala njihove iztrebke. DOPPS svetuje, kako preprečimo onesnaženje fasade pod gnezd.

NAMESTITEV VAROVALNIH POLIC

Ker se iztrebki mladičev mestnih lastovk nabirajo pod gnezdom lahko z namestitvijo varovalne police preprečimo onesnaženje fasade. Varovalno polico namestimo 70 - 80 cm pod gnezdo.

Kako preprečimo onesnaženje fasade pod gnezd mestnih lastovk?

NAMESTITEV GNEZDITVENIH POLIC

Mestna lastovka si lahko zgradi gnezdo tudi na povsem navpični steni, če je le-ta primerno groba. V primeru zelo gladke fasade pa je namestitev gnezditvenih polic nadse dobrodošla.

Ker je mestna lastovka kolonijaska vrsta, poskrbimo le, da pri nameščanju omogočimo gnezdenje več parom hkrati. Pomembno je tudi, da gnezditvene police niso izpostavljene dežju, ter da so nameščene vsaj 3 m od tal in da vsaj 10 m pred steno ni nobene večje ovire (druga stavba, veliko drevo, itd.)

»Uničena gnezda lastovk niso le protizakonito dejanje, so tudi pokazatelj pomanjkanja vsakega sočutja do živih bitij in popolne brezbržnosti odgovornih.«

Slovenska Istra skriva bisere, ki jih je vredno odkrivati

Med oljčnimi nasadi in vinogradi

Letos nam sporočajo, da naj ostanemo tudi v času dopusta doma oziroma v naših krajih. Kar se mene tiče, nimam težav, saj to počnem že vrsto let. Ste tudi vi kdaj odkrivali kakšen del naše dežele in ugotovili, kaj vse ponuja? Kaj če bi letos namesto naravnost na morje zavili v vasice slovenske Istre? Odkrili boste bisericke, ki jih niste poznali, in še odlično hrano ter vino vam bodo ponudili na tamkajšnjih domačijah.

TATJANA CVIRN

Ko se boste peljali proti morju, se pri Črnem Kalu usmerite proti Hrastovljam. Tamkajšnja cerkev sv. Trojice sodi v sam vrh zakladnice našega srednjeveškega stenskega slikarstva. Voden ogled vam bo razkril skrivnosti nastanka fresk iz 15. stoletja, njihov pomen in vsebino. Triladijsko cerkev je leta 1490 v celoti poslikal Janez iz Kastva s pomočniki; gre za najboljše ohranjen srednjeveški slikarski kompleks na Slovenskem. Cerkvica je poslikana s prizori iz Stare zaveze in s predstavami življenja in dela v dvanajstih mesecih leta. Najbolj znamenita poslikava je zagotovo Mrtvaški ples, ki prikazuje nemoč tako revežev kot bogatašev (spre-

vod prikazuje like od otroka do berača in trgovca ter do kralja in papeža), ko ponje pride smrt. Ne pomagajo niti prošnje niti podkupnine. »Je zato vse pehanje za materialnim bogastvom v času življenja sploh smiselno?« se človek vpraša ob poslikavi. Cerkev je vredna ogleda tudi zaradi arhitekture in okolja. Ob njej je lep pogled na kraški rob, kar že zbudi skomine za jesenski pohodniški izlet, ko tam zažari rdeči ruj.

V »osmico« na domače dobrote

V Kubedu, kjer se lahko ustavite v nadaljevanju popotovanja, boste našli ohranjen del srednjeveške utrdbе, ki je nekoč fevdalnim gospo-

Obnovljena Tonina hiša

darjem omogočala nadzorovanje trgovskih poti med celino in morjem. V bližini cerkve je zvonik iz belega kraškega kamna, ki je služil v obrambne namene, saj so se v njem domačini skrivali pred Uskoki in Turki, ki so v naše kraje vdirali v 15. in 16. stoletju.

Po ogledu vasi se bo prilegla pokušina okusnih suhomesnatih domačih dobrot in vina v eni od tamkajšnjih »osmic«. Tradicija prodaje v teh domačih kletih izvira iz časov Marije Terezije in avstrijskega cesarja Jožefa II., ko je bil izdan dekret, ki je vinogradnikom dovoljeval osemdnevni rok za točenje vina. Po tem dekretu je lahko kmet oziroma vinogradnik prodajal vinske presežke iz preteklega leta v tako imenovanem vinotoču pod vejo. Vinotoč, v katerem je kmet prodajal svoje vino brez davka osem dni v letu, je dobil ime »osmica«. V zadnjem času se je uveljavilo pravilo, da lahko ena klet organizira »osmico« največkrat dvakrat na leto po deset dni, in sicer, dokler ima lastno pijačo in hrano.

Če ste ljubitelj tamkajšnjega značilnega črnega refoška, ne boste mogli mimo Marez-

ig, ki so središče pridelave tega odličnega vina.

Življenje nekoč

Ko se boste potepali po notranjosti slovenske Istre, zavijte še v vasico Sv. Peter, kjer je na ogled obnovljeno tipično bivališče podeželskih prebivalcev z etnološko zbir-

ko. Grajeno je iz kamna, ki je poleti s hladom ščitil prebivalce pred pripeko, pozimi pa lovil tople sončne žarke. V Tonini hiši boste zaslutili, kakšno je bilo življenje na Krasu pred desetletji, saj so v domačiji na ogled tako pohištvo kot oprema in osebni predmeti iz časov, ko je v hiši

živela Tona Gorela, bogata kmetica, ki je sama s pomočjo delavcev skrbela za domačijo in za prodajo pridelkov v obalnih mestih. V pritličju so obnovili oljarno z mlinom in s stiskalnico oljk ali torklo. Če ste ljubitelj oljčnega olja, se brez njega zagotovo ne boste odpravili proti domu.

Torkla oziroma stiskalnica oljk

Mrtvaški ples v cerkvi v Hrastovljah

Oljčni mlin (Foto: brošura Pomorskega muzeja Piran)

Cerkev sv. Trojice v Hrastovljah

DEVETA SEZONA AKCIJE

2020

Foto: Nataša Müller, oblikovanje: Andreja Balja

NAJ MATURANTKA IN NAJ MATURANT

Finale! Zdaj gre zares!

www.nt-rc.si

Februar

Lana
Grešak10
točkGašper
Gobec02
točk

Marec

Maša
Volavšek30
točkDavor
Završek04
točk

April

Ana
Slomšek50
točkLuka
Vovk06
točk

novatel

citycenter
VIA MOBILIS

novi tednik

radio celje

Zmagovalca se bosta potegovala za pametni telefon podjetja Novatel in Desetake Citycentra Celje v vrednosti 250 evrov.

Ob koncu akcije bomo med vsemi, ki bodo glasovali, izžrebali dobitnika pametnega telefona podjetja Novatel!

GLASUJTE!

NAJ MATURANTKA IN NAJ MATURANT KUPON 2020

Glasujem ZA maturanta/ko

številka

Podatki o glasovalcu:

Ime in priimek:

Naslov:

E-naslov:

Telefon:

Ali ste naročnik Novega tednika? DA NE **novi tednik** **radio celje**

Pred nami so letošnji finalisti akcije, ki ste jih bralci izbrali vsak mesec od februarja do aprila. Februarja sta zmagala Lana Grešak (Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje) in Gašper Gobec (Srednja šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje), marca Maša Volavšek (Gimnazija Lava ŠCC) in Davor Završek (Srednja šola za strojništvo mehatroniko in medije ŠCC) in aprila Ana Slomšek in Luka Vovk, oba dijaka Srednje šole za kemijo, elektrotehniko in računalništvo Šolskega centra Celje.

Za zdaj še ni jasno, kakšen bo končni obračun zmagovalcev finala, za katera je bilo predvideno, da se bosta junija na javni prireditvi pomerila za pametni telefon, ki ga podarja podjetje Novatel iz Celja, in Desetake Citycentra Celje v vrednosti 250 evrov.

Bralci lahko v vsaki številki s pomočjo kupona glasujete tudi za enega od finalistov. In se sami potegujete za lepo nagrado, pametni telefon podjetja Novatel.

Sto točk učiteljev

Razrednik ali učiteljski zbor lahko tudi v finalnem delu izbranemu kandidatu ali kandidatki dodelita

dodatnih sto točk za njegovo učno in delovno uspešnost. Svojo odločitev nam morata sporočiti na elektronski naslov tednik@nt-rc.si.

Pravila glasovanja

Na posameznem kuponu lahko glasujete za enega maturanta ali za eno maturantko.

Pri glasovanju bomo upoštevali le originalne pravilno izpolnjene kupone, ki nam jih boste poslali po pošti ali prinesli osebno.

Za kandidate finalnega kroga lahko glasujete do torka, 2. junija, do 12. ure.

Kupon pošljite na naslov Novi tednik, Prešernova ulica 19, 3000 Celje.

S podpisom tega kupona dovoljujem, da upravljalec podatkov, podjetje NT&RC, uporablja in shranjuje posredovane osebne podatke v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in s splošno uredbo EU o varstvu osebnih podatkov. Sodelujoči dovoljuje, da NT&RC navedene podatke obdeluje v svojih zbirkah za namen pridobivanja novih naročnikov. Sodelujoči v primeru, da je izžreban, dovoljuje objavo svojega imena, priimka in kraja bivanja v Novem tedniku. Navedene osebne podatke lahko NT&RC hrani in obdeluje do pisnega preklica privolitve sodelujočega. Na podlagi veljavne uredbe lahko posameznik kadarkoli preklicuje soglasje za obdelavo podatkov, zahteva popravek ali izbris podatkov, in sicer pisno na naslov: NT&RC, Prešernova 19, 3000 Celje ali na tednik@nt-rc.si.

Po vsem svetu za dober namen teklo več kot 77 tisoč ljudi

Dobrodelni tek Wings For Life World Run je bil v svoji sedmi izvedbi nekoliko drugačen kot smo bili vajeni v preteklih letih. V 104 državah po svetu so udeleženci tekli le s telefonsko aplikacijo, ki je poskrbela za nepogrešljivo (virtualno) zasledovalno vozilo ter povezala vse prijavljene tekače in organizatorje. Končno število tekmovalcev se je ustavilo pri številki 77.103, od tega jih je v Sloveniji teklo 340. Skupaj je bilo za fundacijo Wings For Life zbranih 2,8 milijona evrov.

Po vsem svetu so se tekači na pot podali istočasno, pri nas ob 13. uri, virtualno zasledovalno vozilo pa jih je začelo loviti čez pol ure, vse seveda z enako hitrostjo. Ta se je počasi stopnjevala, dokler ciljna črta ni ujela vseh tekmovalcev. Najdlje sta pritekla Rusinja Nina Zarina (54,23 km) in Britanec Michael Taylor (69,92 km). V Sloveniji sta bila najboljša Luka Kovačič z 42,35 kilometra in Tea Oberdank z 28,11 kilometra. Slovenski tekači so bili veseli sprostitve gibanja izven lastnih občin, saj so tako lahko izbrali najboljše trase za svoj tek.

Luka Kovačič, vrhunski gorski tekač, tudi trikratni zmagovalec teka na planiško letalnico in tekmovalni turni smučar, je po teku povedal: »Štartal sem v Martuljku, šel najprej do Rateč, do meje, tam sem obrnil nazaj do gozda Martuljek, do Mojstrane in spet nazaj do gozda Martuljek in se je ravno izšlo, za las čez 42 km, kot je dolg maraton. To razdaljo sem si tudi zadal kot cilj. Tek z aplikacijo je bil zanimiv, ker spodbuja za vsak pretečen kilometer. Glede na to, da se trenutno v svetu nič ne dogaja, je bila to super in zabavna zadeva. Zaradi aplikacije sem imel vsaj malo občutka, da nekdo navija zame, da me spodbuja,

pove lepo besedo. Moji prijatelji so tekli drugod po Sloveniji in jim je bilo tudi zabavno. Če vsi ob isti uri štartamo, je ne glede na razdaljo super občutek, da z nekom tekmuješ in se imaš dobro. Sploh v tem času.«

V Sloveniji smo ujeli še Petra Kauzerja, ki je veslo tokrat zamenjal za tekaške copate: »Tekel sem v Hrastniku proti Radečam. Hotel sem preteči malo več kot prejšnja leta. Prej namreč nikoli nisem mogel, ker smo imeli v

tem času vedno tekme. Cilj je bil, da pretečem 20 km, in na koncu sem ga presešel. Tek z aplikacijo mi je ustrezal, ker najraje tečem sam. Če bi bil letos mogoč organiziran skupinski tek v Ljubljani, bi zagotovo pretekel še več.«

»V zadnjih tednih smo vsi doživeli omejitve v svojih osebnih življenjih, vendar se stvari izboljšujejo. Ljudje s poškodbo hrbtenjače pa se z omejitvami srečujejo vse življenje. Tudi oni sanjajo o tem, da bi dobili svojo svobodo nazaj in spet počeli stvari, ki jih imajo radi,« je dejala Anita Gerhardtter, izvršna direktorica neprofitne fundacije Wings For Life, katere misija je najti zdravilo za poškodbe hrbtenjače. »Danes se je več kot 77 tisoč ljudi združilo, da bi ljudem s poškodbo hrbtenjače dali to upanje.«
BP

Luka Kovačič

»Videošnops« ali nov način druženja

Nikoli si nisem mislil, da bom kdaj ob video povezavi pil »šnops«. S prijatelji smo se ponavadi dobivali za rojstne dneve, včasih tudi še kdaj vmes in za božič ali kakšen drug državni praznik iz prejšnjega sistema, se pravi dan vstaje, dan republike ...

To lepo navado negujemo še iz študentskih let. Smo štirje prijatelji iste generacije, žal iz različnih občin, kar nam je v času epidemije po-

polnoma uničilo koncept druženja. Vedno smo se srečevali, kot se za starejšo generacijo spodobi. Razna družabna omrežja nam niso bila bli-

zu. Dva prijatelja sta sicer občasno uporabljala Facebook, dva sva bila pri teh novih načinih popolna amaterja in nama je bilo ljubše druženje v pravem pomenu besede.

Otroci so se seveda ob naši nevednosti norčevali in križali v smislu, če te ni na Facebooku, ne obstajaš.

Nismo se prav sekirali zaradi tega. Kaj pa otroci, ki ves čas buljijo v telefone, sploh vedo o pravem druženju?

V času koronavirusa sem praznoval rojstni dan in v normalni situaciji bi se dobili na našem običajnem mestu, naročili pice in pivo ter razpravljali pozno v noč. Običajno ni bilo teme, ki je ne bi obdelali. Od politike, službe do žensk in spominov na študentska leta.

To je bilo ravno v zadnjem tednu, ko so zaprli vse lokale. Žal nam nekako ni uspelo in padli smo v sistem karantene. Po telefonu smo se dogovorili, da se bomo dobili naslednji teden. Nevedni in optimistični, kot smo bili še takrat na začetku ukrepov, smo verjeli, da se bomo res lahko dobili. Kmalu je postalo jasno, da druženja v našem priljubljenem lokalni in z našo priljubljeno natakario, ki je že vnaprej vedela, kaj bomo naročili, še dolgo ne bo. In potem me je poklical prijatelj in predlagal, da bi se zvečer slišali in videli s pomočjo videopovezave. Halo, kaj, po kakšni povezavi? Pa daj, ne bodi smešen, ne bom gledal v telefon in zraven pil piva ...

A me je prepričal. In tako smo v soboto vzpostavili videopovezavo in ob osmih zvečer vsi gledali v telefon ter se veselili druženja. Koliko smo se imeli pogovoriti. Prav neverjetno, kako smo pogrešali druženje in kako smo uživali, ko smo se videli s pomočjo ekrana telefona. Najprej

smo se malo zgražali, češ, zdaj že starci buljimo v zaslon. Potem smo se sprostili, si telefone namestili na primerno mesto in razpravljali. Prvič smo hitro zaključili, saj se je enemu od nas izpraznila baterija na telefonu in smo potem vsi solidarno zapustili videosejo.

Naslednjo soboto smo zadevo ponovili. Pridružile so se tudi žene, ki so na začetku vljudno nekaj rekle in spile, potem so odšle gledat svojo priljubljeno nadaljevanko po televiziji. Tudi kakšen otrok je prišel mimo telefona in pomahal v kamero, pri čemer se je očitno muzal, češ, aha, zdaj pa tudi naši stari buljijo v telefon.

Tako imamo zdaj vsak sobotni večer rezerviran za druženje s pomočjo videopovezave. Prej se pokličemo ali si pošljemo SMS, da se dogovorimo za uro. Potem prijatelj skliče sejo in vsi nestrno čakamo, da se vzpostavi slika ter si mahamo v ekran.

Pred tedni bi se mi zdelo to prav neumno. A zdaj se mi zdi dobra ideja in zanimiv način druženja ter sprostitve. Poimenovali smo ga kar »videošnops«. Po prvem poskusu, ko smo vsi pripravili šilce žganja in nazdravili.

Upam, da se bomo lahko čim prej videli v živo in nazdravili, kot se spodobi. Do takrat bomo pridno ostali doma in nazdravljali s pomočjo telefona. »Videošnops« bo za vedno ostal naš in zagotovo se ga bomo z veseljem spominjali tudi v časih, ko bo druženje spet dovoljeno.

SK, foto: Pixabay

Hudo

V teh dneh je najhuje tistim ženskam, ki so se poročile zaradi denarja. Morajo gledati moža, denarja pa nimajo kje zapravljati.

Varčevanje

Celo leto varčuješ za morje, na koncu pa denar porabiš za moko, kvas in toaletni papir.

Kot nekoč

Spet se počutim kot pri šestnajstih letih. Spet imam dolge lase, bencin je poceni, a nikamor ne smem.

Poroka

Spet so dovoljene poroke. Se lahko poročim s komerkoli ali samo z osebo iz istega gospodinjstva?

Tuširanje

Že kdo ve, ali se že lahko tuširamo ali si še vedno samo umivamo roke?

Domača naloga

Osnovna šola, pouk na daljavo, kemija, domača naloga: Kaj veš o Marie Curie?
Odgovor učenke: Pravilno se napiše Mariah Carey.

Varstvo podatkov

Sestra pride iz ordinacije v čakalnico: »Zaradi tajnosti podatkov vas ne smem klicati po imenih. Kdor ima koronavirus, naj gre naprej.«

Ni tako slabo

Lahko bi bilo še slabše! Lahko bi se koronavirus zgodil pred petnajstimi leti. Zaprti bi bili v hiši z Nokio 3310, na voljo bi imeli 50 SMS in 10 ur za klice.

Jedilnik

Moje sledenje časa v času koronavirusa:
obdobje segedina
obdobje ričeta
obdobje jote
obdobje odmrznjenega segedina
obdobje odmrznjenega ričeta
obdobje odmrznjene jote
April je mimo!

Samo infarkt

Zaradi oteženega dihanja in bolečin v prsih sem poklical zdravnika.
Rekel je, naj me ne skrbi, nimam koronavirusa, samo srčni infarkt je.

Oven

Občutili boste pravo olajšanje, saj bosta vaš trud in prizadevanje poplačana. Ne pozabite ob tem na tiste, ki so vam stali ob strani, ko ste bili v stiski. Razveselite se tudi malenkosti, ki so sestavni del vašega vsakdana. Vaš vladar v znamenju vodnarja vam bo dal nekaj odličnih idej, kako spreminjati stvari, ki se morajo spreminjati. Vaše razpoloženje bo nihajoče, potrebovali boste več časa zase.

Bik

Čas ni najprimernejši za pomembnejše odločitve, zato jih odložite na kasnejši čas. Prijatelj bo potreboval vašo pomoč. Prav bi bilo, da se poglobite v njegov problem in skušate pravilno svetovati. Vaša vladarica biva v dvojčkih, zato bo komunikacija vaš odličen adut. Prestavlja se v retrogradno gibanje, dobro se morate pripraviti na nekoliko bolj naporno obdobje do konca junija.

Dvojčka

Vaše družabno življenje bo pestro. Srečali boste nekaj novih ljudi, pojavili se bodo tudi stari prijatelji. Naj vas pri navdušenju ne zanese predaleč, ne zanemarite svojih delovnih obveznosti. Vaš vladar biva v znamenju bika, zato boste pridni, delavni in potrpežljivi. Ovirata vas lahko trma in nepopustljivost, priporočljivo je nekoliko več prilagodljivosti, še posebej v partnerskem odnosu.

Rak

Ni treba, da vas obdaja strah, kako bo v prihodnje. O svojih načrtih ste dobro premislili, zato ste tudi na dobri poti do sreče. Vajeti imate v svojih rokah, zato zavijajte rokave in se lotite dela. Močnejše bo izpostavljeno vaše čustveno življenje. Današnja polna luna v znamenju škorpiona vam bo prinašala strast in potrebo po izražanju nakopičenih čustev.

Lev

Prihodnje dni se osredotočite z najbolj pozitivnimi mislimi. Še malo bo treba stisniti zobe in zdržati, potem vas čaka bistveno bolj sproščeno in prijetno obdobje. Vaš vladar biva v biku, daje vam obilo moči, potrpežljivosti in predvsem delavnosti. Rezultati se bodo pokazali kmalu, zato ne obupajte zaradi malenkosti. Veliko energije boste vlagali v razširitev na delovnem področju.

Devica

Partnerja boste presenetili z nenavadno potezo. Najprej bo presenečen, kasneje se bo strinjal z vašim načrtom in bo zadovoljen. Energije boste imeli dovolj, zlepa vam je ne bo zmanjkalo, vaš vladar je v znamenju bika, pri svojih poteh se boste držali svojega cilja, zato ne boste izgubljali nepotrebne energije. Na poti do vas so pomembne spremembe.

Tehtnica

Čeprav menite, da se to vam ne more zgoditi, se bo. V neki osebi, ki jo že dolgo poznate, boste v trenutku zagledali veliko več, kar vas lahko čustveno zmede. Bliža se vpliv retrogradne Venere, kar pomeni, da se bo preteklost vrnila z vso močjo. Dobro se morate pripraviti, da naredite obračun s seboj. Iz življenja boste črtale zadeve, ki vam jemljejo energijo in moč.

Škorpion

Ko ste pred časom partnerju hoteli pomagati, je to odklonil, zdaj vas bo za pomoč prosil sam. Bodite strpni in mu pomagajte po svojih močeh, dobro se z dobrim vrača. Vpliv planetov izpostavlja prav vsa področja vašega življenja, zato boste imeli odlično priložnost, da se pripravite na nove odločitve, ki vam bodo močno olajšale življenje, slednje velja še posebej za finančno področje.

Strelec

S svojimi dejavnostmi boste v zaostanku, vendar to ne bo predstavljalo posebne težave. Na čustvenem področju boste deležni velike pozornosti, kar vas bo spravljalo v dobro voljo. Polni boste novih domislic, to velja še posebej za delovno področje. Položaj vašega vladarja v znamenju kozoroga vam prinaša povečano potrebo po spremembah na poslovnem področju.

Kozorog

Vse se bo dogajalo po načrtu, da boste lahko zadovoljni. V družbi boste blesteli, vaše navdušenje bo nalezljivo. Končno se lahko sprostite in nekoliko izprežete. Vpliv Jupitra v vašem znamenju vam bo pomagal, da se bodo uredile zmešnjave, ki so prisotne v vašem življenju v zadnjem obdobju. Naredite konkretne spremembe, ki se dotikajo predvsem delovnega in finančnega področja.

Vodnar

Še vedno ste pod vtisom nenavadne situacije, ki se je zgodila. Sami pri sebi dobro veste, kaj je vaša dolžnost, zato se ne izmikajte. Končno tudi drugačne razmere prinašajo veliko dobrega. Prestop Saturna v vaše znamenje vas opozarja, da morate nujno spreminjati določene stvari v življenju, ki ne stojijo na svojem mestu. Saturn vas bo naslednji dve leti spremljal in ocenjeval vaše korake.

Ribi

Zdi se, da vas negotovost ubija, saj so stvari v tem trenutku odvisne od drugih in ne od vas. Ohranite mirne živce in ne bodite neučakani, saj vse potrebuje svoj čas. Vaš vladar je v vašem znamenju in vam prinaša veliko nenavadnih domislic, izpostavlja intuicijo in željo po izogibanju rutini. Na strani pogumnih je uspeh.

HOROSKOP JE PRIPRAVILA
ASTROLOGINJA GORDANA.

Astrologinja **GORDANA** je dosegljiva na **041 404 935** in na Facebookovi strani **Astrologinja Gordana**.

Astrologinja **DOLORES** je dosegljiva na **041 519 265, 090 64 30** in na Facebookovi strani **Dolores Astro**.

Nagradna križanka

Pa pogledimo, Gospod Dolinar. Tukaj piše, da vam je ...

3K	SLIKOVNA PISAVA	SEKIRA ZA TESANJE	GRŠKI UČENJAK	ANDREJ KAROLI	V KVADRATU SO VSI PRAVI	Povsod z vami	VZKLJIK NA BIKOBORBAH	GLIVIČNA BOLEZEN NA VINU	USTANOVI TELJ (STAR.)	IGRE NA SREČO
ZREZEK IZ STEGNA						MERILA O LEPEM, SKLADNEM DEL AVTOMOBILA				
OBLIŽ			12							
ISLANDSKA KRONA					18	DOLINA V JULJSKIH ALPAH				
POGANJEK						INTERNACIONALNA ENOTA GOVORNIK (KNJIZ.)	ICKO IBEN	ANDREJ VELKAVRH PRST, KI JO IZLOČA DEZEVIK		
ZVEZDNICA BURLESKE: STAN IN ...						NITI S PRSTOM NE ...				
SYLVESTER STALLONE						SL. BORZNI INDEKS				
					7					ŠIVANKA

KRIŽANKE & UGANKE	IZDELKI IZ USNJA (REDKO)	NAREJEN IZ SLAME	... JE DANO, JE V ZLATO JAMO ZAKOPANO	NARODNA: ... SO PRIHAJALI ENA (ANG.)	5	A. SMOLAR: SAJ TE ... - PA TE MINE	ABIGAIL (KRAJŠE) OLIMPUŠKE IGRE	19	IVA (LJUBK.)		
NEKDANJI UBEŽNIK PRED TURKI									SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE GRAFIK JUSTIN	21	
LEDENI KRISTALI NA RASTLINAH	13					BRAZILSKO VELEMESTO (KRAJŠE) POLDRAGI KAMEN		20	POSTRAN-SKOST, OBROBNOST		6
IZDELATI							KRATEK ODGOVOR				
JANEZ MENART	11		PRIPADNIK GOTOV	POGOSTO GA PATENTIRAJO ... IN MATI		ŠTEVILKA DVAJSET (POG.)	KMET PRI SAHU UMETNOSTNI ZGODOVINAR SUMI			OBLIKA OBLEKE	AMERIŠKA ZNAMKA SANDAL
NEKDANJI MINISTER ZA TURIZEM PAŠ								22	URADNA LISTINA		8
MONOKEL				3		POSODA ZA CVETJE			LANSKEGA LETA	RENUJ GOLMANKA	24
PLEMIŠKA RODBINA NA ŠTAJERSKEM	4					ALEKSANDAR (KRAJŠE) ORGANSKA SPOJINA		2	MESTO V UKRAJINI ELIZABETA (KRAJŠE)		

Sem ti rekla, da ne hodi ven po takem vremenu, da se bo ...

SUDOKU 412

		2							7
					3			6	8
5		9			1				
	9							3	5
1	5					8			
3	8					4		6	
6	1			7					
	4			5	6			9	3
				1				7	4
									6

SUDOKU 103

8					3			9	
1		9						3	
5				8		4		2	
	9								4
	6			2					8
				7		6			
		1			8			5	
		2			3			9	1
		3			6			7	

REŠITEV SUDOKU 411

6	5	7	3	9	8	1	2	4
2	1	9	4	7	5	3	8	6
4	8	3	6	1	2	7	5	9
8	2	6	7	3	4	5	9	1
9	3	5	1	2	6	8	4	7
7	4	1	5	8	9	2	6	3
5	7	2	9	6	1	4	3	8
3	9	8	2	4	7	6	1	5
1	6	4	8	5	3	9	7	2

REŠITEV SUDOKU 102

1	2	4	6	7	3	5	8	9
6	9	3	1	5	8	4	2	7
7	8	5	9	4	2	1	3	6
8	4	6	7	9	5	2	1	3
9	3	1	8	2	4	6	7	5
5	7	2	3	6	1	8	9	4
4	6	8	2	3	9	7	5	1
3	1	7	5	8	6	9	4	2
2	5	9	4	1	7	3	6	8

Nagradni razpis

1. do 3. nagrada: knjiga Kuharske bukve - zdravilna zelišča, čaji in čajne mešanice in platnena vrečka NT&RC

Pri žrebanju bomo upoštevali kupone s pravilnim geslom, ki ga dobite iz oštevilčenih polj. Rešitve nam pošljite na naslov: NT&RC, Prešernova ulica 19, 3000 Celje, do torka, 12. maja.
Geslo iz številke 18: Letos brez kresovanj

Izid žrebanja

1. do 3. nagrado, knjigo Kuharske bukve - zdravilna zelišča, čaji in čajne mešanice in platneno vrečko NT&RC, prejmejo: Tomaž Pečnik iz Šempetra v Savinjski dolini, Jan Rudež iz Šentjurja in Jurij Kovačič iz Celja.

Nagrajencem čestitamo. Nagrade jim bomo poslali po pošti.

KUPON

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24

S podpisom tega kupona dovoljujem, da upravljalec podatkov, podjetje NT&RC, uporablja in shranjuje posredovane osebne podatke v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in s splošno uredbo EU o varstvu osebnih podatkov. Sodelujoči dovoljuje, da NT&RC navedene podatke obdeluje v svojih zbirkah za namen pridobivanja novih naročnikov. Sodelujoči v primeru, da je izžreban, dovoljuje objavo svojega imena, priimka in kraja bivanja v Novem tedniku. Navedene osebne podatke lahko NT&RC hrani in obdeluje do pisnega preklica privolitve sodelujočega. Na podlagi veljavne uredbe lahko posameznik kadarkoli preklicuje soglasje za obdelavo podatkov, zahteva popravke ali izbris podatkov, in sicer pisno na naslov: NT&RC, Prešernova 19, 3000 Celje ali na tednik@nt-rc.si.

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Telefon: _____

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika Podpis: _____

Upoštevali bomo samo rešitve na kuponu, ki ga lahko pošljete po pošti ali prinesete v uredništvo.

90,6 95,1 95,9 100,3

radio celje
Vedno z menoj!

Poletje 2020 na morju

v družbi Novega tednika in Radia Celje in turistične agencije TA-ATP

Simonov zaliv

Vabljeni - uživajte poletje z nami!

Vsi, ki želite letos poleti preživeti dan v pravi družbi, bodite naši prijatelji in obljublamo vam čudovite trenutke v Simonovem zalivu pri Izoli.

Vsako soboto od 27. 6. do 29. 8. 2020 vas bomo odpeljali na nepozaben kopalni dan na slovensko morje. Za vas smo s turistično agencijo TA-ATP pripravili posebna doživetja.

Enodnevna sprostitev na morju bo stala **15 evrov**, pri čemer za naročnike Novega tednika velja nižja cena, **10 evrov**.

Posebno ponudbo smo pripravili za tiste, ki se boste od 12. 3. do 27. 6. 2020 naročili na Novi tednik. Brezplačno boste lahko uživali vse poletne sobote na morju (od 27. 6. do 29. 8. 2020).

Če torej želite 10 sobot brezplačnega in brezskrbnega uživanja na morju, postanite novi naročniki Novega tednika.

Vsem tistim, ki boste z nami čez poletje potovali najmanj petkrat, bomo v soboto, **5. 9. 2020**, podarili brezplačni kopalni dan v Simonovem zalivu s pogostitvijo, dobro glasbo in druženjem z voditelji in novinarji Novega tednika in Radia Celje.

S SKLENITVIJO NAROČNIŠKEGA RAZMERJA PRIDOBITE TUDI DRUGE UGODNOSTI:

- vsak teden brezplačno prilogo STOP SPORED
- vse posebne priloge Novega tednika
- 4 brezplačne oglase v Novem tedniku (do 10 besed)
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje
- 15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Novem tedniku
- Avtobus zvestobe (izbrani izleti po ugodnejših cenah)
- praktična darila za nove in obstoječe naročnike
- druge ugodnosti

RESNIČNO SE SPLAČA POSTATI NAROČNIK NOVEGA TEDNIKA!

NAROČILNICA ZA

Ime in priimek:

Naslov:

Telefon:

E-naslov:

Datum naročila:

Podpis:

Naročnino bom plačeval: mesečno na 3 mesece na 6 mesecev letno

Račun mi pošiljajte na e-naslov:

S podpisom potrjujem naročilo Novega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Hkrati potrjujem, da zadnjih 6 mesecev nisem bil naročnik.

NT & RC, d.o.o.
Prešernova 19
3000 Celje

novi tednik

radio celje

ATP

Do nagrade ste upravičeni novi naročniki, ki pred tem vsaj 6 mesecev niste bili naročeni na Novi tednik in se zavežete, da boste naročnik ostali vsaj eno leto.
Pogoji in spletna prijava: <http://www.nt-rc.si/novi-tednik/postanite-narocnik-novega-tednika/>. E-pošta: narocnine@nt-rc.si, telefon: 03-42-25-171.